

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w październiku 2024 r.

Socio-economic situation of the country in October 2024

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w październiku 2024 r.

Socio-economic situation of the country in October 2024

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa, listopad Warsaw, November 2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Justyny Gustyn

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Joanna Kasprzak, Kamil Knol, Jakub Komorek, Anna Kozera, Joanna Kozłowska,
Marcin Marikin, Anna Wiśniewska-Sałek, Agata Zasztowt-Mroczek, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Mateusz Sławek, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirenschastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirenschastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie

Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Spis treści

Contents

Synteza	5
Executive summary	8
Rynek pracy	11
Labour market	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	24
Wages and salaries; social benefits	
Ceny	28
Prices	
Rolnictwo	35
Agriculture	
Przemysł	40
Industry	
Budownictwo	47
Construction	
Budownictwo mieszkaniowe	50
Housing construction	
Rynek wewnętrzny	53
Domestic market	
Transport	57
Transport	
Handel zagraniczny	62
Foreign trade	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	70
Financial results of non-financial enterprises	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych	76
Investment outlays of non-financial enterprises	
Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach	81
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	86
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska	90
Main macroeconomic indicators – European Union	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	million million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

Produkt krajowy brutto (w cenach stałych) w 3 kwartale 2024 r.

niewyrównany sezonowo		+2,7% r/r
wyrównany sezonowo	-0,2% kw./kw.	+1,7% r/r

Według szybkiego szacunku w 3 kwartale br. wzrost produktu krajowego brutto w skali roku był mniejszy niż w poprzednim kwartale (ale większy niż rok wcześniej).

Rynek pracy w październiku 2024 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	-0,1% m/m	-0,5% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)		4,9%

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było nadal nieco mniejsze niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu października br. kształtowała się nieznacznie poniżej poziomu sprzed miesiąca i sprzed roku.

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 3 kwartale br. liczba pracujących oraz wskaźnik zatrudnienia były podobne jak przed rokiem. Liczba osób bezrobotnych oraz stopa bezrobocia wzrosły w skali roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku 2024 r.

nominalne	+2,2% m/m	+10,2% r/r
realne	+1,9% m/m	+5,2% r/r

Przeciętne nominalne i realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku najwolniej od początku bieżącego roku.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w październiku 2024 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych		
nominalne	0,0% m/m	+13,9% r/r
realne	-0,3% m/m	+8,1% r/r
rolników indywidualnych		
nominalne	+0,7% m/m	+11,5% r/r
realne	+0,4% m/m	+5,8% r/r

Wzrost nominalnych emerytur i rent brutto w obu systemach w skali roku był zbliżony do notowanego w poprzednich miesiącach. Dalszemu spowolnieniu uległa dynamika siły nabywczej tych świadczeń.

Ceny w październiku 2024 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+0,3% m/m	+5,0% r/r
-------------------------------------	-----------	-----------

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku nieco bardziej niż w poprzednim miesiącu. Dalszemu przyspieszeniu uległo tempo wzrostu m.in. cen żywności. Nieco mniejszy niż we wrześniu br., ale nadal znaczny, był wzrost m.in. cen związanych z mieszkaniem (po raz kolejny znacznie wyższe niż rok wcześniej były opłaty za nośniki energii, zaopatrzenie w wodę i usługi kanalizacyjne). Ceny w zakresie transportu spadły w mniejszym stopniu niż w dwóch poprzednich miesiącach.

ceny produkcji sprzedanej przemysłu	+0,4% m/m	-5,2% r/r
ceny produkcji budowlano-montażowej	+0,4% m/m	+4,9% r/r

Spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku był mniejszy niż we wrześniu br. Nieznacznie zwolniło tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej.

Produkcja sprzedana przemysłu w październiku 2024 r.¹

niewyrównana sezonowo	+10,0% m/m	+4,7% r/r
wyrównana sezonowo	+4,6% m/m	+3,9% r/r

Odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku, po spadku w dwóch poprzednich miesiącach. Wzrosła sprzedaż w większości sekcji przemysłu, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania (gdzie notowano jej spadek). W przetwórstwie przemysłowym wzrost był nieco większy niż w przemyśle ogółem. Wyższa niż przed rokiem była także sprzedaż w większości głównych grupowań przemysłowych, w tym najbardziej wzrosła w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych. Sprzedaż obniżyła się natomiast w produkcji dóbr związanych z energią (po znacznym wzroście rok wcześniej).

Produkcja budowlano-montażowa w październiku 2024 r.¹

niewyrównana sezonowo	+1,9% m/m	-9,6% r/r
wyrównana sezonowo	-2,7% m/m	-11,0% r/r

Obserwowany od początku bieżącego roku spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku był nieco większy niż we wrześniu br. Niższa niż rok wcześniej była produkcja we wszystkich działach budownictwa. Sprzedaż robót inwestycyjnych obniżyła się bardziej niż sprzedaż robót remontowych.

Sprzedaż detaliczna w październiku 2024 r.

+7,8% m/m	+1,3% r/r
-----------	-----------

Po spadku w poprzednim miesiącu, sprzedaż detaliczna była wyższa niż przed rokiem, na co wpłynęło jej zwiększenie m.in. w podmiotach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami oraz farmaceutykami, kosmetykami, sprzętem ortopedycznym. Utrzymał się spadek sprzedaży m.in. w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe, a także, w drugim miesiącu z rzędu, w jednostkach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi.

Handel zagraniczny w okresie styczeń–wrzesień 2024 r.

eksport (w zł)	-7,7% r/r
import (w zł)	-5,7% r/r

Obroty towarowe handlu zagranicznego były niższe niż przed rokiem (wówczas notowano wzrost eksportu i spadek importu). Dodatkowo saldo było około trzy razy niższe niż rok wcześniej. Zmniejszyła się wymiana ze wszystkimi grupami krajów. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–sierpień br., odmiennie niż przed rokiem, kształtował się niekorzystnie.

**Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
w okresie styczeń–wrzesień 2024 r.**

Wynik finansowy netto	-28,6% r/r
Wskaźnik rentowności obrotu:	
brutto	4,3%
netto	3,5%

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były znacznie niższe niż rok wcześniej. Pogorszyły się podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe. Spadły przychody ze sprzedaży na eksport. Podstawowe wskaźniki wśród eksporterów były słabsze niż przed rokiem i gorsze niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

¹ W cenach stałych z 2021 r.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych w okresie styczeń–wrzesień 2024 r.

w cenach stałych -7,5% r/r

Badane przedsiębiorstwa poniosły mniejsze nakłady inwestycyjne niż rok wcześniej. Znacznie zmniejszyły się nakłady na budynki i budowle, a w mniejszym stopniu – na zakupy. Niższa niż przed rokiem była zarówno liczba nowych inwestycji, jak i ich wartość kosztorysowa.

Koniunktura gospodarcza w listopadzie 2024 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury

przetwórstwo przemysłowe	-11,7
budownictwo	-8,5
handel detaliczny	-1,7
transport i gospodarka magazynowa	-3,9

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie oraz w przetwórstwie przemysłowym jest oceniany bardziej pesymistycznie niż w październiku br. Podobnie niekorzystne jak przed miesiącem są natomiast nastroje przedsiębiorców w transporcie i gospodarce magazynowej oraz w handlu detalicznym.

Według przedsiębiorców (głównie w transporcie i gospodarce magazynowej) niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej utrudnia prowadzenie firmy w mniejszym stopniu niż przed rokiem. W budownictwie znacznie rzadziej wskazywana jest bariera kosztów materiałów. W większości badanych działalności bardziej odczuwalna niż rok wcześniej jest natomiast zbyt duża konkurencja na rynku.

Przedsiębiorcy w badanych działalnościach najczęściej wskazują, że w bieżącym roku utrzymają poziom inwestycji z 2023 r. (najwięcej takich wskazań dotyczy handlu detalicznego – 62% firm). Główną przeszkodą, która utrudnia inwestowanie pozostają wysokie koszty realizacji inwestycji. Badane podmioty nadal często wskazują na ograniczenia takie jak m.in. niepewna sytuacja makroekonomiczna, wysoka inflacja oraz niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne.

Koniunktura konsumencka w listopadzie 2024 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej

bieżący (BWUK)	-17,1
wyprzedający (WWUK)	-11,6

Wskaźnik ufności konsumenckiej opisujący bieżące tendencje konsumpcji indywidualnej pogorszył się w porównaniu z październikiem br., a wskaźnik informujący o oczekiwanych tendencjach nie uległ zmianie. Bardziej niekorzystne niż przed miesiącem są oceny m.in. bieżącej i oczekiwanej sytuacji ekonomicznej kraju. W opinii respondentów wzrost cen konsumpcyjnych utrzyma się.

Obawy konsumentów przed zagrożeniem, jakie może stwarzać obecna sytuacja na terytorium Ukrainy przeważnie są zbliżone lub większe niż w październiku br. W opinii 27% respondentów wojna w Ukrainie może być dużym zagrożeniem dla suwerenności i niepodległości Polski, a według 26% – dla polskiej gospodarki. Zdaniem 7% badanych może ona wiązać się z dużym zagrożeniem dla ich osobistej sytuacji finansowej (6% miesiąc wcześniej). Utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności z powodu wojny zdecydowanie obawia się 3% respondentów (wobec 1% przed miesiącem), a 8% dostrzega możliwość zaistnienia takiej sytuacji.

Executive summary

Gross domestic product (at constant prices) in the 3rd quarter of 2024

seasonally unadjusted		+2.7% y/y	According to the flash estimate, in the third quarter of 2024, the year-on-year GDP growth was smaller than in the previous quarter (but higher than a year before).
seasonally adjusted	-0.2% q/q	+1.7% y/y	

Labour market in October 2024

average paid employment in enterprise sector (in full-time equivalents)	-0.1% m/m	-0.5% y/y	The average paid employment in the enterprise sector was still slightly smaller than a year ago. The registered unemployment rate at the end of October 2024 was slightly below last month's and last year's level.
registered unemployment rate (as of the end of period)		4.9%	
			According to the preliminary results of the Labour Force Survey in the third quarter of 2024 the number of employed persons as well as the employment rate were similar to those recorded in the previous year. The number of unemployed persons and the unemployment rate increased annually.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in October 2024

nominal	+2.2% m/m	+10.2% y/y	The average nominal and real gross wages and salaries in the enterprise sector recorded the slowest year-on-year growth since the beginning of this year.
real	+1.9% m/m	+5.2% y/y	

Average monthly gross retirement and other pensions in October 2024

from non-agricultural social security system:			The growth of nominal gross retirement and other pensions in both systems was similar to that observed in previous months on a year-on-year basis. The dynamics of their purchasing power continued to slow down.
nominal	0.0% m/m	+13.9% y/y	
real	-0.3% m/m	+8.1% y/y	
of farmers:			
nominal	+0.7% m/m	+11.5% y/y	
real	+0.4% m/m	+5.8% y/y	

Prices in October 2024

prices of consumer goods and services	+0.3% m/m	+5.0% y/y	The prices of consumer goods and services increased year-on-year slightly more than in the previous month. The growth in prices of food, among others, accelerated further. The increase in prices, among others, related to dwelling was slightly smaller than in September 2024, however it remained significant (fees for electricity, gas and other fuels, as well as for water supply and sewerage services were, once more, considerably higher than a year before). Prices related to transport dropped to a lesser extent than in the two previous months.
producer prices in industry	+0.4% m/m	-5.2% y/y	The year-on-year decrease in prices of sold production of industry was smaller than in September 2024. The growth rate of prices of construction and assembly production slowed down slightly.
producer prices in construction	+0.4% m/m	+4.9% y/y	

Sold production of industry in October 2024¹

seasonally unadjusted	+10.0% m/m	+4.7% y/y
seasonally adjusted	-4.6% m/m	+3.9% y/y

An increase of sold production of industry was recorded in annual terms, following decreases in the two preceding months. Sales grew in most sections of industry, except for mining and quarrying (where a decline was observed). In manufacturing, the growth was slightly higher than that in total industry. Also in most main industrial groupings sales were higher than a year before, with the most significant increase in the production of durable consumer goods. Conversely, in the production of energy sales decreased (after a substantial rise a year before).

Construction and assembly production in October 2024¹

seasonally unadjusted	+1.9% m/m	-9.6% y/y
seasonally adjusted	-2.7% m/m	-11.0% y/y

The year-on-year decline of construction and assembly production observed since the beginning of 2024 was slightly bigger than in September this year. Production in all divisions of construction was lower than a year before. Sales of investment works fell more than sales of restoration works.

Retail sales in October 2024

+7.8% m/m	+1.3% y/y
-----------	-----------

After a decline in the previous month, retail sales were higher year-on-year, driven by increases, among others, in entities trading in motor vehicles, motorcycles, parts as well as pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment. However, sales continued to decline, among others, in entities selling food, beverages and tobacco products as well as, for the second consecutive month, in units trading in solid, liquid and gaseous fuels.

Foreign trade in January–September 2024

exports (in PLN)	-7.7% y/y
imports (in PLN)	-5.7% y/y

Foreign trade turnover was lower than in the previous year (when an increase in exports and a decrease in imports was recorded). The positive balance was about three times smaller than a year before. Turnover declined with all groups of countries. The terms of trade index in January–August 2024 unlike a year before, developed unfavourably.

Financial results of non-financial enterprises in January–September 2024

net financial result	-28.6% y/y
gross turnover profitability indicator	4.3%
net turnover profitability indicator	3.5%

Financial results of the surveyed enterprises were significantly lower than a year earlier. The basic economic and financial relationships worsened. Revenues from export sales declined. The basic indicators among exporters were weaker than a year ago and worse than those for the whole enterprises.

¹ At constant prices of 2021.

Investment outlays of non-financial enterprises in January–September 2024

at constant prices	-7.5% y/y	The surveyed enterprises incurred smaller investment than a year before. Outlays on buildings and structures decreased significantly, and to a lesser extent on purchases. Both the number of new investments and their estimated value were lower than in the previous year.
--------------------	-----------	---

Business tendency in November 2024

General business climate indicators		The general business climate in construction and manufacturing is assessed more pessimistically than in October 2024. However, the sentiments among entrepreneurs in transportation and storage as well as in retail trade remain similarly unfavourable as in the previous month. According to entrepreneurs (mainly those in transportation and storage), running their business is less hindered by the uncertainty of the general economic situation than a year earlier. In construction, the barrier of material costs is indicated much less frequently. However, in most surveyed activities, excessive market competition is felt more acutely than a year before. Entrepreneurs in the surveyed activities most commonly indicate that during the current year they will maintain the level of investment from 2023 (the most of such indications is expressed in retail trade – by 62% of firms). The main obstacle, which limits investing, remain the high costs of investments. Surveyed entities continue to indicate also such constraints as uncertain macroeconomic situation, high inflation, and unclear, inconsistent, and unstable legal regulations.
manufacturing	-11.7	
construction	-8.5	
retail trade	-1.7	
transportation and storage	-3.9	

Consumer tendency in November 2024

Consumer confidence indicators		Consumer confidence indicator, reflecting the current and expected tendencies in individual consumption, deteriorated compared to October 2024, while the indicator informing about expected tendencies remained unchanged. The assessments, among others, of the current and expected economic situation of the country are more unfavourable than a month before. Respondents predict that the increase in consumer prices will persist.
current	-17.1	Consumers' concerns towards the threat that may be posed by the current situation on the Ukrainians' territory are in general similar to or greater than in October 2024. According to 27% of respondents, the war in Ukraine may pose a major threat to Poland's sovereignty and independence, while 26% see it as a significant threat to the Polish economy. In the opinion of 7% of respondents, it can pose a great risk to their personal financial situation (6% in the previous month). Concerns towards job loss or business closure due to the war are expressed by 3% of respondents (vs. 1% a month before), and 8% recognise the possibility of such a situation.
leading	-11.6	

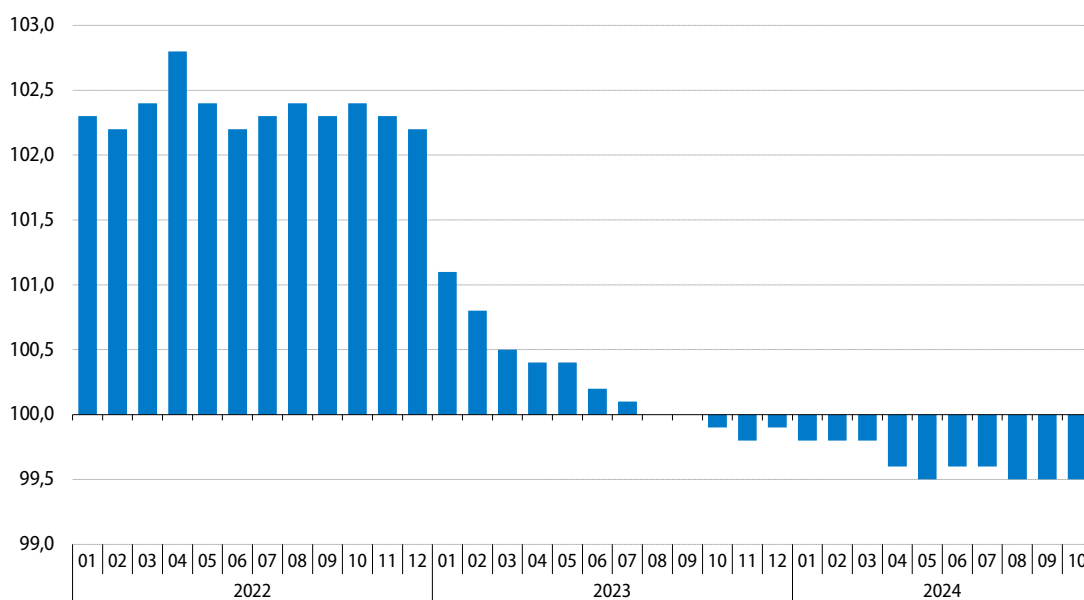
Rynek pracy Labour market

W październiku br. utrzymał się niewielki spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. W urzędach pracy zarejestrowano więcej nowych bezrobotnych niż w październiku ub. roku, większa była również liczba skreśleń z rejestru. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu października br. była nieco niższa niż przed miesiącem i przed rokiem.

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 3 kwartale br. liczba pracujących oraz wskaźnik zatrudnienia były podobne jak rok wcześniej. Zwiększyła się liczba osób bezrobotnych oraz stopa bezrobocia.

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 1. Average paid employment in enterprise sector
corresponding period of previous year=100

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w październiku br. wyniosło 6458,4 tys. i było o 0,5% mniejsze niż przed rokiem (podobnie jak we wrześniu br. oraz wobec spadku o 0,1% w październiku ub. roku).

Największy spadek przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z październikiem ub. roku notowano w podmiotach zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,4%) oraz administrowaniem i działalnością wspierającą (o 3,0%). Mniejsze niż przed rokiem było również zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym (o 1,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,2%), górnictwie i wydobywaniu (o 0,6%) oraz budownictwie (o 0,5%). Spośród analizowanych sekcji największy wzrost zatrudnienia utrzymał się w zakwaterowaniu i gastronomii (wyniósł 4,9%). Zatrudnienie zwiększyło się (w granicach 2,6%–0,4%) także w obsłudze rynku nieruchomości, działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją, informacją i komunikacją, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 1. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2023		2024			
	10	01–10	10	01–10	10	01–10
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w tys. in thousands		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	99,9	100,4	6458,4	6502,5	99,5	99,6
w tym: of which:						
Przemysł Industry	99,2	99,3	2695,4	2719,7	98,7	98,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	102,2	101,4	122,8	124,0	99,4	100,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	98,9	99,1	2324,5	2347,4	98,6	98,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,1	101,3	108,8	109,4	96,6	96,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	100,0	100,0	139,3	139,0	101,1	100,9
Budownictwo Construction	98,4	98,0	415,9	417,7	99,5	99,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	99,4	100,2	1324,9	1325,9	100,4	100,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	101,8	102,8	660,8	671,5	98,8	99,6
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	104,9	105,8	137,5	138,2	104,9	104,9
Informacja i komunikacja Information and communication	102,7	106,3	311,6	310,5	101,6	100,6
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	100,4	100,5	92,9	93,0	102,6	102,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	103,9	105,6	278,4	281,8	100,2	102,2
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	97,7	97,6	380,8	384,7	97,0	97,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	103,0	103,3	96,7	96,2	102,5	102,4

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

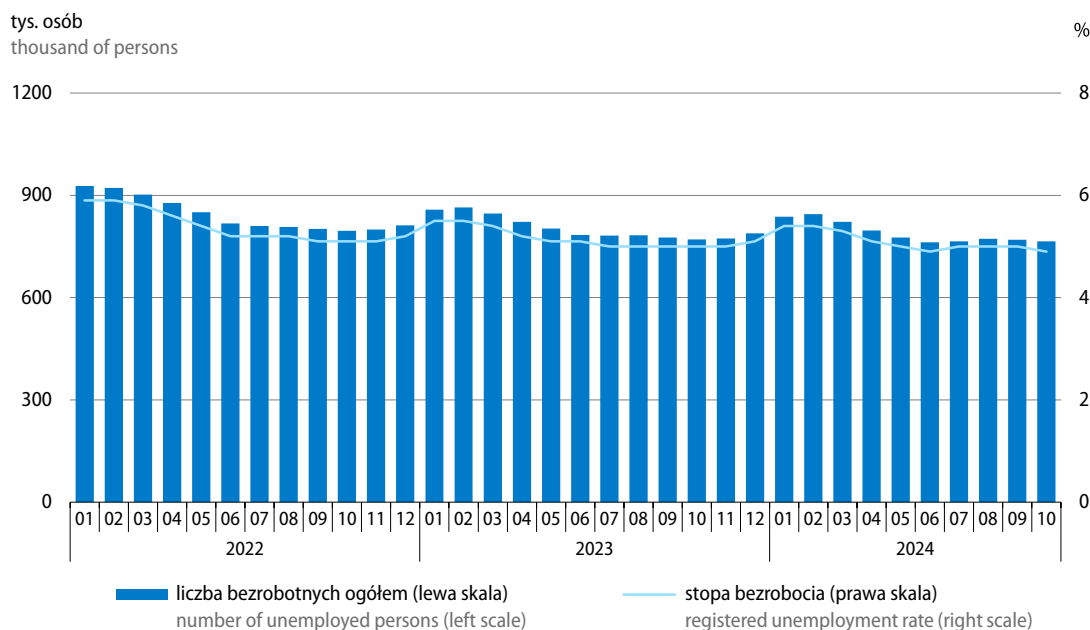
W większości działów o największym udziale w zatrudnieniu w październiku br. zatrudnienie kształtowało się na poziomie niższym niż przed rokiem, w tym jego największy spadek dotyczył jednostek zajmujących się produkcją urządzeń elektrycznych (5,5%) oraz produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (4,2%). Zmniejszyło się również zatrudnienie m.in. w produkcji mebli (o 3,4%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,2%), produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,7%), magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport oraz w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (po 2,5%), a także w budowie budynków (o 2,4%).

W okresie styczeń–październik br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6502,5 tys. i było o 0,4% niższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

W końcu października br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 765,5 tys. **bezrobotnych**, tj. o 0,5% mniej niż we wrześniu br. oraz o 0,6% mniej niż w październiku ub. roku. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 4,9%, tj. obniżyła się zarówno w skali miesiąca, jak i roku (po 0,1 p.proc.).

Wykres 2. Bezrobocie rejestrowane stan w końcu miesiąca

Chart 2. Registered unemployment
as of the end of a month

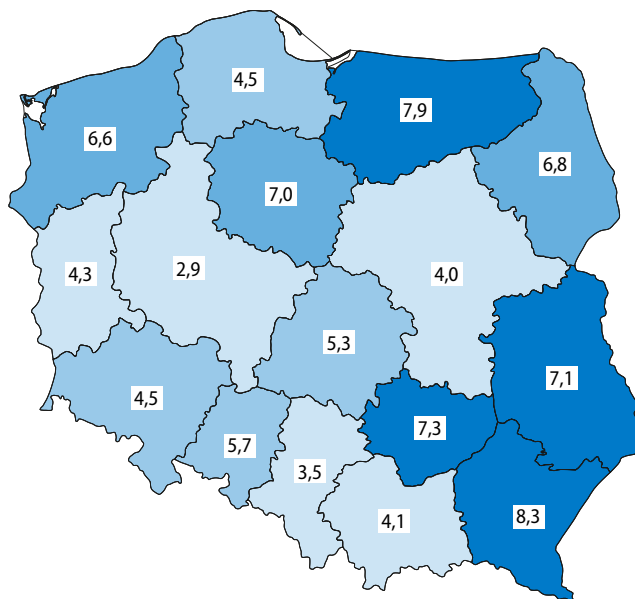
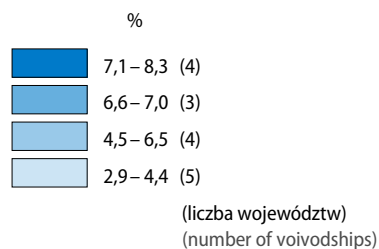
W województwach stopa bezrobocia kształtowała się w granicach od 2,9% w wielkopolskim do 8,3% w podkarpackim. W porównaniu z poprzednim miesiącem stopa bezrobocia obniżyła się w województwach dolnośląskim, lubelskim, łódzkim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim i wielkopolskim (po 0,1 p.proc.). Niewielki wzrost stopy bezrobocia odnotowano jedynie w województwie warmińsko-mazurskim (o 0,1 p.proc.). W pozostałych województwach stopa bezrobocia nie uległa zmianie. W skali roku natężenie bezrobocia zmniejszyło się w województwach lubelskim i świętokrzyskim (po 0,2 p.proc.) oraz mazowieckim, pomorskim, śląskim i wielkopolskim (po 0,1 p.proc.). Wzrost stopy bezrobocia odnotowano natomiast w województwach dolnośląskim i kujawsko-pomorskim (po 0,2 p.proc.) oraz opolskim i zachodniopomorskim (po 0,1 p.proc.). W pozostałych województwach stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku.

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego
stan w końcu października 2024 r.

Map 1. Registered unemployment rate
as of the end of October 2024

Polska = 4,9%

Poland

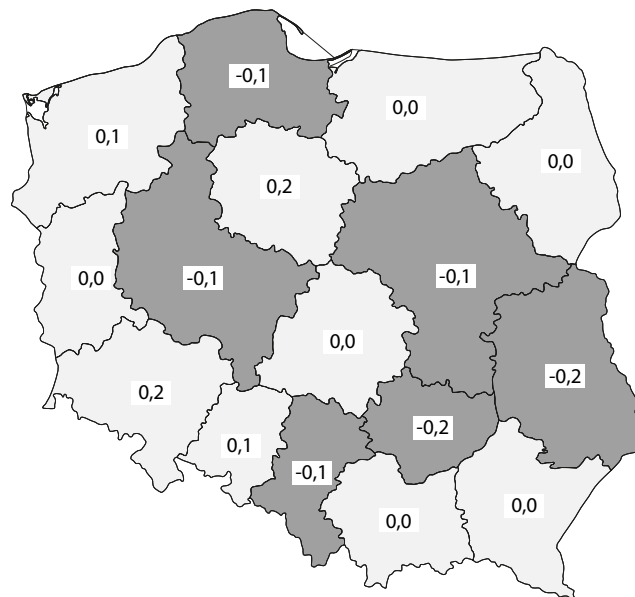
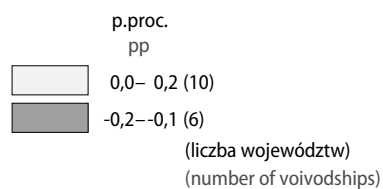
Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego
październik 2024 r. do października 2023 r.

Map 2. Registered unemployment rate changes
October 2024 to October 2023

Polska = -0,1 p.proc.

Poland

pp

Tablica 2. Bezrobotni zarejestrowani
stan w końcu miesiąca
Table 2. Registered unemployed persons
as of the end of a month

Wyszczególnienie Specification	10 2023		10 2024		10 2023	10 2024
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed	
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	770,4	96,8	765,5	99,4	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
kobiety females	411,9	94,9	399,8	97,1	53,5	52,2
dotychczas niepracujący previously not employed	102,0	93,1	98,0	96,2	13,2	12,8
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	31,5	101,2	32,5	103,0	4,1	4,2
bez prawa do zasiłku without benefits rights	656,8	95,4	649,8	98,9	85,2	84,9
absolwenci ^a graduates ^a	30,7	87,1	31,1	101,5	4,0	4,1
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	249,4	96,3	246,9	99,0	32,4	32,2
Z liczby ogółem – bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy Of total – unemployed persons with a specific situation on the labour market						
w wieku do 30. roku życia at the age below 30 years	190,1	98,2	186,9	98,3	24,7	24,4
w wieku powyżej 50. roku życia at the age over 50 years	202,0	96,0	201,3	99,6	26,2	26,3
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	377,1	90,1	371,1	98,4	48,9	48,5
posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia with at least one child under 6 years of age	125,8	89,9	113,8	90,4	16,3	14,9
niepełnosprawni disabled	58,2	101,3	47,9	82,2	7,6	6,3

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu października br. kobiety stanowiły 52,2%, tj. o 1,3 p.proc. mniej niż przed rokiem. Nadal większość bezrobotnych nie miała prawa do zasiłku (84,9%, tj. o 0,3 p.proc. mniej niż w październiku ub. roku), a znaczna ich część nie posiadała kwalifikacji zawodowych (32,2%,

tj. o 0,2 p.proc. mniej niż przed rokiem). Mniejszy niż rok wcześniej był wśród bezrobotnych odsetek osób dotychczas niepracujących (12,8% wobec 13,2%), natomiast nieco większy – odsetek bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (4,2% wobec 4,1%) oraz bezrobotnych absolwentów (4,1% wobec 4,0%).

Do **bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne², które w końcu października br. stanowiły 48,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 48,9% przed rokiem). Znaczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby powyżej 50. roku życia (26,3%, podobnie jak przed rokiem), nieco mniej wśród bezrobotnych było natomiast osób do 30. roku życia (24,4% wobec 24,7% rok wcześniej). Zmniejszył się także odsetek osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia (z 16,3% do 14,9%) oraz osób niepełnosprawnych (z 7,6% do 6,3%).

Tablica 3. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych

Table 3. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	10 2023		10 2024			10 2023	10 2024
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w tys. in thousands	okres poprzedni= =100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed	
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem Newly registered unemployed – in total	113,8	95,8	115,7	99,7	101,7	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:							
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	84,8	96,6	86,4	103,3	101,9	74,5	74,7
dotychczas niepracujący previously not employed	17,3	83,2	17,0	90,9	98,0	15,2	14,7
absolwenci ^a graduates ^a	13,6	87,1	13,8	83,6	101,5	11,9	11,9
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	3,8	101,3	4,5	108,1	118,6	3,4	3,9
zamieszkali na wsi living in rural areas	49,5	95,2	49,9	97,4	100,8	43,5	43,1
cudzoziemcy foreigners	3,2	49,8	2,7	93,1	86,0	2,8	2,4
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	36,1	94,2	36,3	98,6	100,6	31,7	31,4
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	28,3	93,2	29,5	101,8	104,4	24,9	25,5

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

2 Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

W urzędach pracy w październiku br. **zarejestrowano** 115,7 tys. **nowych bezrobotnych**, tj. o 0,3% mniej niż przed miesiącem oraz o 1,7% więcej niż przed rokiem. Wśród ogółu nowo zarejestrowanych 74,7% stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (o 0,2 p.proc. więcej niż w październiku ub. roku), a ich liczba wzrosła o 1,9% w skali roku. Mieszkańcy wsi stanowili 43,1% ogółu rejestrujących się bezrobotnych (tj. o 0,4 p.proc. mniej niż rok wcześniej). W porównaniu z sytuacją sprzed roku wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się odsetek osób długotrwale bezrobotnych (o 0,6 p.proc. do 25,5%) oraz zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,5 p.proc. do 3,9%). Zmniejszył się natomiast odsetek dotychczas niepracujących (o 0,5 p.proc. do 14,7%), cudzoziemców (o 0,4 p.proc. do 2,4%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p.proc. do 31,4%). Odsetek nowo zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów nie uległ zmianie (wyniósł 11,9%).

Tablica 4. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
Table 4. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

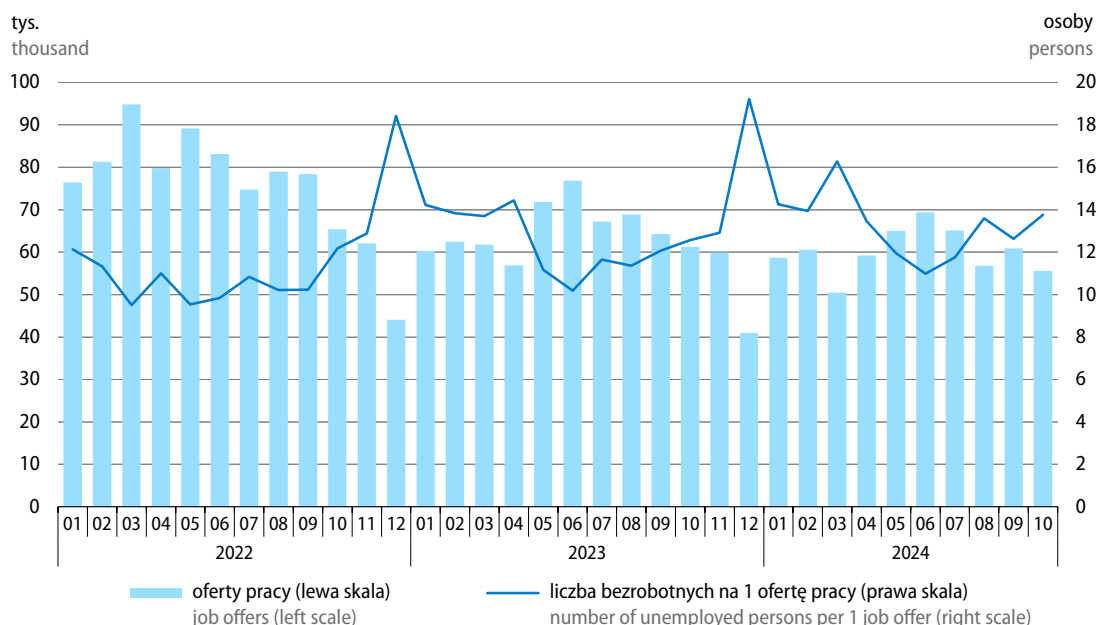
Wyszczególnienie Specification	10 2023		10 2024			10 2023	10 2024
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w tys. in thousands	okres poprzedni= =100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzednie- go=100 correspond- ing period of previous year=100	w % bezrobotnych wyrejestrowanych in % of unemployed persons removed from unemployment rolls	
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total	119,3	95,9	119,7	100,8	100,4	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons, who:							
podjęli pracę took work	64,3	99,5	68,9	97,0	107,1	53,9	57,5
niesubsydiowaną unsubsidised	52,8	102,7	57,6	94,7	109,0	44,3	48,1
subsidiowaną subsidised	11,5	87,1	11,3	110,5	98,6	9,6	9,5
rozpoczęli szkolenie lub staż started training or traineeship	10,2	76,7	8,7	89,2	85,7	8,5	7,3
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy did not confirm availability for work	21,6	96,8	19,7	107,2	91,4	18,1	16,5
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	7,4	95,4	7,2	94,6	97,8	6,2	6,0
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay or pension	0,5	102,3	0,6	109,6	111,7	0,4	0,5
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	0,6	90,2	0,6	120,2	102,8	0,5	0,5

W październiku br. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 119,7 tys. osób, tj. o 0,8% więcej niż we wrześniu br. oraz o 0,4% więcej w październiku ub. roku. Podjęcie pracy było najczęstszą przyczyną wyrejestrowania (dotyczyło 57,5% osób wobec 53,9% przed rokiem), z tego powodu z rejestru bezrobotnych wykreślono więcej osób niż rok wcześniej (wzrost o 7,1% do 68,9 tys. osób). Wzrosła liczba osób podejmujących pracę niesubsydiowaną (o 9,0% do 57,6 tys.), a zmniejszyła się – podejmujących pracę subsydiowaną (o 1,4% do 11,3 tys.). Mniej osób niż przed rokiem wykreślono z rejestru z powodu podjęcia szkolenia lub stażu (o 14,3%), niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 8,6%) lub dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 2,2%).

Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w październiku br. wyniosła 167,2 mln zł i była niższa niż przed miesiącem (o 4,4%) oraz wyższa niż przed rokiem (o 14,5%). W okresie styczeń–październik br. bezrobotnym wypłacono 1650,8 mln zł, tj. o 14,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Do urzędów pracy w październiku br. zgłoszono 80,7 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 4,7% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyła się liczba ofert zarówno z sektora prywatnego (o 3,7%), jak i publicznego (o 12,2%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 10,3% ogółu zgłoszonych ofert (wobec 11,2% rok wcześniej). W końcu października br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 28,4% wszystkich ofert (wobec 29,0% przed rokiem). Spośród ofert pozostających do dyspozycji w końcu października br. 3,9% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, 1,7% stanowiły staże, a 0,01% – oferty dla absolwentów.

Wykres 3. Oferty pracy
stan w końcu miesiąca
Chart 3. Job offers
as of the end of a month

W październiku br. w ramach **zwolnień grupowych** 51 zakładów zadeklarowało zwolnienie 4,0 tys. pracowników, w tym 70 osób z sektora publicznego. Na koniec października br. zgłoszonych było 18,5 tys. planowanych zwolnień grupowych pracowników (w tym 4,0 tys. osób z sektora publicznego) zadeklarowanych przez 176 zakładów.

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Tablica 5. Zgłoszenia zwolnień grupowych
Table 5. Reports of group terminations

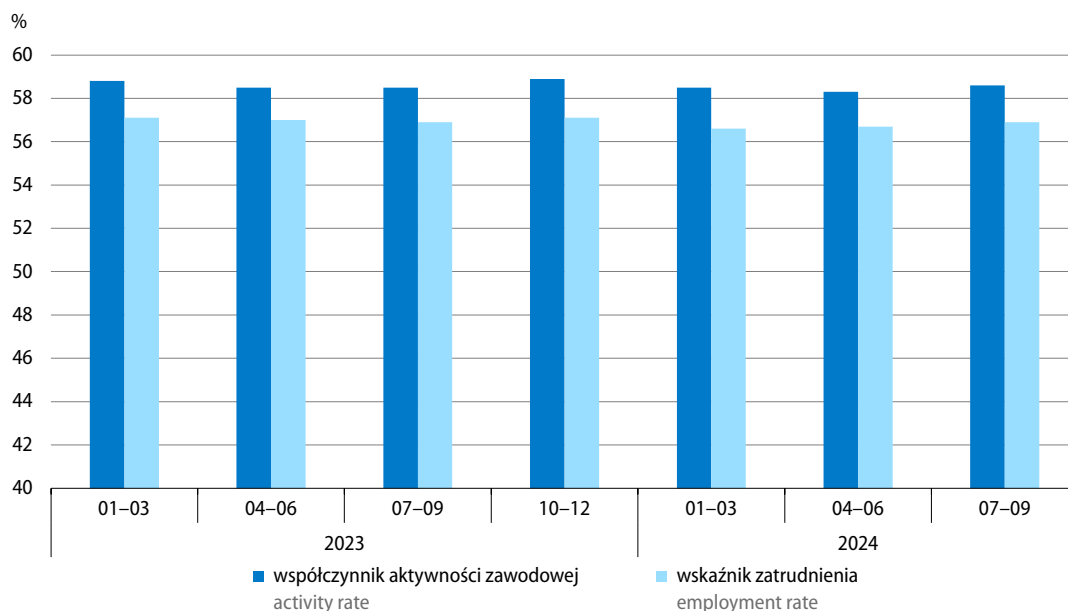
Wyszczególnienie Specification	09 2023	2024	
		09	10
W miesiącu sprawozdawczym In reporting month			
Liczba zakładów Number of establishments	31	57	51
w tym sektor publiczny of which public sector	1	17	6
Liczba osób Number of persons	4436	3641	4038
w tym sektor publiczny of which public sector	1	317	70
W końcu okresu sprawozdawczego As of the end of reporting period			
Liczba zakładów Number of establishments	154	182	176
w tym sektor publiczny of which public sector	12	31	19
Liczba osób Number of persons	23159	19569	18481
w tym sektor publiczny of which public sector	2562	4754	3998

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** liczba **aktywnych zawodowo** w 3 kwartale br. wyniosła 17798 tys. osób i była nieco większa niż rok wcześniej (o 0,2%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 58,6%, tj. był o 0,1 p.proc. wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Liczba osób **pracujących** w 3 kwartale br. wyniosła 17277 tys. i była zbliżona do notowanej rok wcześniej. Wzrosła liczba pracujących kobiet (o 0,2%), natomiast zmniejszyła się liczba pracujących mężczyzn (o 0,2%). Kobiety stanowiły 46,1% pracujących ogółem (przed rokiem 46,0%). Podobny jak w 3 kwartale ub. roku był odsetek osób pracujących w usługach (62,7% ogółu pracujących), natomiast większy – w przemyśle (30,1% wobec 28,9%), a mniejszy – w rolnictwie (6,4% wobec 7,9%). W sektorze prywatnym pracowało 74,8% wszystkich pracujących (wobec 75,5% przed rokiem), a w publicznym – 25,2% (wobec 24,5% rok wcześniej).

Wykres 4. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia (BAEL)^a
Chart 4. Activity and employment rates (LFS)^a

^a Ludność w wieku 15–89 lat.
^a Population aged 15–89.

Wskaźnik zatrudnienia ogółem (dla osób w wieku 15–89 lat) w 3 kwartale br. wyniósł 56,9%, tj. podobnie jak przed rokiem. Poprawę wskaźnika obserwowano wśród osób w wieku 15–24 lata⁴ (o 0,8 p.proc. do 29,4%), 45–59/64 lata⁴ (o 0,5 p.proc. do 80,4%), 60/65–89 lat (o 0,4 p.proc. do 9,4%) oraz 35–44 lata (o 0,3 p.proc. do 88,4%). Spadek wskaźnika zatrudnienia odnotowano natomiast wśród osób w wieku 25–34 lata (o 0,2 p.proc. do 85,1%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁵) wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 0,4 p.proc. w skali roku i wyniósł 79,2%.

Liczba **osób bezrobotnych** w 3 kwartale br. wyniosła 521 tys. i była o 6,8% wyższa niż przed rokiem. Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne wyniósł 36,7%, tj. o 1,8 p.proc. mniej niż w 3 kwartale ub. roku.

Stopa bezrobocia według BAEL w 3 kwartale br. ukształtowała się na poziomie 2,9% i była 0,2 p.proc. wyższa niż rok wcześniej. Zwiększyło się natężenie bezrobocia wśród mieszkańców wsi (o 0,7 p.proc. do 3,1%), a zmniejszyło wśród mieszkańców miast (o 0,2 p.proc. do 2,8%). Wzrosła stopa bezrobocia wśród kobiet (o 0,5 p.proc. do 3,2%), a wśród mężczyzn pozostała na poziomie sprzed roku (wyniosła 2,7%).

W porównaniu z sytuacją sprzed roku wzrosła stopa bezrobocia wśród osób w wieku 25–34 lata (o 0,7 p.proc. do 3,5%) oraz w wieku 35–44 lata (o 0,2 p.proc. do 2,2%). Nieznacznie spadła natomiast stopa bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata oraz osób w wieku 45–89 lat (po 0,1 p.proc. odpowiednio do 10,9% oraz 1,9%). Stopa bezrobocia osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁵) była o 0,2 p.proc. wyższa niż rok wcześniej i wyniosła 3,0%.

⁴ Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

⁵ Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata.

Tablica 6. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania (BAEL)
Table 6. Unemployed persons and unemployment rate by sex and place of residence (LFS)

Okres badania Survey period		Ogółem Total	Miasto Urban areas	Wieś Rural areas	Mężczyźni Males	Kobiety Females
		bezrobotni unemployed persons				
		w tys. in thousands	w % ogółem in % of total			
2023	01–03	520	59,0	41,0	56,3	43,7
	04–06	454	59,7	40,3	52,0	48,0
	07–09	488	65,2	34,8	54,0	46,0
	10–12	547	53,4	46,6	51,5	48,5
2024	01–03	559	57,6	42,4	50,8	49,2
	04–06	472	62,1	37,9	53,9	46,1
	07–09 ^a	521	58,9	41,1	49,1	50,9
		stopa bezrobocia w % unemployment rate in %				
2023	01–03	2,9	2,8	3,1	3,0	2,8
	04–06	2,6	2,5	2,6	2,5	2,7
	07–09	2,7	3,0	2,4	2,7	2,7
	10–12	3,1	2,7	3,6	2,9	3,2
2024	01–03	3,1	3,0	3,4	3,0	3,4
	04–06	2,7	2,7	2,6	2,7	2,7
	07–09 ^a	2,9	2,8	3,1	2,7	3,2

a Dane wstępne.

a Preliminary data.

Tablica 7. Stopa bezrobocia według grup wieku (BAEL)
Table 7. Unemployment rate by groups of age (LFS)

Okres badania Survey period		Grupy wieku Age groups					
		15–24 lata years	25–34	35–44	45–89 lat	15–64 lata years	produkcyjny (18–59/64 lata) ^a working ^a
		w % in %					
2023	01–03	10,7	3,2	2,3	2,0	3,0	3,0
	04–06	10,9	2,5	2,0	1,7	2,6	2,6
	07–09	11,0	2,8	2,0	2,0	2,8	2,8
	10–12	12,8	3,5	2,1	1,9	3,1	3,2
2024	01–03	11,8	3,7	2,6	2,0	3,2	3,2
	04–06	9,3	3,0	2,2	1,9	2,7	2,8
	07–09 ^b	10,9	3,5	2,2	1,9	3,0	3,0

a Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata. b Dane wstępne.

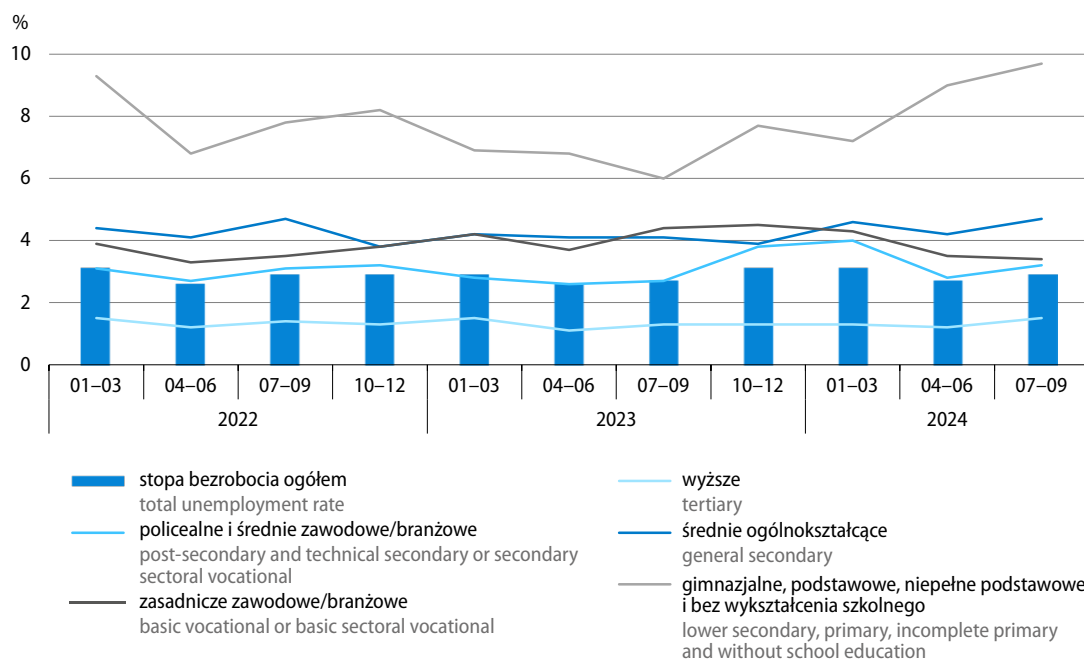
a Women aged 18–59, men aged 18–64. b Preliminary data.

Wzrosła w skali roku stopa bezrobocia wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (o 3,7 p.proc. do 9,7%), średnim ogólnokształcącym (o 0,6 p.proc. do 4,7%), policealnym i średnim zawodowym/branżowym (o 0,5 p.proc. do 3,2%) oraz wyższym (o 0,2 p.proc. do 1,5%). Spadek stopy bezrobocia notowano natomiast wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (o 1,0 p.proc. do 3,4%).

Osoby, które straciły pracę stanowiły najliczniejszą grupę bezrobotnych, przy czym ich odsetek w 3 kwartale br. był mniejszy niż rok wcześniej (o 1,3 p.proc. i wyniósł 37,8%). Wzrósł wśród bezrobotnych odsetek osób powracających do pracy po przerwie (o 1,4 p.proc. do 28,0%) oraz podejmujących pracę po raz pierwszy (o 0,5 p.proc. do 20,0%). Mniej niż przed rokiem było natomiast osób, które zrezygnowały z pracy (spadek o 0,6 p.proc. do 14,2%).

Wykres 5. Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia ludności (BAEL)

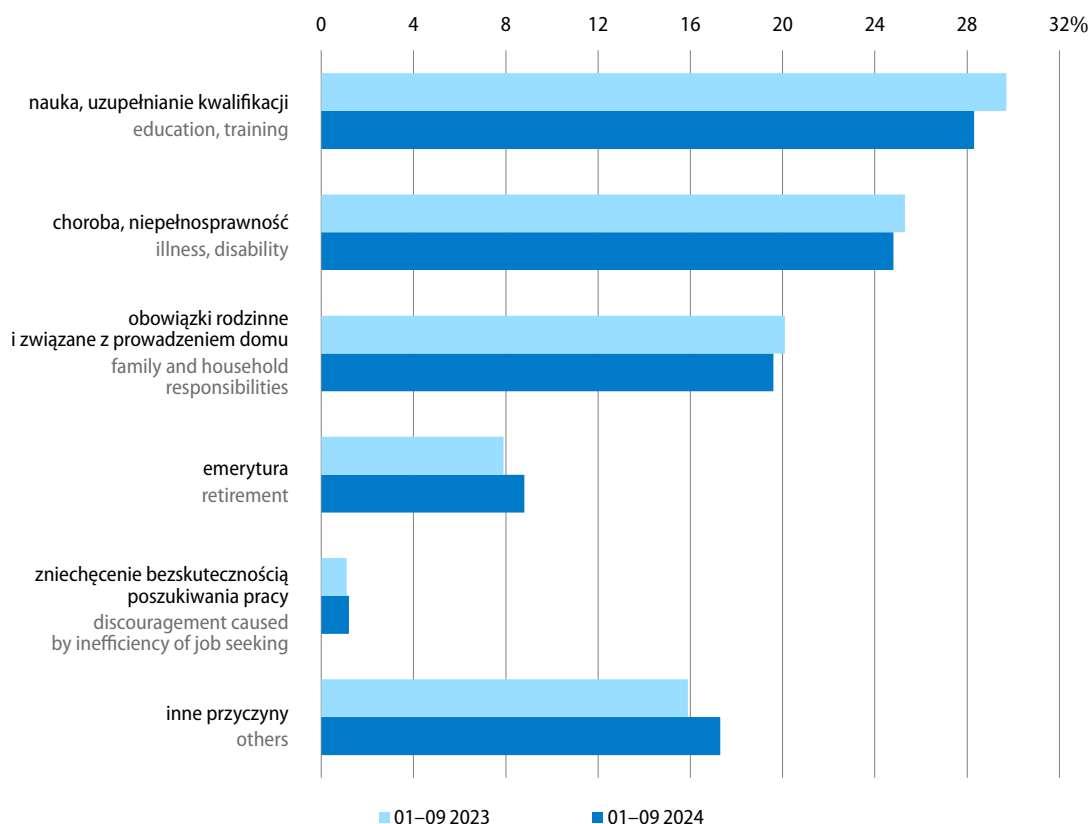
Chart 5. Unemployment rate by educational level (LFS)

Osoby długotrwale bezrobotne (do których w BAEL zalicza się osoby poszukujące pracy 13 miesięcy lub dłużej) stanowiły 16,3% ogółu bezrobotnych (wobec 15,4% rok wcześniej). Przeciętny czas poszukiwania pracy nieznacznie się wydłużył – z 7,5 miesiąca w 3 kwartale ub. roku do 7,6 miesiąca w 3 kwartale br.

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** w 3 kwartale br. wyniosła 3801 tys., i była o 3,8% niższa niż przed rokiem. Do najczęstszych przyczyn bierności zawodowej należały nauka i uzupełnianie kwalifikacji (28,3%, o 1,4 p.proc. mniej niż rok wcześniej) oraz choroba i niepełnosprawność (24,8%, o 0,5 p.proc. mniej). Osoby, które jako powód bierności na rynku pracy wskazywały obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu stanowiły 19,6% biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (o 0,5 p.proc. mniej niż w 3 kwartale ub. roku). Odsetek osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym będących na emeryturze wyniósł 8,8% (o 0,9 p.proc. więcej niż przed rokiem), a osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy – 1,2% (o 0,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku).

Wykres 6. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym według przyczyn bierności (BAEL)
Chart 6. Economically inactive persons at working age by reasons of inactivity (LFS)

Relacja liczby osób niepracujących do pracujących ukształtowała się na tym samym poziomie jak rok wcześniej. W 3 kwartale br. na 1000 pracujących (w wieku 15–89 lat) przypadało 757 osób niepracujących⁶.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 11. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 12. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I OFERTY PRACY

TABL. 14. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

TABL. 15. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI — na podstawie BAEL

TABL. 16. PRACUJĄCY — na podstawie BAEL

TABL. 17. BEZROBOCIE — na podstawie BAEL

TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

⁶ Biernych zawodowo (w wieku 15–89 lat) i bezrobotnych (w wieku 15–74 lata).

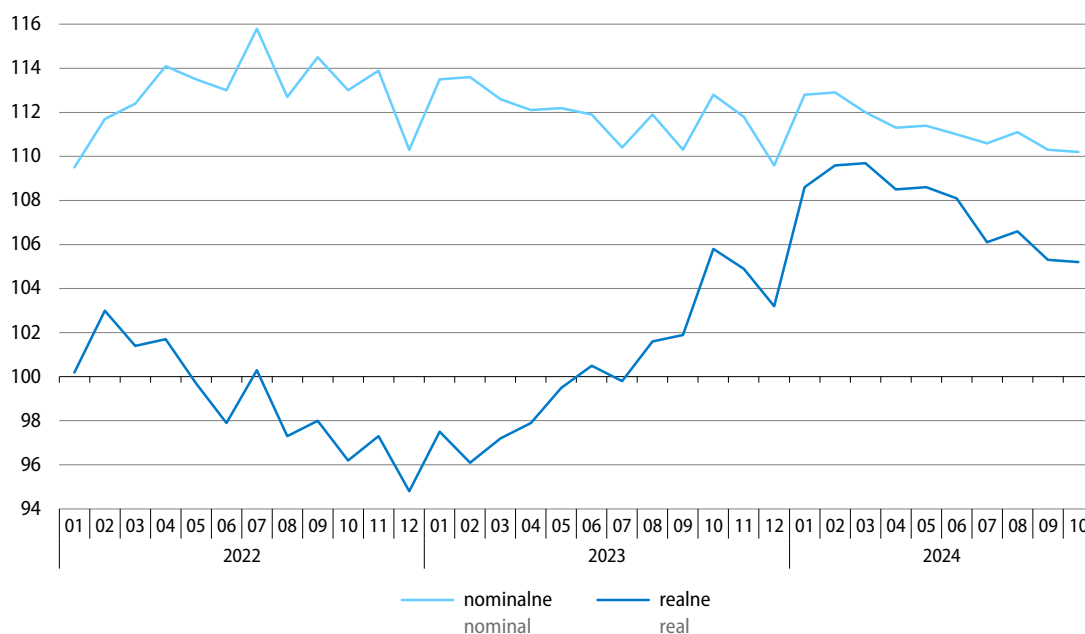
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

Wages and salaries; social benefits

W październiku br. przeciętne miesięczne nominalne i realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w nieco mniejszym stopniu niż w poprzednim miesiącu (i wolniej niż przed rokiem). Tempo wzrostu nominalnych i realnych emerytur i rent brutto w obu systemach było nadal większe niż wynagrodzeń.

Wykres 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 7. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector
corresponding period of previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w październiku br. wyniosło 8316,57 zł, tj. o 10,2% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 10,3% we wrześniu br. i o 12,8% w październiku ub. roku). Jego **siła nabywcza** wzrosła w skali roku o 5,2% (wobec wzrostu o 5,3% we wrześniu br. i o 5,8% przed rokiem).

W październiku br. nominalne płace brutto zwiększyły się w skali roku w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania, gdzie spadły o 11,7% (po wzroście przed rokiem o 61,2%). Najbardziej wzrosły płace w administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,0%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,7%). Bardziej niż przeciętnie w sektorze zwiększyły się również wynagrodzenia m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (13,4%), budownictwie (13,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (13,2%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (13,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (13,0%). Najniższy wzrost płac spośród analizowanych sekcji dotyczył informacji i komunikacji (6,6%).

¹ W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 8. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2023		2024			
	10	01–10	10	01–10	10	01–10
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w zł in PLN		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	112,8	112,1	8316,57	8191,20	110,2	111,3
w tym: of which:						
Przemysł Industry	114,9	112,1	8183,24	8077,68	109,5	111,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	161,2	117,8	12284,06	12163,07	88,3	101,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	111,8	111,5	7856,16	7744,01	111,3	111,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	112,7	112,8	11565,73	11728,05	113,7	110,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	111,1	110,4	7384,61	7195,02	113,4	113,4
Budownictwo Construction	107,8	107,3	8215,33	7935,45	113,3	114,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	110,7	110,7	7585,44	7582,71	111,2	111,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	112,8	115,5	8465,45	7863,89	110,4	110,5
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	112,6	112,9	6096,38	6066,60	113,2	113,9
Informacja i komunikacja Information and communication	109,9	111,2	13286,68	13509,63	106,6	108,1
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	110,1	110,6	8290,21	8181,70	113,0	112,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	109,3	109,9	10862,94	11016,16	108,1	109,3
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	115,2	115,1	6564,29	6533,30	114,0	114,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	114,7	115,1	7732,69	7479,72	113,1	114,4

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

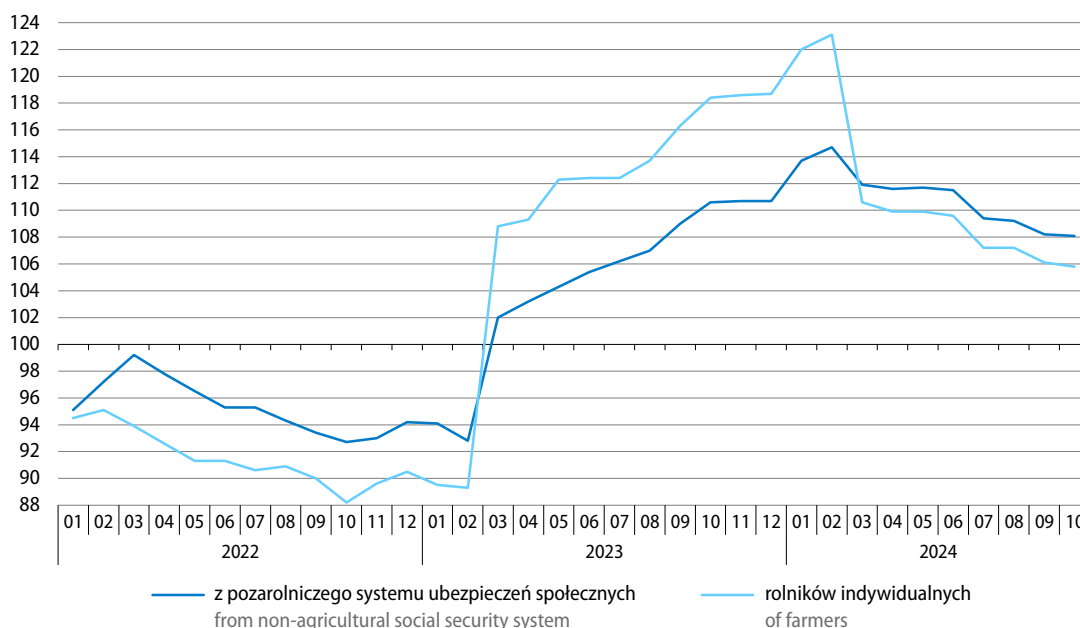
^a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Również w większości działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wynagrodzenia nominalne były wyższe niż w październiku ub. roku, oprócz wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego (spadek o 19,3% wobec wzrostu o 82,3% przed rokiem). W największym stopniu zwiększyły się płace w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 17,0%) oraz w budowie budynków (o 16,7%). Wyższy niż przeciętnie w sektorze był również wzrost płac m.in. w produkcji mebli (14,4%), produkcji artykułów spożywczych (14,0%), produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (13,1%) oraz w robotach budowlanych specjalistycznych (13,0%). Najmniej wzrosły wynagrodzenia w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (8,1%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (8,8%) oraz w handlu hurtowym (9,0%).

W okresie styczeń–październik br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 8191,20 zł i było o 11,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy wzrost wyniósł 12,1%). Płaca realna brutto zwiększyła się w tym okresie o 7,5% (wobec spadku przed rokiem o 0,2%).

Wykres 8. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. Average monthly real gross retirement and other pensions
corresponding period of previous year=100

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w październiku br. wyniosła 3939,86 zł i była o 13,9% wyższa niż rok wcześniej (we wrześniu br. wzrost również wyniósł 13,9%, a w październiku ub. roku 18,0%). W okresie styczeń–październik br. ukształtowała się ona na poziomie 3831,85 zł, tj. wzrosła o 14,5% w skali roku (wobec wzrostu o 17,1% rok wcześniej). Siła nabywcza przeciętnych świadczeń z tego systemu zwiększyła się w skali roku: o 8,1% w październiku br. oraz o 10,8% w okresie dziesięciu miesięcy br.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w październiku br. wzrosła w skali roku o 11,5% do 2121,58 zł (wobec wzrostu o 11,7% we wrześniu br. oraz o 26,3% w październiku ub. roku). W okresie styczeń–październik br. przeciętne miesięczne świadczenie wyniosło 2096,99 zł, tj. o 14,3% więcej niż rok wcześniej (wówczas wzrosło o 22,5%). Siła nabywcza przeciętnej emerytury i renty rolników indywidualnych w październiku br. była o 5,8% większa niż rok wcześniej, a w okresie styczeń–październik br. wzrosła o 10,6% w skali roku.

Tablica 9. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
Table 9. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

Wyszczególnienie Specification	Liczba emerytów i rencistów Number of retirees and pensioners		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto Average monthly gross benefits			
	10 2024				01–10 2024	
	w tys. in thousands	10 2023=100	w zł in PLN	10 2023=100	w zł in PLN	01–10 2023=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych Retirement and other pensions from non-agricultural social security system	8440,4	100,9	3939,86	113,9	3831,85	114,5
emerytury retirement pensions	6666,5	101,7	4072,50	113,6	3969,31	114,2
renty z tytułu niezdolności do pracy disability pensions	532,5	95,0	3198,59	114,6	3100,91	116,2
renty rodzinne survivors pensions	1241,4	99,1	3545,51	114,1	3422,78	114,4
Emerytury i renty rolników indywidualnych Retirement and other pensions of farmers	966,2	99,7	2151,58	111,5	2096,99	114,3

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 19. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

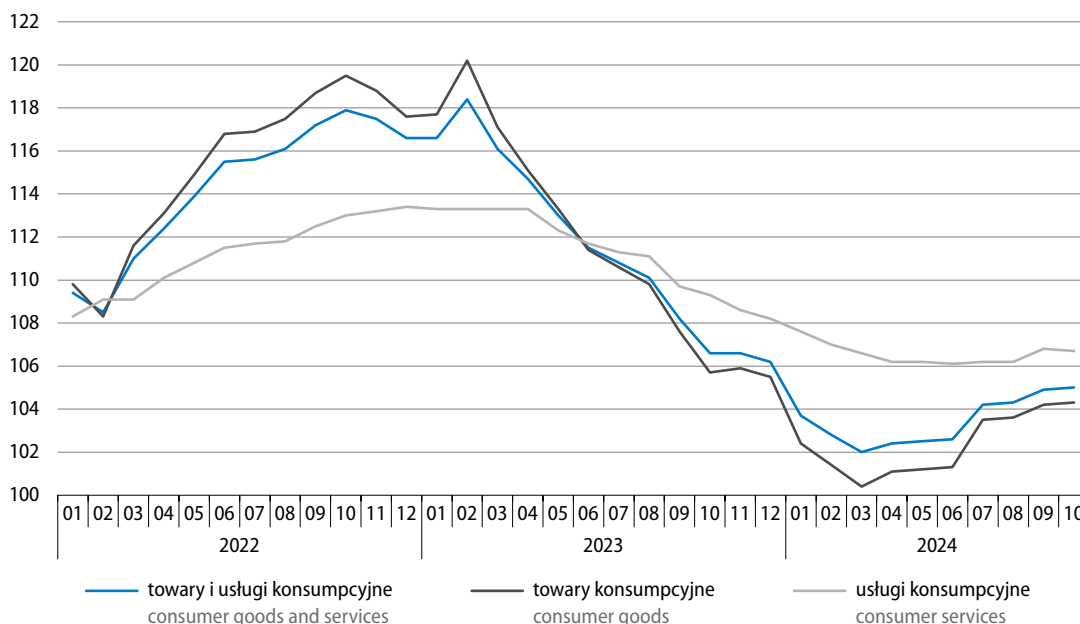
Ceny Prices

W październiku br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych¹ w skali roku był największy od początku bieżącego roku, co dotyczyło m.in. cen żywności. Nieco słabsze niż we wrześniu br., choć nadal znaczne, było tempo wzrostu cen związanych z mieszkaniem (po raz kolejny znacznie wyższe niż rok wcześniej były opłaty za nośniki energii, zaopatrywanie w wodę i usługi kanalizacyjne). Utrzymał się spadek cen w zakresie transportu, ale jego skala była mniejsza niż w dwóch poprzednich miesiącach (w tym ceny paliw do prywatnych środków transportu nie uległy zmianie w skali roku).

Mniejszy niż we wrześniu br. był spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu. Niewielkiemu spowolnieniu uległo tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej.

Wykres 9. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 9. Price indices of consumer goods and services
corresponding period of previous year=100

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. były o 5,0% wyższe niż przed rokiem (we wrześniu br. ich wzrost wyniósł 4,9%, a w październiku ub. roku – 6,6%). Towary podrożały o 4,3%, a usługi o 6,7%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu został podwyższony przez wzrost cen towarów i usług w zakresie mieszkania (o 2,01 p.proc.) oraz cen żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,35 p.proc., w tym żywności o 1,23 p.proc.). Wskaźnik został podniesiony także przez wzrost cen m.in. w zakresie restauracji i hoteli (o 0,41 p.proc.). Spadek cen odzieży i obuwi obniżył natomiast wskaźnik cen ogółem o 0,07 p.proc., a cen w zakresie transportu – o 0,04 p.proc.

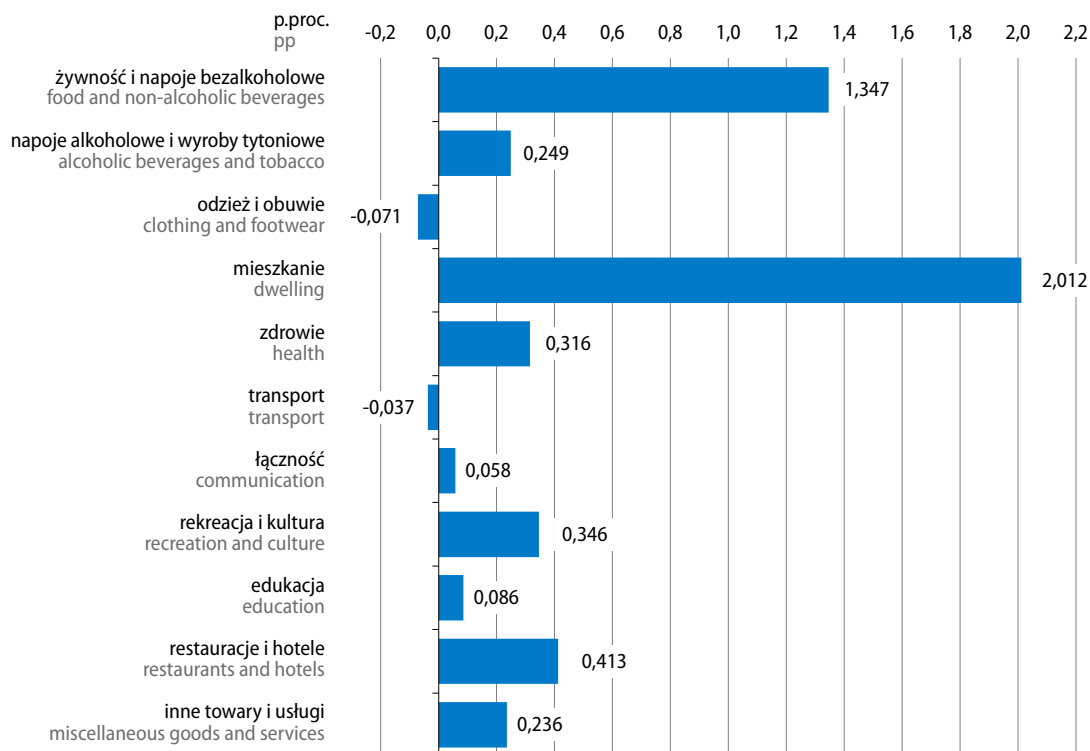
¹ Na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać działania rządu, np. mrożenie cen oraz zmiany w zakresie stawek podatkowych (w tym przywrócenie od kwietnia br. wyższej stawki VAT na żywność, a od lipca br. częściowe odmrożenie cen energii elektrycznej).

Tablica 10. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 10. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalkoholowe food and non-alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverages and tobacco	odzież i obuwie clothing and foot- wear	mieszkanie dwelling	zdrowie health	transport	łączność communi- cation	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja education	restau- racje i hotele restaur- ants and hotels	inne towary i usługi other goods and services
Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100												
2023												
10	105,3	104,8	109,2	104,4	108,4	104,3	92,4	107,7	105,9	110,1	108,9	108,0
2024												
10	104,2	103,8	104,0	99,3	107,9	105,0	94,6	102,4	106,1	109,0	106,2	103,8
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100												
2023												
10	100,3	100,5	100,4	103,3	100,3	100,0	97,8	101,3	99,6	101,6	100,3	100,3
11	100,7	100,9	100,3	100,1	100,0	100,7	105,1	99,1	99,3	100,1	100,4	100,4
12	100,1	100,2	100,0	98,8	100,0	100,3	100,2	99,9	100,3	100,1	100,5	99,8
2024												
01	100,4	100,9	100,6	96,2	100,8	101,3	97,5	100,4	102,2	100,9	100,8	100,5
02	100,3	99,6	100,5	98,6	100,0	100,6	102,1	100,7	101,8	100,4	100,8	100,7
03	100,2	99,9	100,3	103,3	100,0	100,3	100,1	100,9	99,3	100,2	100,7	100,5
04	101,1	102,1	100,4	102,6	100,3	100,5	101,6	99,2	101,2	100,2	100,7	100,7
05	100,1	100,3	100,5	99,6	100,0	100,9	99,6	100,4	98,6	100,1	100,9	100,0
06	100,1	100,7	100,2	98,3	100,1	100,6	98,1	99,1	101,4	100,1	100,6	100,5
07	101,4	99,5	100,5	96,9	105,7	100,3	100,1	100,7	102,1	100,1	100,6	100,1
08	100,1	99,9	100,2	98,7	100,3	100,1	99,8	99,9	100,5	100,1	100,4	100,6
09	100,1	100,2	100,4	101,9	100,4	100,4	97,3	101,0	99,4	104,5	100,5	99,5
10	100,3	100,7	100,3	103,4	100,2	99,9	98,6	100,0	99,5	102,1	100,1	100,7
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100												
2023												
10	106,6	108,0	110,1	104,4	108,2	105,4	92,1	109,0	107,5	110,5	111,1	109,4
11	106,6	107,3	109,9	104,7	107,6	105,5	97,8	106,7	106,5	110,4	110,3	108,5
12	106,2	106,0	109,5	103,3	108,4	105,2	97,2	106,7	105,5	110,3	109,9	108,2
2024												
01	103,7	104,9	108,7	103,0	102,0	104,5	95,0	105,7	105,0	109,5	109,4	106,9
02	102,8	102,7	106,7	102,6	101,6	104,5	96,0	103,5	104,4	109,2	108,9	106,7
03	102,0	100,3	105,2	101,1	101,5	104,0	97,1	102,6	104,1	109,0	108,6	105,4
04	102,4	101,9	104,6	100,4	101,5	103,9	98,4	101,7	104,5	109,0	108,3	105,1
05	102,5	101,6	104,1	99,8	101,6	102,8	102,2	102,2	103,7	109,0	107,9	103,7
06	102,6	102,5	103,9	99,1	101,7	102,8	100,6	101,2	103,8	109,0	107,7	104,3
07	104,2	103,2	104,4	99,0	107,4	103,0	100,6	101,2	103,8	109,0	107,6	104,0
08	104,3	104,1	104,3	98,6	107,5	102,7	98,6	101,0	104,1	109,0	107,5	104,2
09	104,9	104,7	104,4	98,2	108,0	106,1	98,5	102,6	105,4	109,0	107,4	103,6
10	105,0	104,9	104,3	98,2	107,9	105,9	99,6	101,3	105,5	109,2	107,2	104,0
01-10	103,4	103,1	105,0	100,0	104,1	104,0	98,6	102,3	104,4	109,1	108,0	104,8

Wykres 10. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w październiku 2024 r.
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 10. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in October 2024
corresponding period of previous year=100

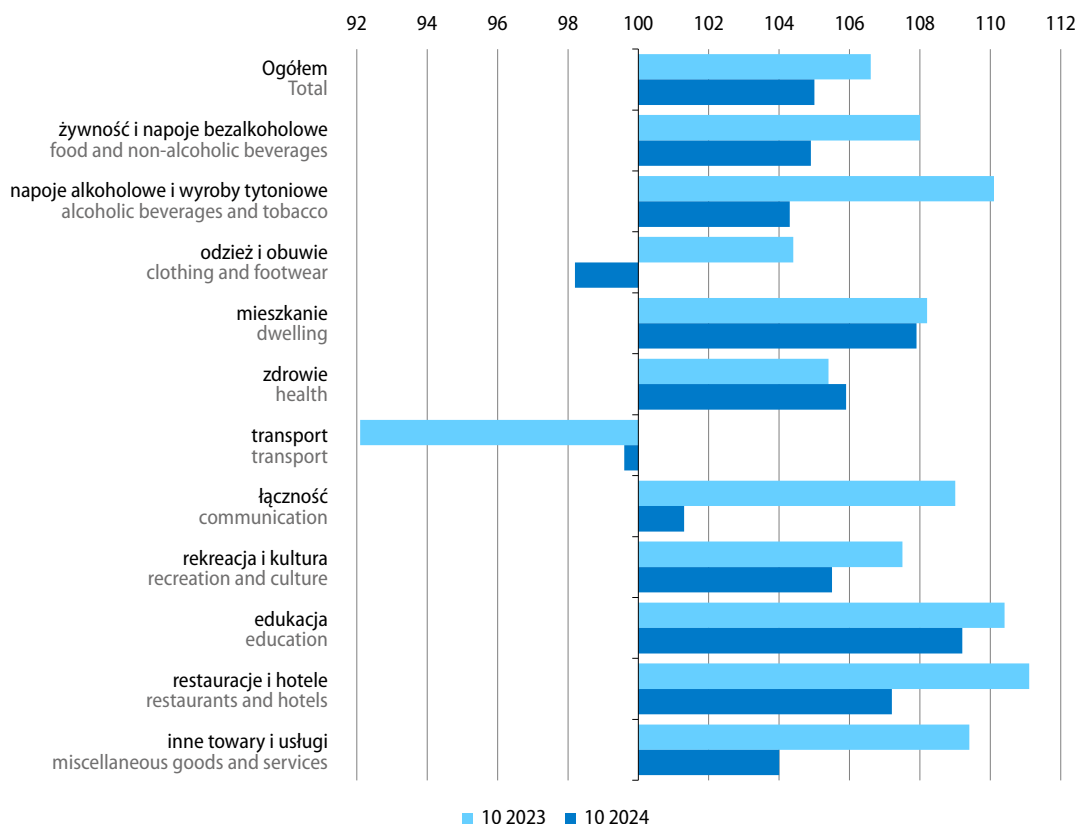
Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w październiku br. były o 4,9% wyższe niż rok wcześniej (we wrześniu br. wzrost wyniósł 4,7%), w tym żywność podrożała o 4,9%, a napoje bezalkoholowe o 4,6%. Znacznie więcej niż w październiku ub. roku płacono za oleje i tłuszcze – przeciętnie o 10,0%, z których tłuszcze zwierzęce były droższe o 19,3% (w tym masło o 21,9%), natomiast tłuszcze roślinne tańsze o 1,4%. Wyższe niż rok wcześniej były również ceny owoców (o 8,3%) oraz warzyw i pieczywa (po 6,5%). Podrożało w skali roku także mięso – przeciętnie o 3,3% (droższe było mięso wołowe – o 5,5%, mięso drobiowe – o 5,0% oraz wędliny – o 4,3%, a tańsze mięso wieprzowe – o 0,9%). Wyższe niż przed rokiem były również ceny artykułów z grupy mleko, sery i jaja – przeciętnie o 3,1% (w tym podrożała śmietana – o 4,5%, sery i twarogi – o 4,3%, jogurty – o 2,7% oraz mleko – o 2,5%, potaniały natomiast jaja – o 1,3%). Droższe niż w październiku ub. roku były także makarony i produkty makaronowe (o 2,8%) oraz ryby i owoce morza (o 1,2%). Dużo tańszy niż przed rokiem był natomiast cukier (o 31,3%). Mniej niż rok wcześniej konsumenci płacili również za kasze i ziarna zbóż (o 2,9%), za ryż (o 2,8%) oraz za mąkę (o 1,5%). Spośród napojów znacznie droższe niż rok wcześniej były m.in. soki owocowe i warzywne (o 10,2%).

Wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem w październiku br. wyniósł 7,9% w skali roku (we wrześniu br. – 8,0%). Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii były o 9,7% droższe niż w październiku ub. roku. Znacznie podrożało zaopatrzenie w wodę (o 12,8%) oraz usługi kanalizacyjne (o 11,7%). Ceny nośników energii wzrosły przeciętnie o 11,5%, w tym najbardziej opłaty za energię elektryczną (o 21,2%) oraz za gaz (o 16,7%), przy spadku cen opału (o 9,1%). Wyższe niż rok wcześniej były opłaty za energię ciepłą (o 6,2%). Więcej niż w październiku ub. roku konsumenci płacili za wywóz śmieci (o 3,0%). Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego były wyższe niż przed rokiem (o 0,4%), w tym podrożały m.in. usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 11,9%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w październiku br. były o 0,4% niższe niż rok wcześniej (we wrześniu br. spadek wyniósł 1,5%). Ceny paliw do prywatnych środków transportu utrzymały się na poziomie sprzed roku, w tym tańszy był gaz ciekły i pozostałe paliwa do prywatnych środków transportu (o 2,6%), a nieco droższy olej napędowy (o 0,4%) i benzyna (o 0,2%). Poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się ceny samochodów osobowych (o 7,2%), a także opłaty za usługi transportowe (o 3,0%).

Wykres 11. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 11. Price indices of consumer goods and services
corresponding period of previous year=100

Spośród pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. wyższe niż w poprzednim miesiącu było tempo wzrostu cen w skali roku w zakresie edukacji (9,2% wobec 9,0%) oraz rekreacji i kultury (5,5% wobec 5,4%). Mniejszy niż we wrześniu br. był wzrost cen w obszarze restauracji i hoteli (7,2% wobec 7,4%), cen w zakresie zdrowia (5,9% wobec 6,1%), cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (4,3% wobec 4,4%) oraz cen w zakresie łączności (1,3% wobec 2,6%). Spadek cen odzieży i obuwia, podobnie jak we wrześniu br., wyniósł 1,8%.

W porównaniu z poprzednim miesiącem² ceny towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. wzrosły o 0,3% (wobec 0,1% we wrześniu br.). Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem został podwyższony przez wzrost m.in. cen żywności i napojów bezalkoholowych – o 0,19 p.proc., cen odzieży i obuwia – o 0,13 p.proc. oraz cen związanych z mieszkaniem – o 0,06 p.proc. Na obniżenie wskaźnika cen ogółem wpłynął m.in. spadek cen w zakresie transportu, który zmniejszył go o 0,12 p.proc.

2 Szczegółowe dane dostępne pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-pazdzierniku-2024-roku,2,156.html>.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w październiku br. były o 5,2% niższe niż rok wcześniej (we wrześniu br. ceny spadły o 6,2%, a w październiku ub. roku o 4,2%). Spadek cen w skali roku notowano w większości sekcji, oprócz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji, w której ceny wzrosły o 2,8%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ceny były niższe niż w październiku ub. roku o 12,1%, w górnictwie i wydobywaniu o 6,7%, a w przetwórstwie przemysłowym o 4,4%. Spadek cen utrzymał się w większości działów przetwórstwa przemysłowego, w tym najgłębszy dotyczył produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 11,3%). Niższe niż w październiku ub. roku były również ceny produkcji m.in. wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,8%), urządzeń elektrycznych (o 6,6%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,2%), mebli (o 5,6%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 5,5%) oraz metali (o 5,1%). Wyższe niż w październiku ub. roku były natomiast ceny produkcji m.in. wyrobów tytoniowych (o 7,4%) oraz skór i wyrobów skórzanych (o 3,3%).

Tablica 11. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
Table 11. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100						
2023						
10	95,5	104,7	93,7	100,4	103,2	106,7
2024						
10	97,3	95,7	98,3	90,1	103,0	103,8
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100						
2023						
10	99,4	98,6	99,0	102,1	100,2	100,6
11	98,8	98,0	99,1	97,0	99,9	100,5
12	98,6	99,5	98,6	98,1	100,0	100,3
2024						
01	98,1	94,4	99,2	90,5	101,2	100,5
02	100,1	99,7	100,3	99,0	100,7	100,3
03	99,5	100,8	99,5	99,1	99,8	100,4
04	100,3	104,3	100,1	99,7	99,9	100,5
05	99,7	102,0	99,4	101,3	100,8	100,4
06	100,4	98,1	100,5	101,7	100,5	100,3
07	99,6	98,8	99,5	101,6	100,0	100,4
08	99,5	97,8	99,5	99,4	100,1	100,3
09	99,7	98,4	99,8	99,2	100,1	100,3
10	100,4	101,6	100,5	98,6	99,9	100,4

Tablica 11. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)

Table 11. Price indices in industry and construction (cont.)

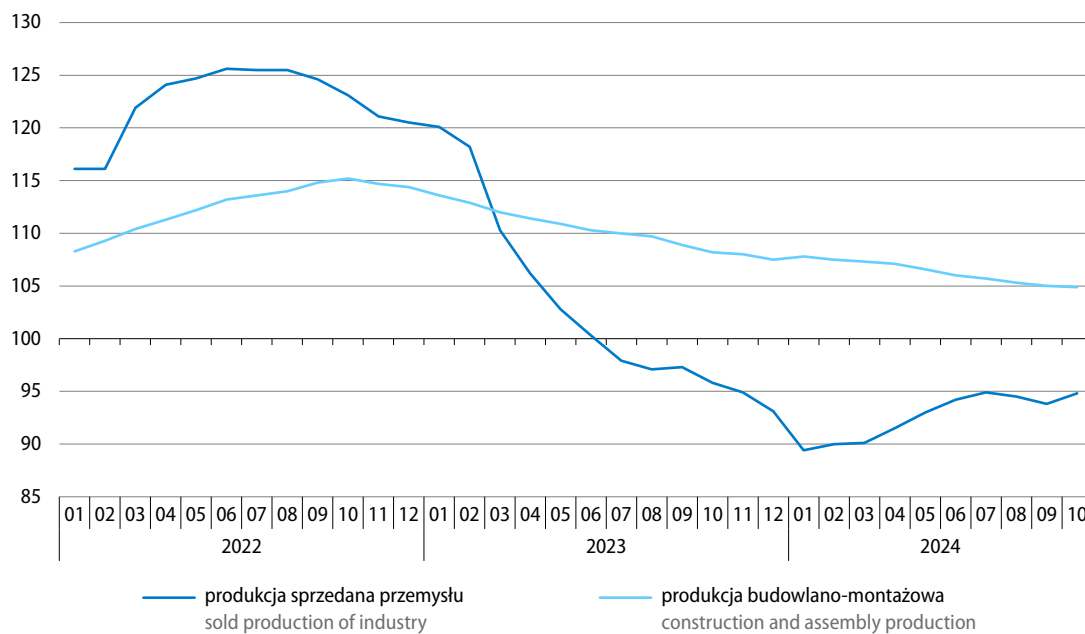
Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- -montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100						
2023						
10	95,8	104,3	92,1	114,8	103,6	108,2
11	94,9	103,3	92,3	104,9	103,2	108,0
12	93,1	102,1	91,6	95,5	103,1	107,5
2024						
01	89,4	87,8	89,9	84,5	102,3	107,8
02	90,0	87,2	90,8	82,5	102,2	107,5
03	90,1	87,6	91,1	81,0	101,7	107,3
04	91,5	91,1	92,5	82,6	101,6	107,1
05	93,0	94,8	93,7	85,3	102,5	106,6
06	94,2	94,4	95,0	86,3	102,9	106,0
07	94,9	95,8	95,7	88,2	103,5	105,7
08	94,5	94,3	95,2	88,2	103,6	105,3
09	93,8	90,6	94,6	88,2	103,1	105,0
10	94,8	93,3	95,6	87,9	102,8	104,9
01–10	92,6	91,6	93,4	85,4	102,6	106,3

W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny produkcji sprzedanej przemysłu w październiku br. wzrosły o 0,4% (we wrześniu br. spadły o 0,3%). Wzrost cen obserwowano w górnictwie i wydobywaniu (o 1,6%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%). Spadek cen notowano natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,4%) oraz, nieznaczny, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,1%).

Ceny produkcji budowlano-montażowej w październiku br. były o 4,9% wyższe niż rok wcześniej, a w porównaniu z wrześniem br. wzrosły o 0,4%.

Wykres 12. Wskaźniki cen producentów
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 12. Producer price indices
corresponding period of previous year=100

Więcej danych w [Biuletynie Statystycznym](#) oraz w informacji sygnałnej dotyczącej cen konsumpcyjnych, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 33. WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 35. WSKAŹNIKI CEN NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH I PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 40. WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

INFORMACJA SYGNAŁNA: WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W PAŹDZIERNIKU 2024 R.

Rolnictwo Agriculture

Średnia temperatura powietrza w październiku br. wyniosła 10,1°C i była o 1,3°C wyższa od średniej z lat 1991–2020. Średnia miesięczna suma opadów ukształtowała się na poziomie 33,2 mm i była niższa o ok. 29% od średniej normy z wielolecia.

Ciepła i słoneczna pogoda w październiku br., z niewielkimi opadami deszczu, stwarzała dobre warunki dla wykonywania prac polowych, a zwłaszcza zbioru upraw roślin okopowych i pastewnych. Wpłynęła natomiast niekorzystnie na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. W wielu rejonach kraju obserwowano jej przesuszenie, które utrudniało wykonywanie orek przedsiewnych i siewów oziminy.

Do końca drugiej dekady października br. zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta, pszenżyta ozimego oraz pszenicy ozimej. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić pod koniec października. Stan wschodów upraw ozimych w październiku, podobnie jak przed rokiem, oceniono na 3,8 do 4,0 stopnia kwalifikacyjnego¹.

W drugiej dekadzie października br. zakończono wykopki ziemniaków. W ciągu miesiąca kontynuowano zbiór buraków cukrowych, kukurydzy uprawianej na ziarno oraz poplonów ścierniskowych. Powszechnie wykonywano orki przedzimowe. Do końca października na obszarze całego kraju trwał okres pastwiskowy.

Tablica 12. Skup podstawowych produktów pochodzenia roślinnego^a
Table 12. Procurement of major crop products^a

Wyszczególnienie Specification	10 2024			07–10 2024		
	w tys. ton in thousand tonnes	09 2024=100	10 2023=100	w tys. ton in thousand tonnes	07–10 2023=100	udział skupu w zbiorach 2024 r. ^b w % purchase share in the 2024 ^b harvest in %
Ziarno zbóż^c Cereal grains^c	525,0	96,3	76,3	3058,1	77,2	12,1
w tym: of which:						
pszenica wheat	370,5	93,4	70,1	1999,2	74,7	16,2
pszenżyto triticale	61,4	90,3	107,3	361,8	73,4	87,1
żyto rye	26,4	93,7	63,9	213,7	82,3	8,7
jęczmień barley	52,3	118,5	92,6	425,9	84,0	14,5
Ziemniaki Potatoes	424,7	114,0	111,3	994,9	119,8	17,0

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Dane wstępne. c Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a Without procurement realised by natural persons. b Preliminary data. c Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals for sowing.

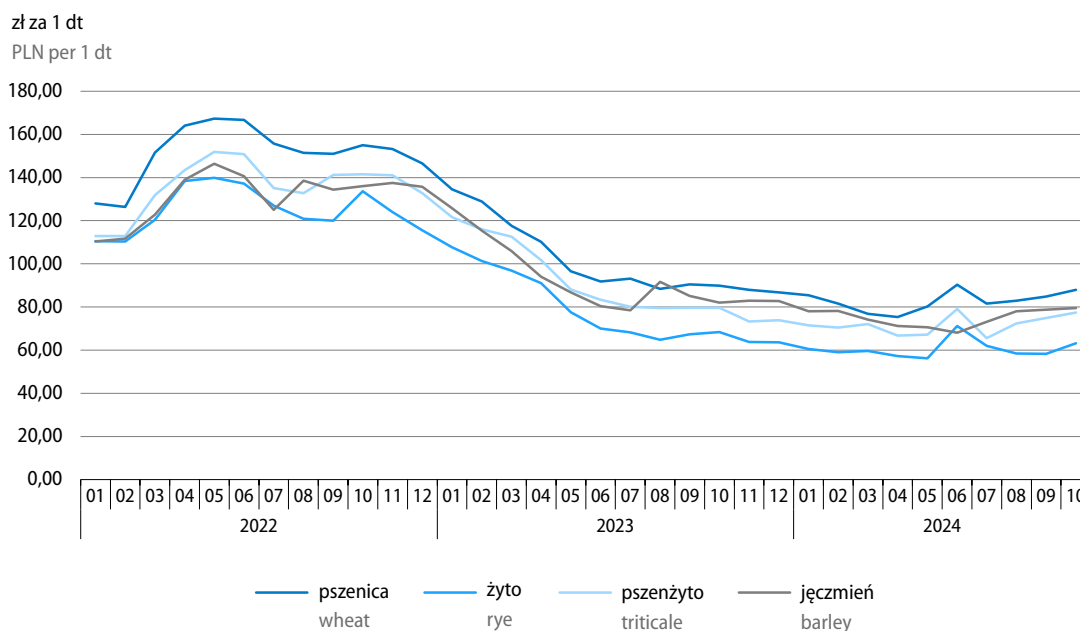
1 Stopień 5 oznacza bardzo dobry stan wschodów, 4 – dobry, 3 – dostateczny, 2 – słaby, 1 – zły, klęskowy.

Na rynku rolnym w październiku br. za większość podstawowych produktów rolnych w skupie płacono więcej niż przed miesiącem (z wyjątkiem ziemniaków, żywca wieprzowego i drobiowego). W porównaniu z sytuacją sprzed roku niższe były ceny skupu podstawowych produktów pochodzenia roślinnego, a wyższe – produktów pochodzenia zwierzęcego (oprócz żywca wieprzowego).

Skup podstawowych gatunków **zbóż** (z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w październiku br. był o 3,7% mniejszy niż przed miesiącem, w wyniku spadku podaży pszenżyta (o 9,7%), pszenicy (o 6,6%) i żyta (o 6,3%), przy wzroście dostaw jęczmienia (o 18,5%). W porównaniu z październikiem ub. roku do skupu dostarczono o 23,7% mniej ziarna, w tym ograniczono dostawy żyta (o 36,1%), pszenicy (o 29,9%) i jęczmienia (o 7,4%), a zwiększono – pszenżyta (o 7,3%).

Przeciętne ceny podstawowych gatunków zbóż w październiku br. wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem – w skupie o 0,9%–8,5%, a na targowiskach o 0,4%–1,5% (na obu rynkach największy wzrost dotyczył cen żyta). Ceny zbóż były nadal niższe niż przed rokiem zarówno w skupie (o 2,2%–7,5%), jak i w obrocie targowiskowym (o 6,6%–7,9%).

Wykres 13. Przeciętne ceny skupu zbóż
Chart 13. Average procurement prices of cereal grain

Skup **ziemniaków** w październiku br. był większy niż przed miesiącem (o 14,0%) i przed rokiem (o 11,3%).

Przeciętne ceny ziemniaków w październiku br. spadły w porównaniu z poprzednim miesiącem zarówno w skupie (o 2,0%), jak i na targowiskach (o 3,6%) i były niższe niż rok wcześniej (odpowiednio o 12,8% oraz o 7,6%).

Tablica 13. Ceny podstawowych produktów pochodzenia roślinnego
Table 13. Average prices of major crop products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	10 2024			01–10 2024		10 2024			01–10 2024	
	w zł in PLN	09 2024=100	10 2023=100	w zł in PLN	01–10 2023=100	w zł in PLN	09 2024=100	10 2023=100	w zł in PLN	01–10 2023=100
Pszenica ^a za 1 dt Wheat ^a – per dt	87,95	103,7	97,8	81,66	80,8	108,80	100,5	92,1	108,30	77,9
Pszenżyto ^a za 1 dt Triticale ^a – per dt	77,37	103,4	97,2	69,95	77,9	94,28	100,8	92,3	92,65	75,8
Żyto ^a za 1 dt Rye ^a – per dt	63,15	108,5	92,5	58,87	77,3	86,01	101,5	92,6	82,35	74,7
Jęczmień ^a za 1 dt Barley ^a – per dt	79,46	100,9	96,8	74,58	83,3	102,01	100,4	93,4	102,82	78,8
Ziemniaki ^b za 1 dt Potatoes ^b – per dt	57,81	98,0	87,2	89,69	96,9	209,03	96,4	92,4	226,82	114,2

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

a In procurement without seed. b On marketplaces – late edible.

Skup **żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) w październiku br. był o 14,9% większy niż we wrześniu br., w wyniku wzrostu podaży wszystkich podstawowych gatunków żywca (wieprzowego o 20,3%, wołowego o 16,4%, a drobiowego o 12,1%). W porównaniu z sytuacją sprzed roku skup żywca rzeźnego wzrósł o 10,3%, na skutek zwiększonych dostaw żywca drobiowego (o 11,4%) i wieprzowego (o 10,7%), przy ograniczonej podaży żywca wołowego (o 3,6%).

Tablica 14. Skup podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego^a
Table 14. Procurement of major animal products^a

Wyszczególnienie Specification	10 2024			01–10 2024	
	w tys. ton in thousand tonnes	09 2024=100	10 2023=100	w tys. ton in thousand tonnes	01–10 2023=100
Żywiec rzeźny ^b Animals for slaughter ^b	372,9	114,9	110,3	3799,8	104,1
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	19,7	116,4	96,4	263,5	98,6
wieprzowy pigs	121,0	120,3	110,7	1276,2	97,6
drobiowy poultry	232,0	112,1	111,4	2256,5	108,8
Mleko Milk	1047,4 ^c	101,5	103,5	11008,4 ^c	103,8

a Od lipca do października br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

a In the period from July to October 2024 without procurement realised by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat (including fats) in post-slaughter warm weight. c In million litres.

Przeciętna cena skupu rzeźnego **żywca wieprzowego** w październiku br. spadła w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 4,6%) i nadal była niższa niż rok wcześniej (o 14,0%). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach² w październiku br. pogorszyła się do 8,0 (z 8,5 we wrześniu br. oraz 8,6 w październiku ub. roku).

Tablica 15. Ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego

Table 15. Average prices of major animal products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	10 2024			01–10 2024		10 2024			01–10 2024	
	w zł in PLN	09 2024=100	10 2023=100	w zł in PLN	01–10 2023=100	w zł in PLN	09 2024=100	10 2023=100	w zł in PLN	01–10 2023=100
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:										
w tym: of which:										
wołowy (bez cielęcogo) ^a cattle (excluding calves) ^a	10,79	102,9	106,4	10,32	97,5	11,73	96,9	105,4	11,76	112,0
w tym młode bydło of which young cattle	11,10	102,7	105,4	10,62	97,0	.	.	.	.	.
wieprzowy pigs	6,85	95,4	86,0	7,30	85,4	.	.	.	.	.
drobiowy poultry	5,56	100,0	100,8	5,29	88,5	.	.	.	.	.
Mleko za 1 hl Milk per hl	220,23	105,7	112,6	203,48	98,3	.	.	.	.	.

a Na targowiskach – średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.
a On marketplaces – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the use of structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

Przeciętna cena skupu **drobiu rzeźnego** w październiku br. kształtowała się na poziomie sprzed miesiąca i była nieco wyższa niż przed rokiem (o 0,8%).

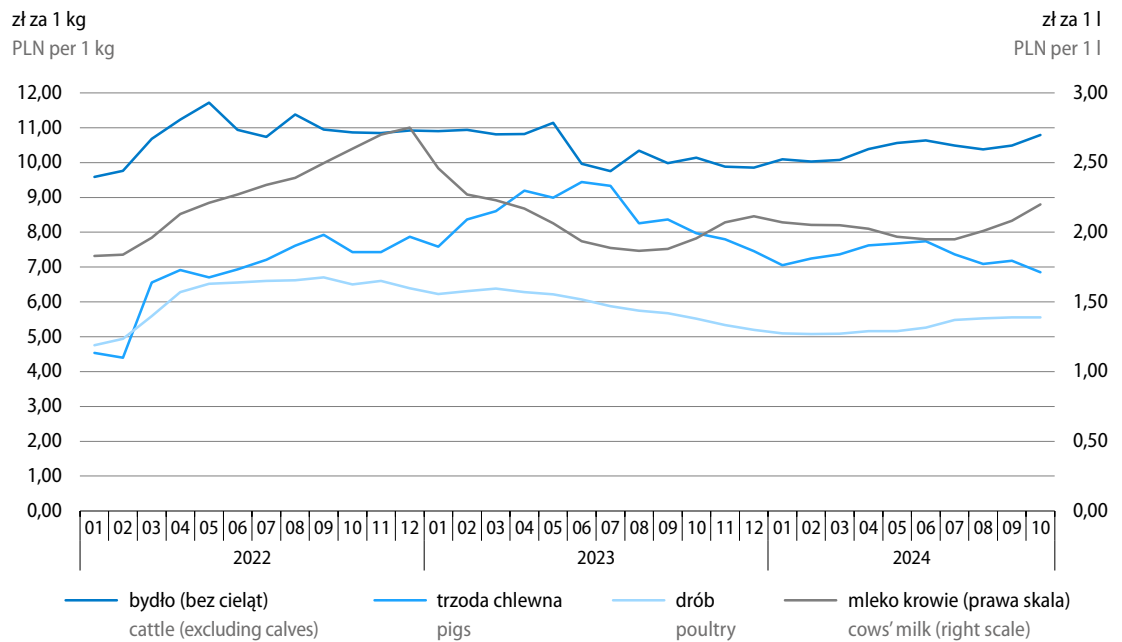
W październiku br. przeciętne ceny skupu rzeźnego **żywca wołowego i młodego bydła** były wyższe niż we wrześniu br. (odpowiednio o 2,9% i o 2,7%) oraz niż w październiku ub. roku (ceny żywca wołowego o 6,4%, a młodego bydła o 5,4%). W obrocie targowiskowym za żywca wołowy płacono mniej niż miesiąc wcześniej (o 3,1%), ale więcej niż przed rokiem (o 5,4%).

Do skupu w październiku br. dostarczono więcej **mleka** niż przed miesiącem (o 1,5%) oraz przed rokiem (o 3,5%). Za mleko w skupie płacono o 5,7% więcej niż we wrześniu br. i nadal więcej niż rok wcześniej (o 12,6%).

² Rozpatrując ceny obu produktów w skupie, relacja cen żywca wieprzowego do cen żyta w październiku br. wyniosła 10,9 (wobec 12,3 we wrześniu br. i 11,7 w październiku ub. roku).

Wykres 14. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Chart 14. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 37. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

TABL. 38. PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH

TABL. 39. RELACJE CEN W ROLNICTWIE

TABL. 45. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

Przemysł Industy

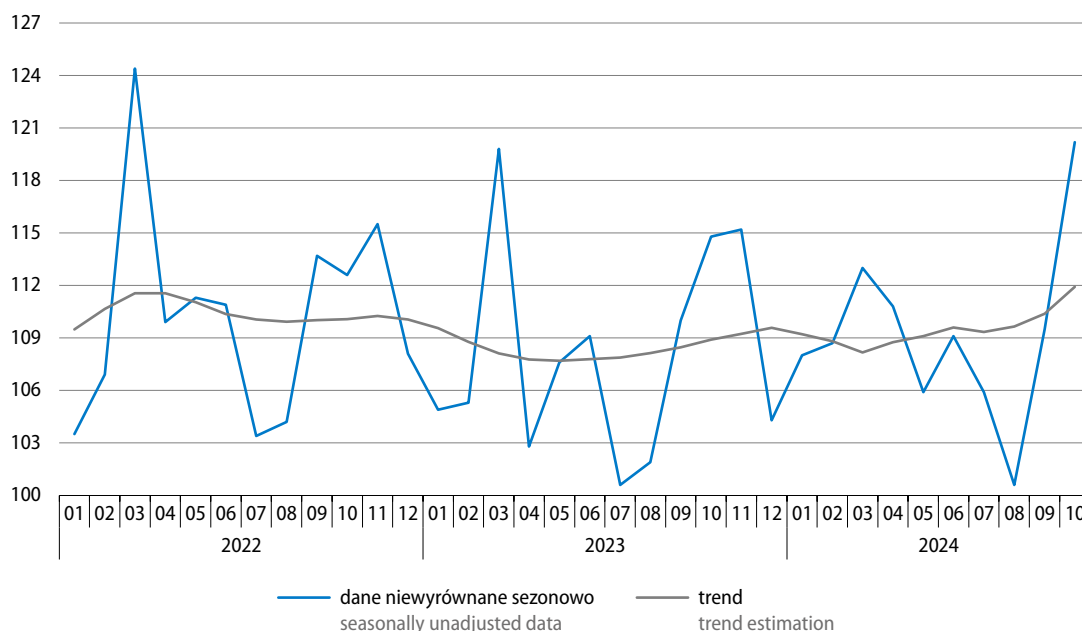
W październiku br. **produkcja sprzedana przemysłu**¹ była o 4,7% wyższa niż przed rokiem (wobec niewielkiego spadku we wrześniu br. – o 0,4% oraz wzrostu o 2,0% w październiku ub. roku).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja sprzedana przemysłu w październiku br. była o 4,6% wyższa niż w poprzednim miesiącu, a jej wzrost w skali roku wyniósł 3,9%.

Produkcja sprzedana była wyższa niż w październiku ub. roku w większości sekcji przemysłu, oprócz górnictwa i wydobywania (gdzie notowano jej spadek o 3,8%). W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji wzrost sprzedaży wyniósł 7,5%, w przetwórstwie przemysłowym (głównej sekcji przemysłu) – 5,0%, a w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 4,0%.

Wykres 15. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
przeciętna miesięczna 2021=100

Chart 15. Sold production of industry (constant prices)
monthly average of 2021=100

Również w większości **głównych grupowań przemysłowych** sprzedaż zwiększyła się w stosunku do października ub. roku, w tym w największym stopniu w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 11,9%. Jej wzrost notowano także w produkcji dóbr: konsumpcyjnych nietrwałych – o 6,9%, inwestycyjnych – o 5,4% oraz zaopatrzeniowych – o 4,0%. Obniżyła się sprzedaż jedynie w produkcji dóbr związanych z energią – o 1,9% (po znacznym wzroście przed rokiem).

¹ W cenach stałych z 2021 r.; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 16. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
Table 16. Sold production of industry (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted		Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted
	01–10 2024	10 2024	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100		
Przemysł Industry	100,7	104,7	103,9
Według sekcji By sections			
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	95,9	96,2	94,4
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	100,6	105,0	102,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,4	104,0	102,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	108,2	107,5	106,9
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings			
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	98,3	104,0	101,3
Dobra inwestycyjne Capital goods	101,1	105,4	101,7
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	103,8	111,9	106,7
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	103,4	106,9	104,4
Dobra związane z energią Energy	99,3	98,1	96,8

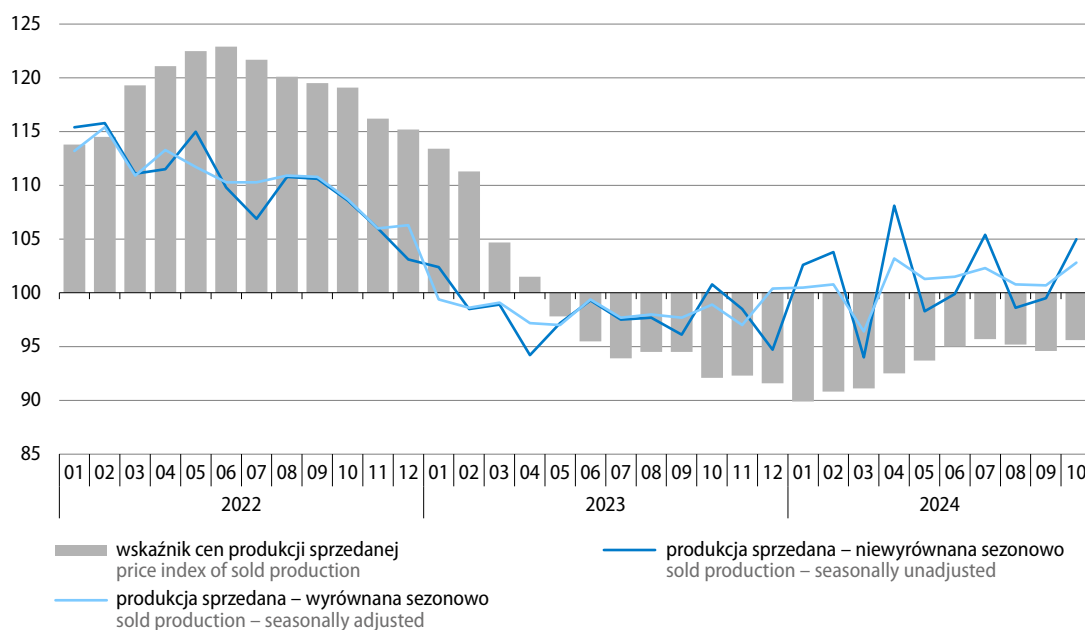
Produkcja sprzedana przemysłu w okresie styczeń–październik br. była o 0,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano jej spadek o 1,8%). Spośród sekcji przemysłu sprzedaż najbardziej zwiększyła się w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 8,2%). W mniejszym stopniu wzrosła ona w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,4%), a nieznacznie – w przetwórstwie przemysłowym (o 0,6%). Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja sprzedana w górnictwie i wydobywaniu (o 4,1%).

Wzrost sprzedaży w porównaniu z okresem styczeń–październik ub. roku notowano w trzech głównych grupowaniach przemysłowych, tj. w produkcji dóbr: konsumpcyjnych trwałych – o 3,8%, konsumpcyjnych nietrwałych – o 3,4% i inwestycyjnych – o 1,1%. Niższa niż przed rokiem była natomiast sprzedaż w produkcji dóbr zaopatrzeniowych – o 1,7% oraz, nieznacznie, dóbr związanych z energią – o 0,7%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–październik br. była o 1,8% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 1,1% i wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto o 11,1%.

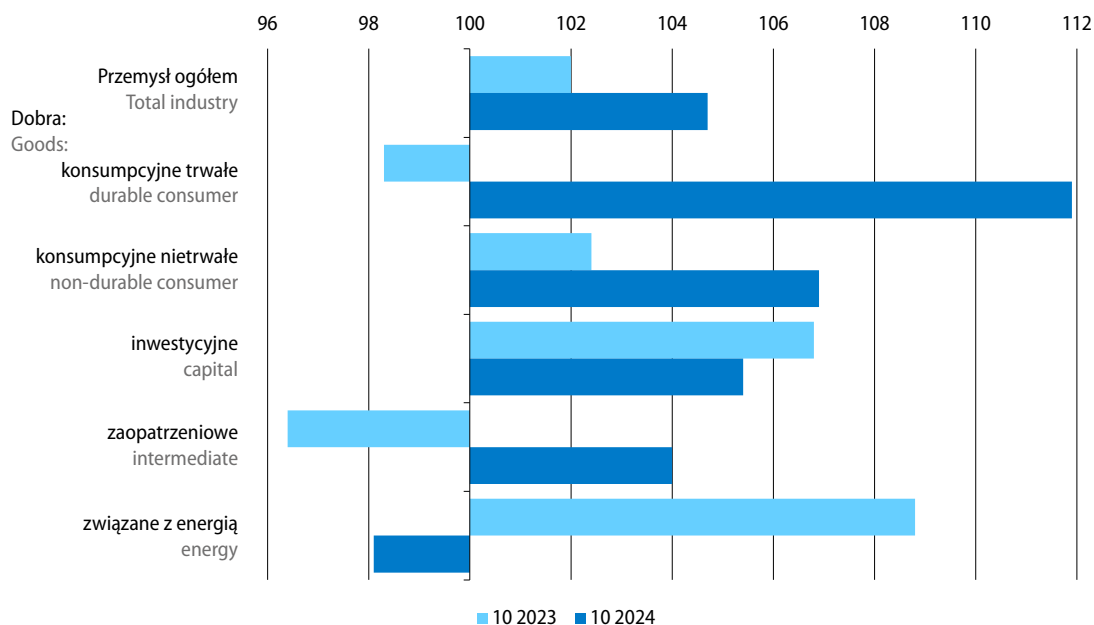
Wykres 16. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing
corresponding period of previous year=100

Wykres 17. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices)
corresponding period of previous year=100

W październiku br. produkcja sprzedana była wyższa niż przed rokiem w 24 (spośród 34) działach przemysłu, w tym znaczny jej wzrost notowano m.in. w produkcji:

- pozostałego sprzętu transportowego – o 36,5% (w tym statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn – o 51,3%);
- odzieży – o 17,6%;
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 15,0% (m.in. elektronicznego sprzętu powszechnego użytku – o 24,3%);
- papieru i wyrobów z papieru – o 13,6% (w tym masy włóknistej, papieru i tektury – o 15,6%);
- mebli – o 13,1%;
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 8,2% (m.in. cementu, wapna i gipsu – o 11,2%).

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 17,7% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem) była o 10,0% wyższa niż przed rokiem (wówczas zwiększyła się o 1,8%). Spośród grup zaliczanych do tego działu przemysłu sprzedaż w największym stopniu wzrosła w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych, w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich oraz w przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa (wzrosty w granicach 16,2%–11,5%).

W pozostałych 10 działach przemysłu produkcja sprzedana była niższa niż w październiku ub. roku, w tym znacznie obniżyła się m.in. w podmiotach specjalizujących się w:

- naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń – o 16,6%;
- wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 16,5%.

Tablica 17. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 17. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2023		2024		2023	2024
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Przemysł Industry	102,0	98,2	104,7	100,7	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	105,6	94,5	96,2	95,9	3,5	3,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	100,8	98,9	105,0	100,6	82,7	86,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	114,6	91,8	104,0	101,4	11,5	7,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	105,0	98,7	107,5	108,2	2,3	2,7

Tablica 17. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
Table 17. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2023		2024		2023	2024
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	103,6	82,7	83,5	86,2	1,7	1,2
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	101,8	99,8	110,0	105,8	16,3	17,6
produkcja napojów manufacture of beverages	94,9	97,7	97,9	98,7	1,3	1,4
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	118,7	109,8	117,6	101,6	0,4	0,4
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	95,8	85,0	107,7	103,7	2,3	2,3
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	91,1	88,3	113,6	107,7	2,7	2,8
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	104,3	86,3	104,6	104,7	4,1	4,3
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	113,8	106,8	99,7	97,5	0,7	0,8
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	104,5	97,6	103,6	101,6	5,9	5,9
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	95,3	89,3	108,2	103,7	3,6	3,8
produkcja metali manufacture of basic metals	96,9	87,0	102,3	96,7	3,3	3,0
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	103,9	98,0	102,3	99,1	7,5	7,4
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	87,1	95,2	115,0	106,1	2,3	2,6
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	83,8	106,4	95,4	77,8	5,7	4,4
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	103,6	108,3	102,1	94,8	2,9	2,9
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	109,0	116,2	106,0	102,4	9,5	9,7
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	105,4	102,7	136,5	117,3	1,4	1,7
produkcja mebli manufacture of furniture	101,9	92,0	113,1	102,5	2,4	2,5

Wartość **nowych zamówień**² otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w październiku br. była o 2,6% niższa niż przed rokiem (w tym dla zamówień na eksport spadek wyniósł 3,9%). Znacznie obniżyły się nowe zamówienia m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o ok. 21%), chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz metali (po ok. 11%). Wzrost wartości nowych zamówień w porównaniu z październikiem ub. roku notowano natomiast m.in. w produkcji wyrobów tekstylnych (o ok. 20%), wyrobów farmaceutycznych (o ok. 7%) oraz pojazdów samochodowych przyczep i naczep (o ok. 4%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**³ przedsiębiorstw przemysłowych ogółem były niższe od uzyskanych w analogicznym okresie ub. roku. Obniżył się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – o 19,7% do 91,2 mld zł, a także wynik finansowy brutto – o 31,9% do 82,1 mld zł oraz netto – o 33,2% do 66,4 mld zł. Wynik finansowy netto pogorszył się w skali roku w większości sekcji przemysłu: w górnictwie i wydobywaniu był ujemny (wyniósł minus 6,7 mld zł wobec dodatniego przed rokiem – 6,4 mld zł), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę spadł o 35,6% do 15,8 mld zł, a w przetwórstwie przemysłowym obniżył się o 18,4% do 54,1 mld zł. Wzrost natomiast wynik finansowy netto w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 41,9% do 3,2 mld zł.

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto w przedsiębiorstwach przemysłowych ogółem zmniejszył się z 5,6% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 5,0%. Znacznie obniżyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,8% do 4,3%) oraz netto (z 4,8% do 3,5%). Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów (z 94,2% do 95,7%). Na wyższym poziomie niż rok wcześniej ukształtowały się wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (41,6% wobec 33,7%) oraz II stopnia (102,9% wobec 102,0%). Zmniejszył się udział podmiotów wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw przemysłowych (z 76,2% do 71,8%) oraz udział przychodów tych podmiotów w przychodach przedsiębiorstw przemysłowych ogółem (z 80,2% do 79,2%).

Nakłady inwestycyjne⁴ w przemyśle w okresie styczeń–wrzesień br. były o 6,7% niższe niż rok wcześniej (kiedy notowano ich wzrost o 21,5%). Spadek nakładów dotyczył większości sekcji przemysłu, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania (gdzie nakłady wzrosły w skali roku o 12,1%). Liczba nowo rozpoczętych zadań inwestycyjnych w przemyśle zwiększyła się w porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku o 2,5%, ale obniżyła się ich wartość kosztorysowa – o 15,0%.

W listopadzie br. oceny **ogólnego klimatu koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym są bardziej niekorzystne niż przed miesiącem (w wyniku bardziej pesymistycznych prognoz ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw i nadal niekorzystnych jej diagnoz). Oceny bieżące portfela zamówień i produkcji są mniej negatywne niż w poprzednich miesiącach, a diagnozy sytuacji finansowej badanych firm – równie niekorzystne jak w październiku br. Przewidywania w tych obszarach są natomiast bardziej pesymistyczne niż w poprzednich miesiącach (w tym prognozy portfela zamówień i produkcji są najgorsze w bieżącym roku). Dyrektorzy przedsiębiorstw nadal planują redukcje zatrudnienia oraz przewidują wzrost cen wyrobów przemysłowych.

Przedsiębiorstwa zgłaszające bariery w prowadzeniu bieżącej działalności nadal najczęściej wskazują na wysokie koszty zatrudnienia. W porównaniu z listopadem ub. roku najbardziej wzrosło znaczenie trudności związanych z niedostatecznym popytem na rynku krajowym i zagranicznym oraz konkurencyjnym importem. Znacznie mniej uciążliwe niż przed rokiem są natomiast niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne.

Stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym w listopadzie br., podobnie jak miesiąc wcześniej, przedsiębiorcy przeważnie uznają za nadmierny w stosunku do zapotrzebowania.

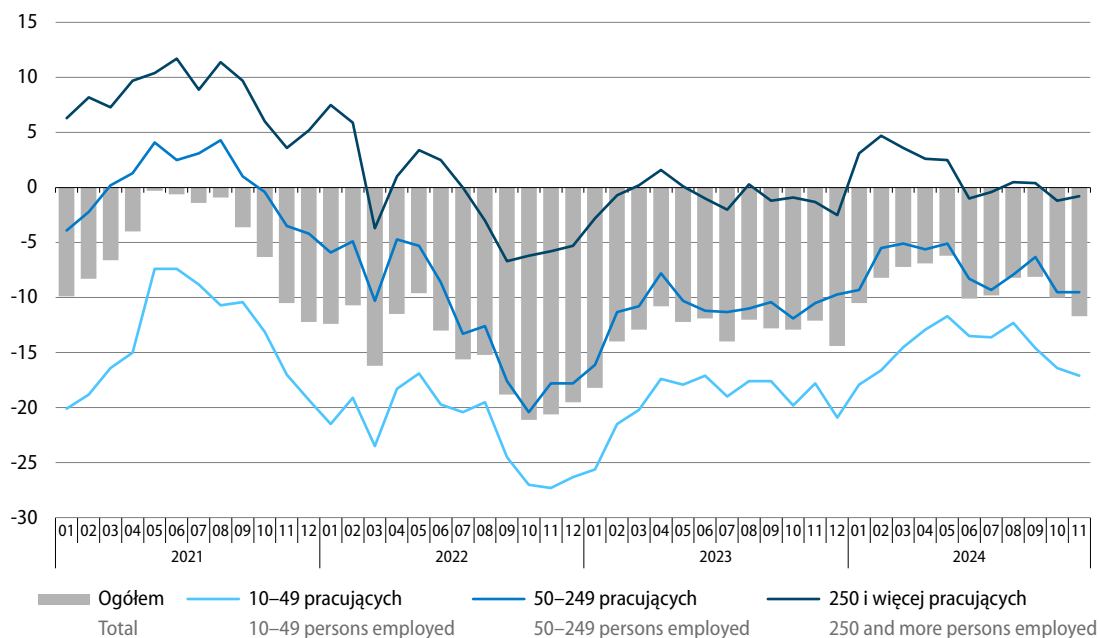
2 W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

3 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

4 W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wykres 18. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym

Chart 18. General business climate indicators in manufacturing

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 42. INWESTYCJE ROZPOCZĘTE

TABL. 46. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

TABL. 47. INDEKS PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 48. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo Construction

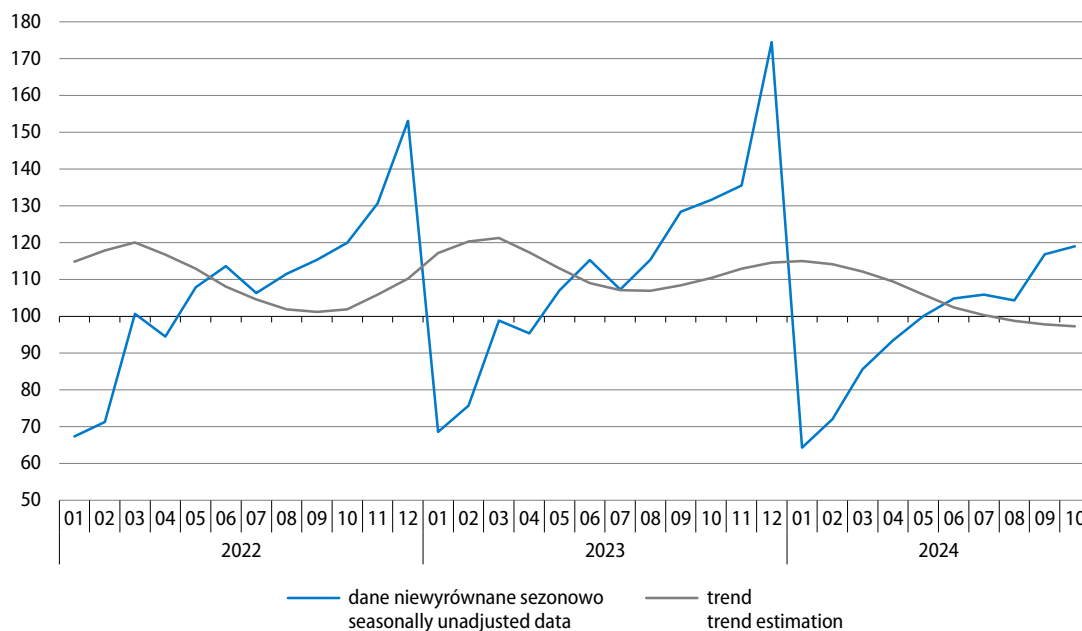
W październiku br. zrealizowana na terenie kraju **produkcja budowlano-montażowa**¹ była o 9,6% niższa niż przed rokiem (po spadku o 9,0% we wrześniu br. oraz wzroście o 9,7% w październiku ub. roku).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa w październiku br. była o 2,7% niższa niż w poprzednim miesiącu, a w skali roku obniżyła się 11,0%.

Wykres 19. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe)

przeciętna miesięczna 2021=100

Chart 19. Construction and assembly production (constant prices)
monthly average of 2021=100

Spadek produkcji w porównaniu z październikiem ub. roku notowano we wszystkich działach budownictwa (wobec wzrostów przed rokiem). W przedsiębiorstwach specjalizujących się w robotach budowlanych specjalistycznych produkcja zmniejszyła się o 10,4%, w jednostkach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 10,2%, a w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków o 7,9%. Sprzedaż robót inwestycyjnych obniżyła się w większym stopniu (o 11,9%, po wzroście o 35,7% przed rokiem) niż sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 4,0%).

1 W cenach stałych z 2021 r.; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 18. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 18. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2023		2024		2023	2024
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Ogółem Total	109,7	104,4	90,4	91,5	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: construction work with:						
inwestycyjnym investment character	135,7	128,9	88,1	90,0	71,1	70,0
remontowym restoration character	74,6	71,2	96,0	94,9	28,9	30,0
Budowa budynków Construction of buildings	100,9	96,2	92,1	94,0	31,3	32,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	117,7	110,4	89,8	91,9	42,2	42,7
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	107,2	106,1	89,6	87,8	26,5	25,3

W okresie styczeń–październik br. produkcja budowlano-montażowa była o 8,5% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano jej wzrost o 4,4%). Obniżyła się produkcja we wszystkich działach budownictwa: w podmiotach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 12,2%, w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 8,1%, a w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków o 6,0%. Sprzedaż robót inwestycyjnych spadła bardziej (o 10,0%, po wzroście o 28,9% przed rokiem) niż sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 5,1%).

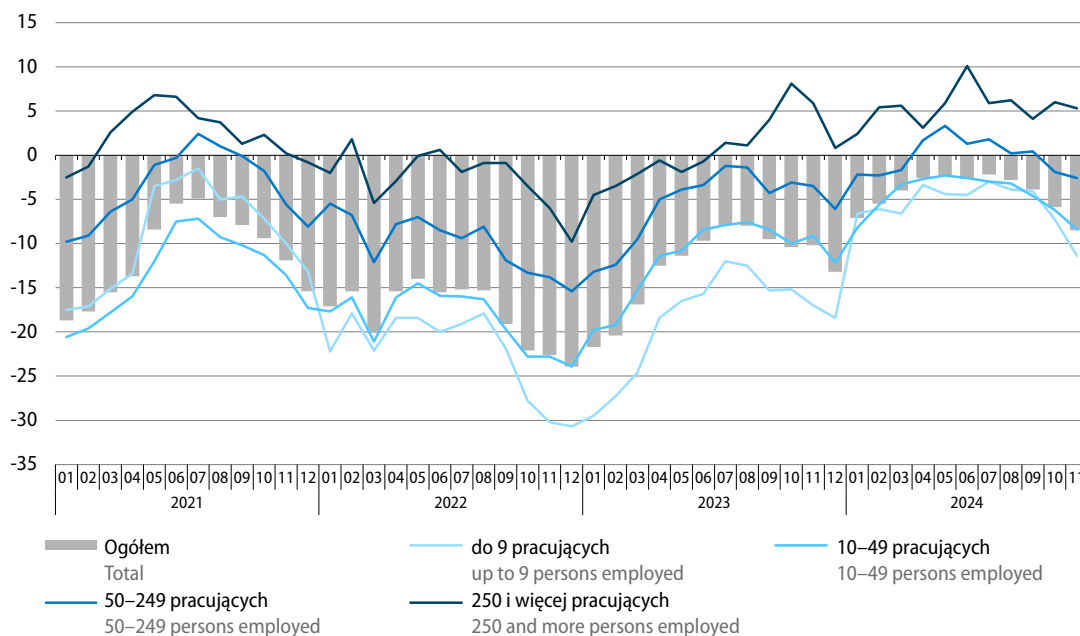
Wyniki finansowe² przedsiębiorstw budowlanych w okresie styczeń–wrzesień br. były znacznie niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Zmniejszył się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – o 31,8% do 6,4 mld zł, wynik finansowy brutto – o 28,7% do 7,8 mld zł oraz wynik finansowy netto – o 30,4% do 6,3 mld zł. Niższy niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku był wskaźnik rentowności sprzedaży brutto w przedsiębiorstwach budowlanych ogółem (5,5% wobec 7,8%), a także wskaźniki rentowności obrotu brutto (6,4% wobec 8,8%) oraz netto (5,2% wobec 7,3%). Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów (wyniósł 93,6% wobec 91,2%). Wyższe niż przed rokiem były wskaźniki płynności finansowej I stopnia (57,9% wobec 51,0%) oraz II stopnia (128,3% wobec 120,0%). Mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku był udział podmiotów wykazujących zysk netto w łącznej liczbie badanych przedsiębiorstw budowlanych (77,5% wobec 79,8%) oraz udział przychodów podmiotów wykazujących zysk w przychodach badanych przedsiębiorstw ogółem (82,4% wobec 88,4%).

Nakłady inwestycyjne³ w budownictwie w okresie styczeń–wrzesień br. były o 26,7% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano ich wzrost o 49,9%). Zwiększyła się liczba nowo rozpoczętych przez przedsiębiorstwa budowlane zadań inwestycyjnych (o 53,6%) oraz ich wartość kosztorysowa (o 59,6%).

2 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

3 W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wykres 20. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie
Chart 20. General business climate indicators in construction

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie oceniany jest bardziej niekorzystnie niż przed miesiącem (na skutek pogorszenia pesymistycznych prognoz ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw, przy podobnie negatywnych diagnozach jak w październiku br.). Bardziej niekorzystne niż w poprzednich miesiącach są oceny bieżące oraz prognozy dotyczące portfela zamówień, produkcji na rynku krajowym oraz sytuacji finansowej firm. Dyrektorzy przedsiębiorstw nadal przewidują ograniczenie zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

Podmioty budowlane zgłaszające bariery w prowadzeniu bieżącej działalności nadal najczęściej wskazują na trudności związane z kosztami zatrudnienia. W porównaniu z sytuacją sprzed roku wzrosło jedynie znaczenie trudności wynikających ze zbyt dużej konkurencji na rynku. Zmniejszyła się natomiast uciążliwość barier związanych m.in. z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej, kosztami materiałów oraz niejasnymi, niespójnymi i niestabilnymi przepisami prawnymi.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 50. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 51. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo mieszkaniowe

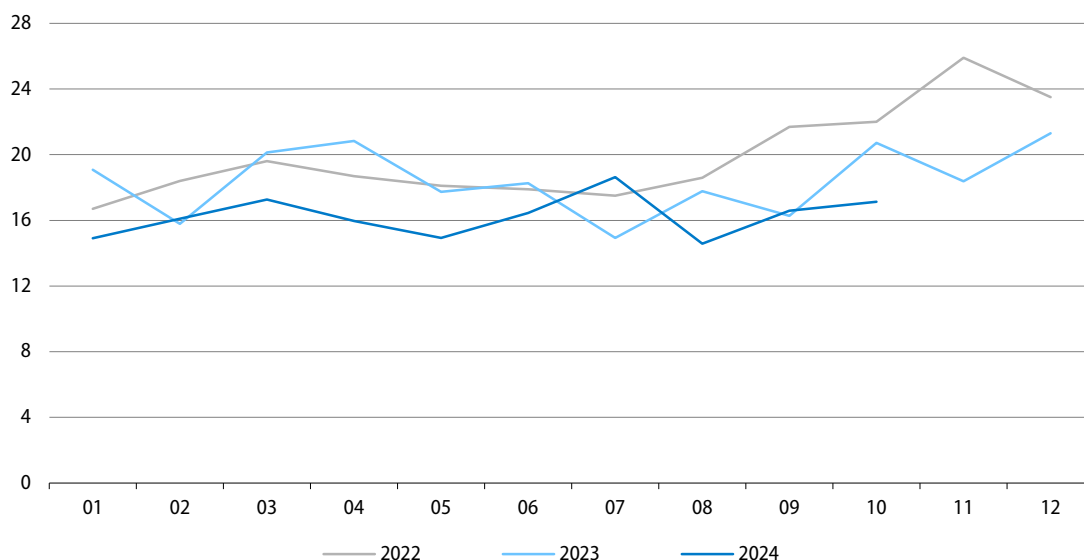
Housing construction

W październiku br. liczba mieszkań oddanych do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem. Wzrosła natomiast liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, a także, w większym stopniu, liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 21. Mieszkania oddane do użytkowania

Chart 21. Dwellings completed

tys.
thousand

Według wstępnych danych¹ w październiku br. **oddano do użytkowania** 17,1 tys. mieszkań, tj. o 17,3% mniej niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 6,0%). Znacznie spadła liczba mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 26,8%), a w niewielkim stopniu – w budownictwie indywidualnym (o 1,1%). W pozostałych formach budownictwa oddano łącznie o 50,4% więcej mieszkań niż w październiku ub. roku.

W okresie styczeń–październik br. oddano do użytkowania 162,5 tys. mieszkań, tj. o 10,5% mniej niż rok wcześniej (wówczas spadek wyniósł 4,0%). Mniej mieszkań oddano zarówno w budownictwie indywidualnym (o 13,8%), jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 10,0%). W pozostałych formach budownictwa przekazano łącznie o 37,3% mieszkań więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–październik br. wyniosła 89,7 m² (o 1,2 m² mniej niż rok wcześniej), w tym w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem 61,4 m² (odpowiednio o 0,3 m² mniej), a w indywidualnym 142,3 m² (o 0,8 m² więcej).

¹ Dane mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 19. Budownictwo mieszkaniowe
Table 19. Housing construction

Formy budownictwa Forms of construction	10 2024		01–10 2024		01–10 2023	01–10 2024
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	10 2023=100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	01–10 2023=100	struktura w % structure in %	
Mieszkania oddane do użytkowania Dwellings completed						
Ogółem Total	17133	82,7	162544	89,5	100,0	100,0
Indywidualne Private	6054	98,9	57685	86,2	36,9	35,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem For sale or rent	10330 ^a	73,2	99938 ^a	90,0	61,1	61,5
Pozostałe ^b Others ^b	749	150,4	4921	137,3	2,0	3,0
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project						
Ogółem Total	24346	101,5	243767	123,0	100,0	100,0
Indywidualne Private	7437	115,0	67705	111,6	30,6	27,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem For sale or rent	16352	96,5	170729	129,5	66,5	70,0
Pozostałe ^b Others ^b	557	100,0	5333	92,4	2,9	2,2
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun						
Ogółem Total	23352	118,4	204838	129,1	100,0	100,0
Indywidualne Private	7084	105,5	68467	110,0	39,3	33,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem For sale or rent	15910 ^c	129,6	132883 ^c	143,7	58,3	64,9
Pozostałe ^b Others ^b	358	49,2	3488	90,2	2,4	1,7

a, c W tym na wynajem odpowiednio: a – 96 oraz 772 mieszkania, c – 26 oraz 285 mieszkań. b Mieszkania spółdzielcze, społeczne czynszowe, komunalne i zakładowe.

a, c Of which for rent respectively: a – 96 and 772 dwellings, c – 26 and 285 dwellings. b Cooperative, public building society, municipal and company dwellings.

Według wstępnych danych¹ w październiku br. **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** na budowę 24,3 tys. mieszkań (o 1,5% więcej niż rok wcześniej) oraz **rozpoczęto budowę** 23,4 tys. mieszkań (odpowiednio o 18,4% więcej).

W okresie styczeń–październik br. zwiększyła się zarówno liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 23,0% do 243,8 tys.), jak i mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 29,1% do 204,8 tys.).

Szacuje się, że w końcu października br. **w budowie** pozostawało 843,2 tys. mieszkań, tj. o 4,1% więcej niż w końcu października ub. roku.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 43. MIESZKANIA

¹ Dane mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Rynek wewnętrzny

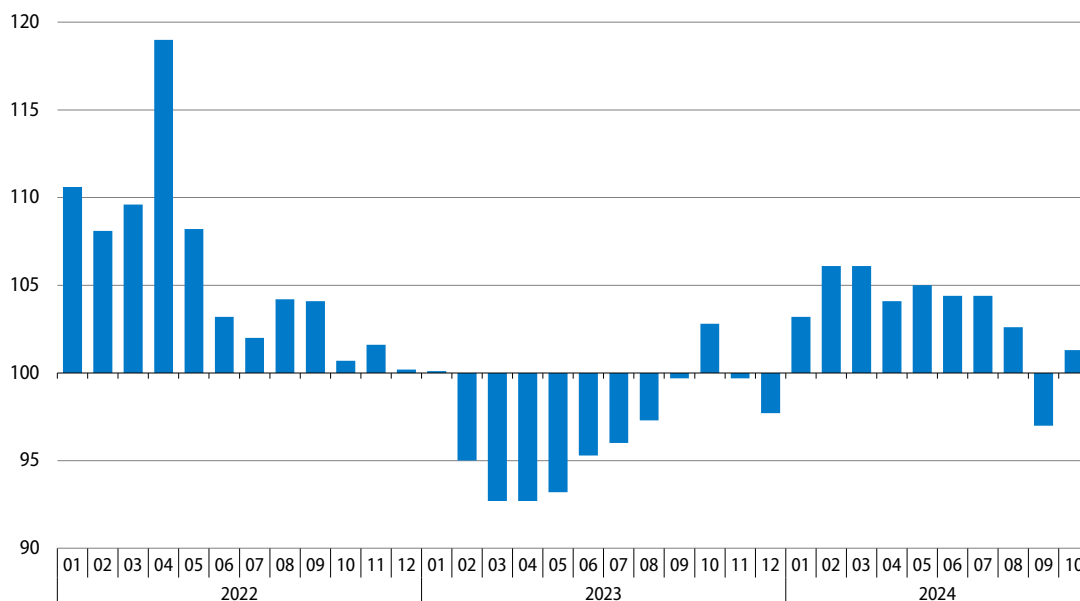
Domestic market

W październiku br. odnotowano wzrost **sprzedaży detalicznej**¹ w skali roku o 1,3% (wobec spadku o 3,0% we wrześniu br. oraz wzrostu o 2,8% w październiku ub. roku). W okresie styczeń–październik br. sprzedaż detaliczna była o 2,4% większa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano spadek o 2,6%).

Wykres 22. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe)

analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 22. Retail sales of goods (constant prices)
corresponding period of previous year=100

Spośród prezentowanych grup sprzedaż detaliczna w październiku br. najbardziej wzrosła w podmiotach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 24,1%). Wzrost sprzedaży notowano także m.in. w grupie pozostałe (o 12,0% wobec spadku przed rokiem o 8,8%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 9,6%). Nadal niższa niż rok wcześniej była natomiast sprzedaż w największej grupie, tj. żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 1,2%). W drugim miesiącu z rzędu zmniejszyła się także sprzedaż w jednostkach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 9,1% wobec wzrostu rok wcześniej o 16,7%). Spadek sprzedaży utrzymał się też w grupie tekstylia, odzież, obuwie (wyniósł 12,8%) oraz meble, rtv, agd (3,6%).

Udział **sprzedaży detalicznej przez Internet**² (w cenach bieżących) w sprzedaży detalicznej ogółem w październiku br. wyniósł 9,1% i był nieco większy niż rok wcześniej (o 0,1 p.proc.). Większy niż w październiku ub. roku był udział tej formy handlu m.in. w całkowitej sprzedaży grup: tekstylia, odzież, obuwie (25,9% wobec 19,9%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (25,0% wobec 24,8%) oraz meble, rtv, agd (19,0% wobec 17,1%).

1 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

2 Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”. Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

Tablica 20. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej
Table 20. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2023		2024		2023	2024
	10	01–10	10	01–10		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Ogółem^a Total^a	102,8	97,4	101,3	102,4	100,0	100,0
w tym: of which:						
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	112,3	104,7	124,1	119,7	7,1	7,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	116,7	93,6	90,9	107,2	14,2	14,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	99,2	96,4	98,8	99,3	25,8	25,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment	102,3	100,6	109,6	107,4	7,0	7,5
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	98,1	96,6	87,2	87,3	6,7	5,7
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and household appliances	89,1	86,9	96,4	93,8	7,7	7,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	88,9	85,1	101,8	101,9	4,0	4,0
Pozostałe Others	91,2	88,9	112,0	112,7	8,8	9,7

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) dynamiki sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the dynamic of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

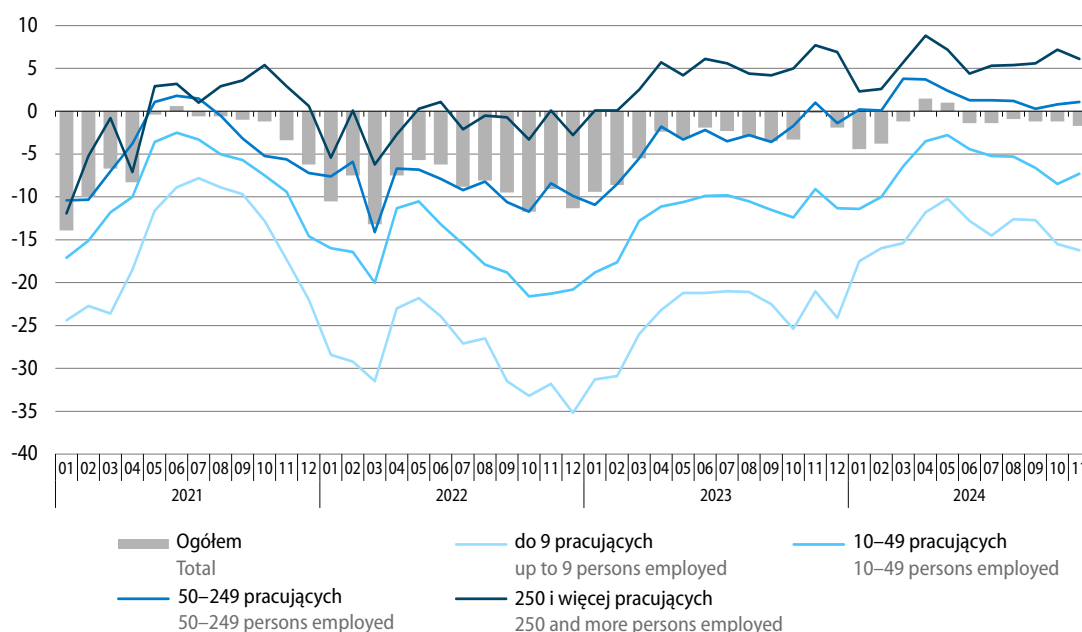
Sprzedaż hurtowa³ (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w październiku br. wzrosła w skali roku o 4,6%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 4,0% (wobec spadku odpowiednio o 23,7% i o 30,8% rok wcześniej). Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem największy wzrost sprzedaży notowano w grupie kosmetyki i wyroby farmaceutyczne (o 8,3%) oraz w grupie narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 7,2%). W okresie styczeń–październik br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się w skali roku o 0,9%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 2,0% (wobec spadków odpowiednio o 16,7% i o 23,2% przed rokiem).

3 W przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**⁴ przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych były dużo niższe od uzyskanych rok wcześniej. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszył się o 37,7% do 32,9 mld zł. Wynik finansowy brutto spadł o 39,6% do 30,5 mld zł, a netto – o 41,0% do 24,5 mld zł. Obniżyły się wskaźniki: rentowności sprzedaży brutto (z 4,8% do 3,0%), rentowności obrotu brutto (z 4,5% do 2,7%) oraz obrotu netto (z 3,7% do 2,2%). Wskaźnik poziomu kosztów pogorszył się z 95,5% do 97,3%. Nieznacznie zwiększył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 26,5% do 26,7%) oraz II stopnia (z 78,1% do 78,2%). Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (z 79,9% do 72,7%) oraz udział ich przychodów w przychodach tej sekcji ogółem (z 82,9% do 79,1%).

Nakłady inwestycyjne⁵ zrealizowane przez jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych w okresie styczeń–wrzesień br. były o 0,4% niższe niż przed rokiem (wówczas notowano wzrost o 6,1%). Zmniejszyła się liczba nowo rozpoczętych inwestycji (o 9,7%), a wzrosła ich wartość kosztorysowa (o 9,5%).

Wykres 23. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym
Chart 23. General business climate indicators in retail trade

4 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

5 W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym jest oceniany podobnie pesymistycznie jak przed miesiącem (bardziej negatywne niż w październiku br. są przewidywania dotyczące ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw, przy utrzymujących się pozytywnych diagnozach w tym zakresie). Korzystne są diagnozy sprzedaży (po raz pierwszy od sierpnia br.), a jej prognozy pozostają optymistyczne. Mniej pesymistycznie niż w październiku br. postrzegana jest bieżąca sytuacja finansowa, a podobnie – prognozy w tym obszarze. Dyrektorzy firm nadal planują redukcje zatrudnienia oraz przewidują wzrost cen.

Przedsiębiorstwa zgłaszające bariery w prowadzeniu bieżącej działalności w handlu detalicznym po raz kolejny najczęściej sygnalizują trudności związane z kosztami zatrudnienia, których uciążliwość jest większa niż przed rokiem. W porównaniu z listopadem ub. roku najbardziej zmniejszyło się natomiast znaczenie niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych oraz niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 54. SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 55. SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

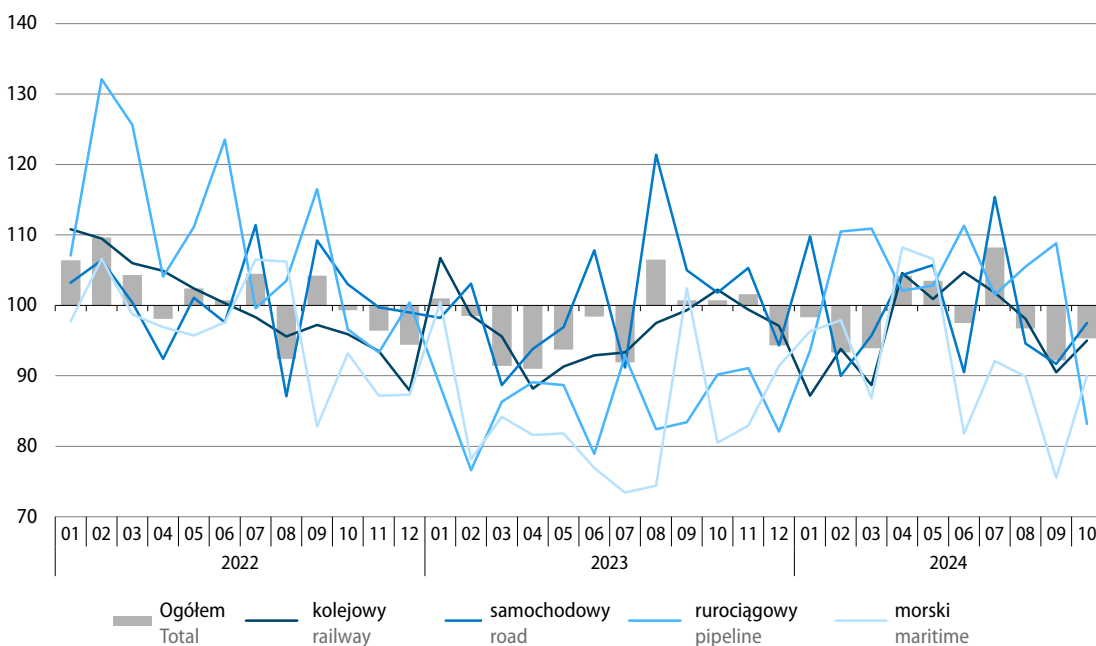
W październiku br., podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach, przewozy ładunków były niższe niż przed rokiem. Odnotowano również spadek przewozów pasażerów, po raz pierwszy od ponad trzech lat.

Przewozy ładunków ogółem w październiku br. były o 4,7% mniejsze niż rok wcześniej (wówczas notowano wzrost o 0,7%). Obniżyły się przewozy wszystkimi głównymi rodzajami transportu. W transporcie samochodowym spadek wyniósł 2,5% (wobec wzrostu o 1,8% przed rokiem), a kolejowym – 5,0% (wobec wzrostu o 2,2%). Zmniejszyły się także przewozy transportem rurociągowym (o 16,8%) oraz transportem morskim (o 10,0%).

W okresie styczeń–październik br. przetransportowano o 1,9% mniej ładunków niż przed rokiem (wówczas obserwowano spadek o 2,7%). Obniżyły się przewozy w transporcie samochodowym (o 0,9%), kolejowym (o 3,7%), a także morskim (o 7,8%). Wzrost notowano jedynie w transporcie rurociągowym (o 2,6%, po spadku rok wcześniej o 14,3%).

Wykres 24. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 24. Transport of goods by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

1 Dane miesięczne i narastające dotyczące przewozów ładunków i pasażerów według wybranych rodzajów transportu są wstępne i mogą ulec zmianie. Dane ostateczne za rok poprzedni są publikowane w grudniu.

Tablica 21. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
Table 21. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	10 2024			01–10 2024	
	w tys. ton in thousand tonnes	09 2024=100	10 2023=100	w tys. ton in thousand tonnes	01–10 2023=100
Ogółem^a Total^a	49392	105,9	95,3	462906	98,1
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	19834	111,5	95,0	185323	96,3
Samochodowy ^b Road ^b	25430	104,8	97,5	233056	99,1
Rurociągowy Pipeline	3457	86,4	83,2	38315	102,6
Morski Maritime	557	106,7	90,0	5358	92,2

a Dane dotyczą polskich przewoźników. b Bez transportu gospodarczego. Dane częściowo szacunkowe.

a Data concern Polish carriers. b Road transport on own account excluded. Partially estimated data.

Obroty ładunkowe w portach morskich w październiku br. wyniosły 10,3 mln ton, tj. o 12,2% mniej niż rok wcześniej (wówczas notowano spadek o 9,0%). Spadły obroty ładunków masowych ciekłych (o 8,1%, w tym ropy naftowej łącznie z produktami z ropy naftowej o 10,1%). Mniejsze niż w październiku ub. roku były również przeładunki ładunków masowych suchych (o 16,6%, w tym wzrosły przeładunki węgla i koksu o 4,9%) oraz przeładunki kontenerów (o 24,9%). Zwiększyły się natomiast, po spadkach przed rokiem, przewozy ładunków tocznych (o 11,6%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 16,0%).

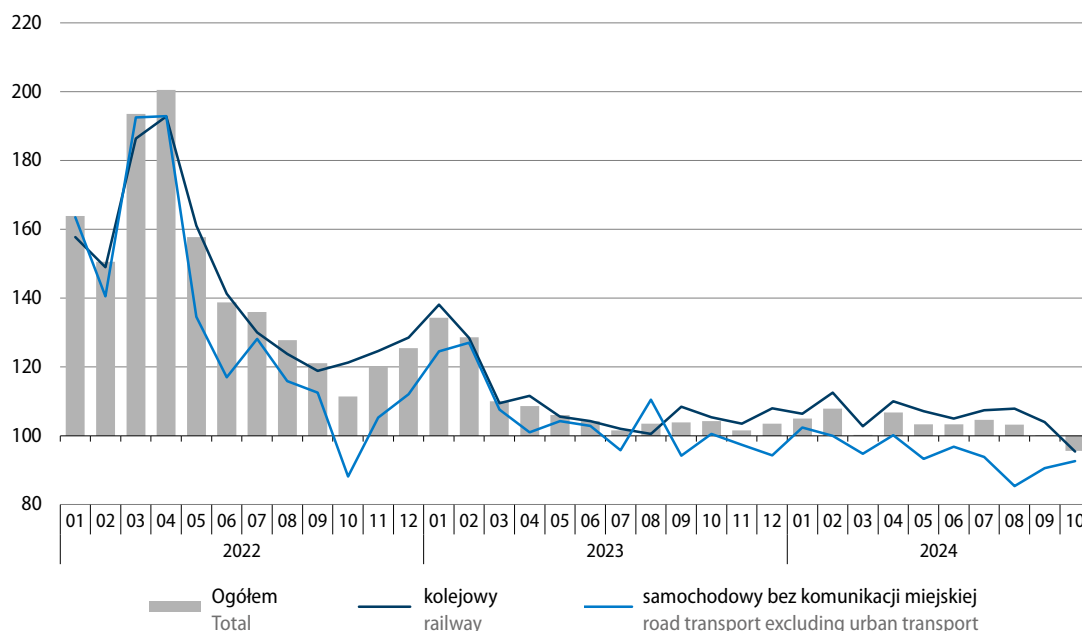
W okresie styczeń–październik br. przeładowano 103,6 mln ton ładunków, tj. o 10,3% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 19,5%). Znacznie mniejsze niż przed rokiem były obroty ładunków masowych suchych (o 31,8%, w tym węgla i koksu o 54,7%), a także kontenerów (o 8,7%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 8,8%). Wzrosły natomiast obroty ładunków masowych ciekłych (o 3,9% w tym ropy naftowej łącznie z produktami z ropy naftowej o 4,2%) oraz ładunków tocznych (o 7,1%).

Środkami transportu publicznego w październiku br. podróżowało ogółem o 4,4% mniej **pasażerów** niż rok wcześniej (wówczas notowano wzrost o 4,2%). Zmniejszyła się liczba pasażerów korzystających z transportu kolejowego (o 4,6%) oraz transportu samochodowego (o 7,4%). Wzrosły natomiast przewozy transportem lotniczym (o 13,6%).

W okresie styczeń–październik br. przewieziono ogółem o 2,8% więcej pasażerów niż rok wcześniej (kiedy wzrost wyniósł 9,4%). Więcej osób niż w analogicznym okresie ub. roku podróżowało koleją (o 5,6%) oraz drogą lotniczą (o 11,5%). Obniżyły się natomiast przewozy transportem samochodowym (o 4,7%, po wzroście przed rokiem o 6,0%).

Wykres 25. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 25. Transport of passengers by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 22. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

Table 22. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	10 2024			01–10 2024	
	w tys. pasażerów in thousand passengers	09 2024=100	10 2023=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	01–10 2023=100
Ogółem^a Total^a	52906	100,1	95,6	506625	102,8
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	32817	98,6	95,4	327696	105,6
Samochodowy ^b Road ^b	16431	106,9	92,6	144050	95,3
Lotniczy ^c Air ^c	3607	88,1	113,6	33839	111,5

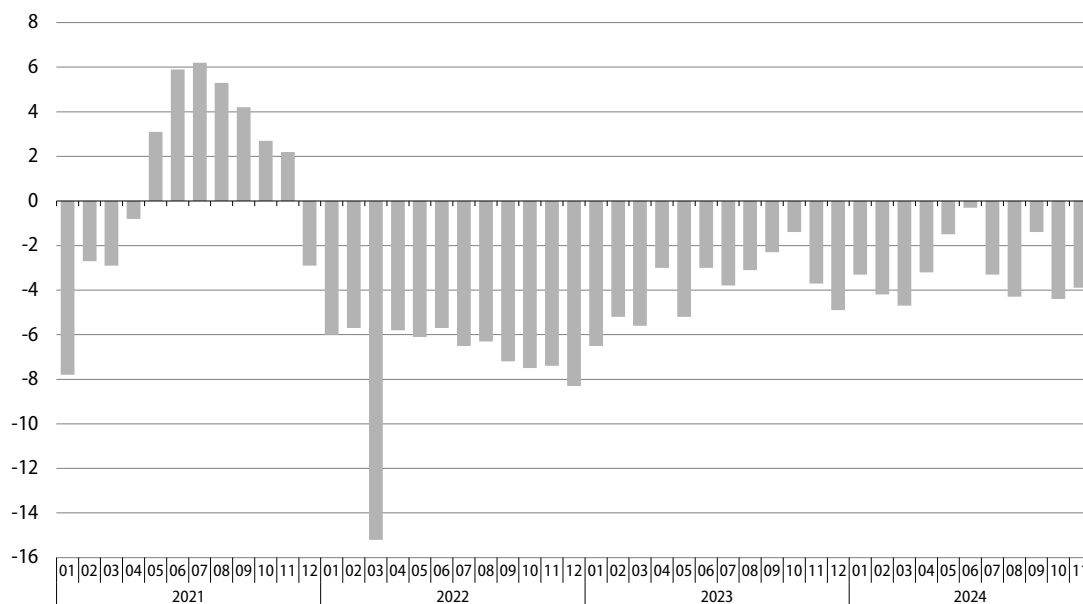
a Dane dotyczą polskich przewoźników. b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej. c Dane miesięczne i narastające mogą obejmować zarówno przewozy realizowane przez polskich przewoźników lotniczych, jak i przez oddziały obcych przewoźników lotniczych zarejestrowane w Polsce.

a Data concern Polish carriers. b Urban transport services excluded. c Monthly and cumulative data may include transport performed by Polish carriers as well as by branch offices registered in Poland of foreign air carriers.

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**² przedsiębiorstw w sekcji transport i gospodarka magazynowa były niższe od osiągniętych rok wcześniej. Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszył się o 37,3% do 5,3 mld zł. Wynik finansowy brutto spadł o 11,0% do 9,9 mld zł, a wynik finansowy netto – o 12,5% do 8,1 mld zł. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności: sprzedaży brutto (z 5,1% do 3,1%), obrotu brutto (z 6,4% do 5,4%) oraz obrotu netto (z 5,3% do 4,4%). Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów (z 93,6% do 94,6%). Zmniejszyły się wskaźniki płynności finansowej I stopnia (z 81,8% do 77,7%) oraz II stopnia (z 155,9% do 144,8%). Zmniejszył się odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w sekcji transport i gospodarka magazynowa (z 75,0% do 67,2%) oraz udział ich przychodów w przychodach tej sekcji ogółem (z 81,3% do 80,7%).

Nakłady inwestycyjne³ zrealizowane przed podmioty prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej w okresie styczeń–wrzesień br. były o 32,2% niższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 15,6%). Liczba nowo rozpoczętych inwestycji przez te podmioty zmniejszyła się w skali roku o 14,5%, natomiast ich wartość kosztorysowa wzrosła o 8,1%.

Wykres 26. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
Chart 26. General business climate indicator in transportation and storage

W listopadzie br. oceny **ogólnego klimatu koniunktury** w transporcie i gospodarce magazynowej są negatywne, zbliżone do zgłaszanych przed miesiącem (poprawiły się do pozytywnych oceny bieżące ogólnej sytuacji gospodarczej, przy podobnie pesymistycznych przewidywaniach w tym zakresie). Diagnozy popytu, sprzedaży oraz oceny bieżące i prognozy sytuacji finansowej są podobnie negatywne jak w październiku br., pogorszyły się natomiast przewidywania dotyczące popytu i sprzedaży. Dyrektorzy jednostek planują redukcje zatrudnienia oraz przewidują wzrost cen.

² Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

³ W cenach bieżących; dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Przedsiębiorstwa zgłaszające bariery w prowadzeniu bieżącej działalności w transporcie i gospodarce magazynowej najczęściej wskazują na koszty zatrudnienia, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. W porównaniu z sytuacją sprzed roku najbardziej wzrosła uciążliwość wysokich obciążeń na rzecz budżetu, a zmniejszyły się utrudnienia związane z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej oraz z niejasnymi, niespójnymi i niestabilnymi przepisami prawnymi.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 52. PRZEWOZY ŁADUNKÓW I PASAŻERÓW

TABL. 53. ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH

TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Handel zagraniczny

Foreign trade

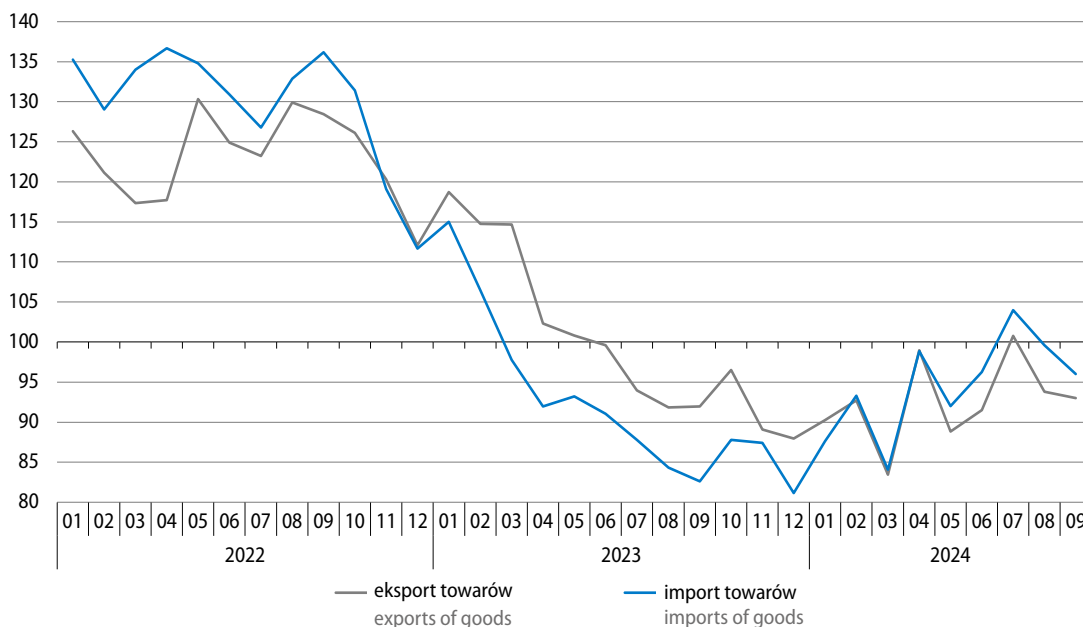
W okresie trzech kwartałów br. obroty towarowe handlu zagranicznego (wyrażone w złotych) zmniejszyły się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku bardziej po stronie eksportu niż importu. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem, około trzy razy niższym niż przed rokiem. Spadły obroty ze wszystkimi grupami krajów, w tym najbardziej obniżył się eksport do krajów rozwiniętych oraz import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wskaźnik terms of trade w okresie ośmiu miesięcy br. kształtował się niekorzystnie (wobec korzystnej relacji rok wcześniej).

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) zmniejszył się w porównaniu z okresem trzech kwartałów ub. roku o 7,7% do 1122,7 mld zł, a import – o 5,7% do 1109,7 mld zł (przed rokiem notowano wzrost eksportu o 2,8% oraz spadek importu o 6,2%). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 13,0 mld zł (wobec 39,6 mld zł rok wcześniej). Eksport do krajów rozwiniętych zmniejszył się o 8,1% (w tym do krajów UE o 9,1%), do krajów rozwijających się spadł o 6,4%, a do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 1,9% (w tym eksport do Ukrainy wzrósł o 8,4%, natomiast do Rosji obniżył się o 30,5%). Po stronie importu odnotowano znaczny spadek w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 13,1%), wynikający m.in. z dużego ograniczenia importu z Rosji (o 37,7%) oraz niewielkiego spadku wartości towarów sprowadzanych z Ukrainy (o 1,6%). Import z krajów rozwiniętych obniżył się o 6,3% (w tym z krajów UE zmniejszył się o 7,4%), a z krajów rozwijających się spadł o 3,8%.

Wykres 27. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące)

analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 27. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 23. Obroty towarowe handlu zagranicznego
Table 23. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	01–09 2024						01–09 2023	01–09 2024
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–09 2023=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR EUR	USD USD		
Eksport Exports	1122729,3	260092,0	282322,1	92,3	98,2	98,2	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	970088,6	224734,1	243943,2	91,9	97,7	97,8	86,8	86,4
w tym Unia Europejska of which European Union	830767,3	192458,5	208907,9	90,9	96,7	96,8	75,1	74,0
w tym strefa euro of which euro area	655574,1	151868,9	164852,1	90,5	96,3	96,4	59,5	58,4
Kraje rozwijające się Developing countries	93614,0	21683,6	23531,8	93,6	99,5	99,5	8,2	8,3
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	59026,7	13674,3	14847,0	98,1	104,2	104,2	5,0	5,3
Import^a Imports^a	1109723,8	257103,2	279026,6	94,3	100,3	100,3	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	726041,5	168192,8	182513,7	93,7	99,6	99,6	65,9	65,4
w tym Unia Europejska of which European Union	590054,3	136680,3	148315,1	92,6	98,5	98,5	54,2	53,2
w tym strefa euro of which euro area	471869,4	109303,5	118622,7	92,4	98,3	98,3	43,4	42,5
Kraje rozwijające się Developing countries	360152,3	83458,4	90596,0	96,2	102,3	102,4	31,8	32,5
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	23530,0	5451,9	5916,9	86,9	92,9	93,1	2,3	2,1
Saldo Balance	13005,5	2988,8	3295,4	.	.	.	.	.
Kraje rozwinięte Developed countries	244047,1	56541,2	61429,5	.	.	.	.	.
w tym Unia Europejska of which European Union	240713,1	55778,2	60592,7	.	.	.	.	.
w tym strefa euro of which euro area	183704,7	42565,4	46229,4	.	.	.	.	.
Kraje rozwijające się Developing countries	-266538,3	-61774,8	-67064,2	.	.	.	.	.
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	35496,7	8222,4	8930,1	.	.	.	.	.

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnałnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–wrzesień 2024 roku” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/146/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wg_krajow_01-09.2024.pdf

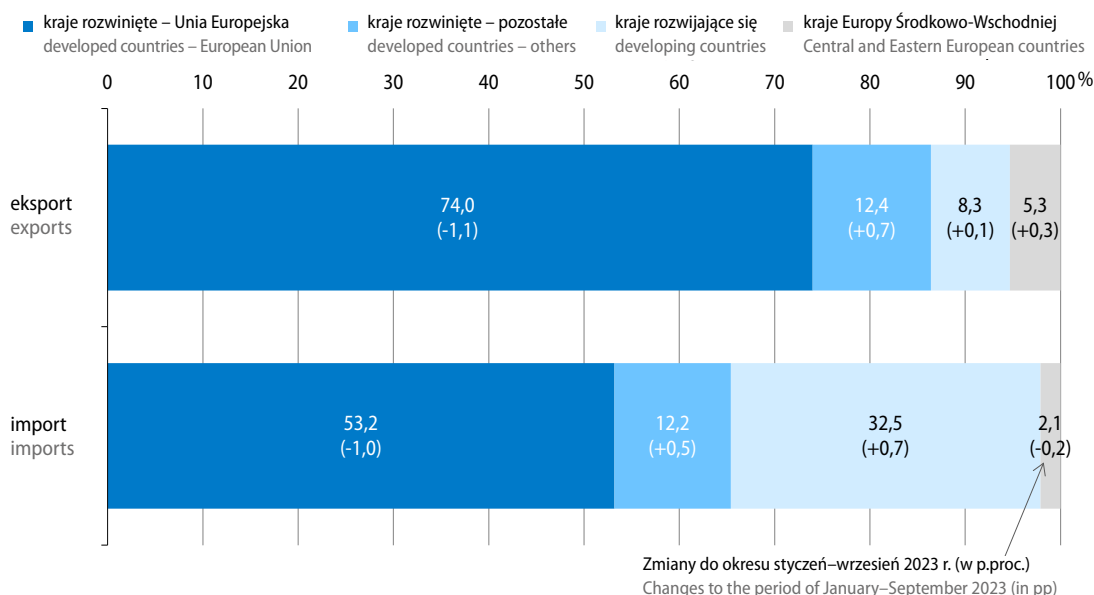
a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in January–September 2024' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/149/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_01-09.2024.pdf

W okresie styczeń–sierpień br. obroty w **cenach stałych** po obu stronach wymiany zwiększyły się w skali roku w podobnym stopniu (po 3,0%). Najbardziej wzrósł wolumen eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 16,6%). Wyższy niż w okresie ośmiu miesięcy ub. roku był także wolumen eksportu do krajów rozwijających się (o 5,0%) oraz do krajów rozwiniętych (o 2,1%, w tym do krajów UE o 1,9%). Po stronie importu wzrosły obroty z krajami rozwiniętymi (o 3,0%, w tym z krajami UE o 2,2%) oraz z krajami rozwijającymi się (o 3,1%). Ograniczeniu uległ natomiast wolumen towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 5,2%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych i importowanych (liczone w złotych) w okresie ośmiu miesięcy br. spadły w skali roku odpowiednio o 10,5% i o 8,6%. **Wskaźnik terms of trade** w obrotach ogółem, odmiennie niż przed rokiem, kształtował się niekorzystnie (97,9 wobec 107,9 w analogicznym okresie ub. roku). Wyraźnie pogorszyły się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (wskaźnik terms of trade spadł do 94,5 ze 118,1 rok wcześniej). Niekorzystne relacje cenowe obserwowano również w wymianie z krajami rozwijającymi się (95,5 wobec 106,1) oraz z krajami rozwiniętymi (98,7 wobec 107,7, w tym z krajami UE – 98,0 wobec 104,7).

Wykres 28. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–wrzesień 2024 r.

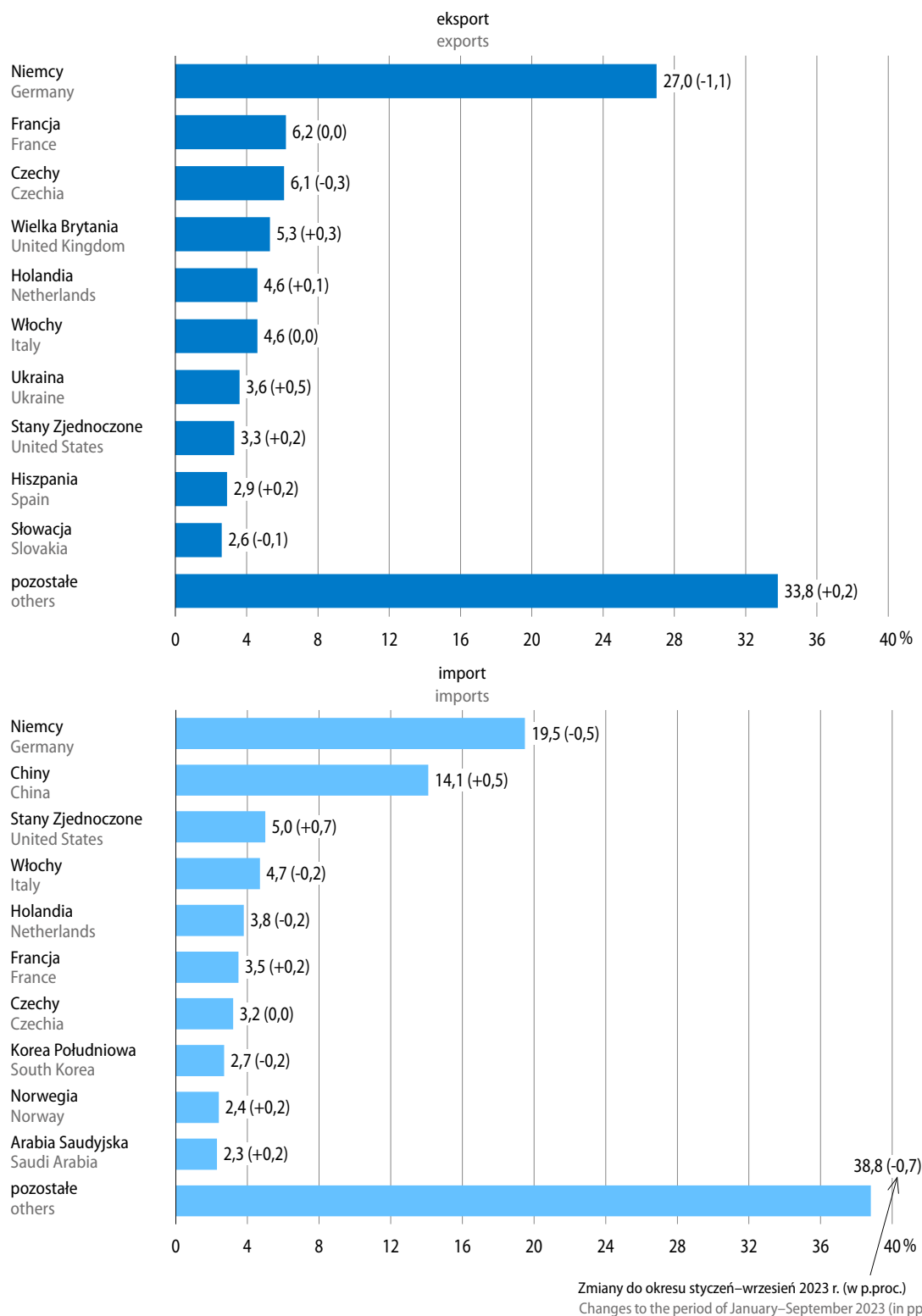
Chart 28. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–September 2024

W **strukturze geograficznej** obrotów w okresie trzech kwartałów br. po stronie eksportu zmniejszył się udział krajów rozwiniętych (o 0,4 p.proc. do 86,4%, w tym spadł udział krajów UE – o 1,1 p.proc. do 74,0%), a zwiększył się udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 0,3 p.proc. do 5,3%). Udział krajów rozwijających się nie uległ istotnej zmianie (tj. wzrósł o 0,1 p.proc. do 8,3%). W imporcie ogółem zmniejszył się udział krajów rozwiniętych (o 0,5 p.proc. do 65,4%, w tym obniżył się udział krajów UE o 1,0 p.proc. do 53,2%) oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 0,2 p.proc. do 2,1%), natomiast wzrósł udział krajów rozwijających się (o 0,7 p.proc. do 32,5%).

Wykres 29. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–wrzesień 2024 r.

Chart 29. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–September 2024

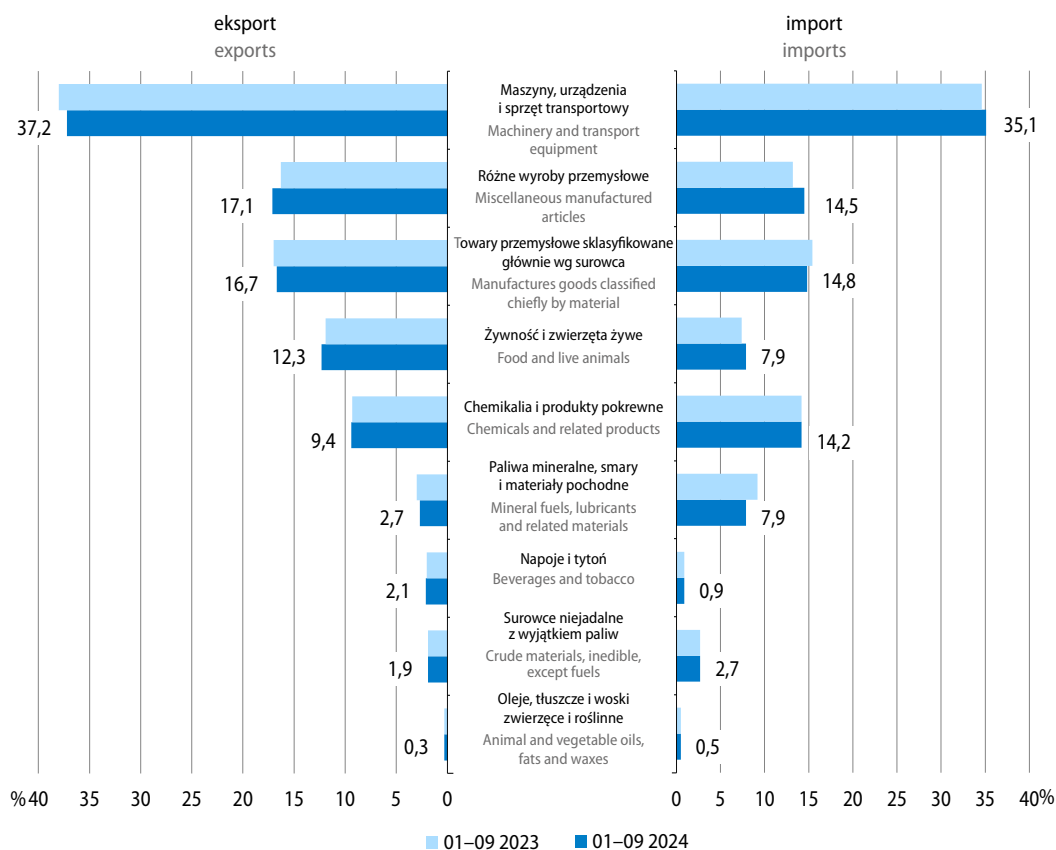

W okresie styczeń–wrzesień br. obroty z pierwszą dziesiątką partnerów handlowych Polski stanowiły 66,2% eksportu ogółem (wobec 66,4% przed rokiem) oraz 61,2% importu ogółem (wobec odpowiednio 60,5%). Udział **Niemiec**, naszego głównego partnera handlowego, obniżył się w skali roku w eksporcie ogółem o 1,1 p.proc. do 27,0%, a w imporcie – o 0,5 p.proc. do 19,5%. Wartość eksportu do Niemiec spadła o 11,3%, a importu z tego kraju zmniejszyła się o 8,0%. Wymiana z Niemcami zamknęła się dodatnim saldem, znacznie niższym niż rok wcześniej (86,8 mld zł wobec 106,9 mld zł).

W okresie trzech kwartałów br. w większości sekcji towarowych **według nomenklatury SITC** obroty były niższe niż przed rokiem. Znacznemu ograniczeniu, po obu stronach wymiany, uległa wartość towarów z sekcji paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (w eksporcie obniżyła się o 17,9%, a w imporcie o 19,6%). Wyższy niż rok wcześniej był jedynie import różnych wyrobów przemysłowych (o 3,9%). W strukturze towarowej eksportu obniżył się w skali roku udział m.in. sekcji o największym udziale w obrotach, tj. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 0,8 p.proc.), a zwiększył się udział m.in. sekcji różne wyroby przemysłowe (o 0,8 p.proc.). W imporcie zmniejszył się udział sekcji paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (o 1,3 p.proc.) oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (o 0,6 p.proc.), natomiast wzrósł udział m.in. sekcji różne wyroby przemysłowe (o 1,3 p.proc.).

Wykres 30. Udział wybranych sekcji towarowych (według SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem

Chart 30. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover

Tablica 24. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
Table 24. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	01-09 2024		01-09 2023	01-09 2024
	w mln zł in million PLN	01-09 2023=100	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	1122729,3	92,3	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	138107,4	95,3	11,9	12,3
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	22952,9	95,7	2,0	2,1
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials, inedible, except fuels	21777,6	92,1	1,9	1,9
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	30118,4	82,1	3,0	2,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	3517,8	90,3	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	105762,4	94,0	9,3	9,4
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	187188,7	90,3	17,0	16,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	417945,7	90,3	38,0	37,2
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	192305,4	97,3	16,3	17,1
Import Imports	1109723,8	94,3	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	88066,6	100,0	7,4	7,9
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	10029,5	98,2	0,9	0,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials, inedible, except fuels	29272,7	93,6	2,7	2,7
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	86972,3	80,4	9,2	7,9
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	5691,7	90,6	0,5	0,5
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	157742,8	94,1	14,2	14,2
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	164360,6	90,8	15,4	14,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	389450,6	95,7	34,6	35,1
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	161103,9	103,9	13,2	14,5

Eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) zmniejszył się w porównaniu z okresem dziewięciu miesięcy ub. roku o 5,2% do 170,1 mld zł, a import spadł o 1,2% do 112,0 mld zł. Obroty zamknęły się niższym niż przed rokiem dodatnim saldem (58,1 mld zł wobec 66,1 mld zł). Udział tych produktów w obrotach ogółem zwiększył się w skali roku: po stronie eksportu o 0,4 p.proc. do 15,2%, a po stronie importu o 0,5 p.proc. do 10,1%. Niższy niż rok wcześniej był eksport produktów rolno-spożywczych do wszystkich grup krajów: do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 9,6%, do krajów rozwiniętych o 5,2% (w tym do krajów UE również o 5,2%), a do krajów rozwijających się o 3,3%. W znacznym stopniu spadła wartość produktów rolno-spożywczych sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 15,4%), a w niewielkim – z krajów rozwiniętych (o 0,4%, w tym z krajów UE o 0,2%). Wzrósł natomiast import z krajów rozwijających się (o 1,0%).

Tablica 25. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)

Table 25. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie Specification	01–09 2024						01–09 2023	01–09 2024
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–09 2023=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR	USD		
Eksport Exports	170108,4	39413,2	42781,0	94,8	100,8	100,8	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	93390,6	21640,1	23490,7	99,3	105,5	105,5	52,4	54,9
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	46829,0	10850,2	11776,3	96,9	103,1	103,1	26,9	27,5
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	25475,4	5900,8	6404,7	79,5	84,5	84,5	17,9	15,0
Oleje i tłuszcze Fats and oils	4413,4	1022,2	1109,2	89,2	94,8	94,8	2,8	2,6
Import Imports	111990,8	25943,3	28159,1	98,8	105,1	105,1	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	50766,1	11762,8	12768,8	102,7	109,2	109,2	43,6	45,3
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	27291,8	6323,4	6865,4	96,2	102,3	102,2	25,0	24,4
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	27622,6	6395,1	6939,2	96,6	103,0	103,1	25,2	24,7
Oleje i tłuszcze Fats and oils	6310,4	1462,1	1585,8	90,6	96,3	96,3	6,2	5,6
Saldo Balance	58117,6	13469,9	14621,8	.	.	.	.	.
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	42624,5	9877,3	10722,0	.	.	.	.	.
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	19537,2	4526,8	4910,9	.	.	.	.	.
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	-2147,2	-494,3	-534,5	.	.	.	.	.
Oleje i tłuszcze Fats and oils	-1896,9	-439,9	-476,6	.	.	.	.	.

W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku, zmniejszył się udział towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie (z 60,0% do 57,7%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 15,0% do 14,7%), a wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 25,0% do 27,6%). Spośród głównych kategorii ekonomicznych obniżyła się w okresie trzech kwartałów br. wartość sprowadzanych towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (o 9,4%) oraz dóbr inwestycyjnych (o 7,5%), natomiast wzrosła wartość towarów konsumpcyjnych (o 4,4%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 58. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW I NOMENKLATURY SITC

TABL. 59. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW

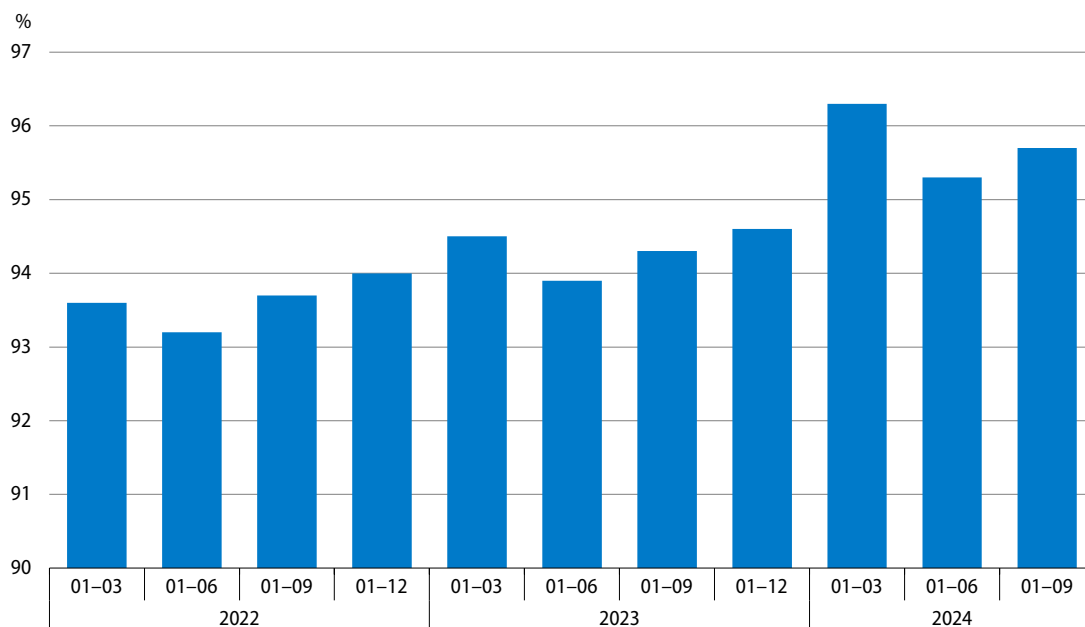
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W okresie styczeń–wrzesień br. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw¹ były znacznie niższe od uzyskanych przed rokiem. Pogorszyły się również wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zmniejszyły się przychody ze sprzedaży na eksport. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe eksporterów były mniej korzystne niż w analogicznym okresie ub. roku oraz słabsze niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

Przychody ogółem w okresie styczeń–wrzesień br. były o 3,5% niższe od osiągniętych rok wcześniej, a koszty ogółem zmniejszyły się o 2,1%. W rezultacie odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 94,3% do 95,7%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszyły się o 3,7%. Ich spadek obserwowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 32,4%), górnictwie i wydobywaniu (o 13,8%), budownictwie oraz przetwórstwie przemysłowym (po 2,7%). W pozostałych sekcjach notowano wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 15,8%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 13,1%), a także w obsłudze rynku nieruchomości (o 9,5%).

Wykres 31. Wskaźnik poziomu kosztów
Chart 31. Cost level indicator

¹ Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu dotyczą 17509 przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Tablica 26. Przychody, koszty oraz wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych (w cenach bieżących)
Table 26. Revenues, costs and financial results of non-financial enterprises (at current prices)

Wyszczególnienie Specification	01-09 2023		01-09 2024	
	w mln zł in million PLN	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	w mln zł in million PLN	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100
Przychody ogółem Total revenues	3910184,1	107,1	3772534,6	96,5
w tym przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów of which net revenues from sale of products, goods and materials	3789785,2	107,1	3649811,7	96,3
Koszty ogółem Total costs	3686073,2	107,8	3610285,7	97,9
w tym koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów of which costs of products, goods and materials sold	3580387,3	108,0	3488622,0	97,4
Wynik finansowy brutto Gross financial result	224110,9	97,2	162248,9	72,4
Wynik finansowy netto Net financial result	185002,2	96,2	132011,2	71,4
Zysk netto Net profit	223581,8	100,8	185898,4	83,1
Strata netto Net loss	38579,6	130,9	53887,2	139,7

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 23,0% niższy niż przed rokiem i wyniósł 161,2 mld zł. W efekcie wyższych pozostałych przychodów operacyjnych niż pozostałych kosztów operacyjnych, wynik na pozostałej działalności operacyjnej był dodatni i wyniósł 1,2 mld zł (wobec 10,8 mld zł przed rokiem). Zanotowano pogorszenie wyniku na operacjach finansowych (z 3,9 mld zł w analogicznym okresie ub. roku do minus 0,1 mld zł), co było rezultatem większego wzrostu kosztów finansowych niż przychodów finansowych.

Wynik finansowy brutto był o 27,6% niższy niż przed rokiem i wyniósł 162,2 mld zł (zysk brutto – 217,7 mld zł, strata brutto – 55,5 mld zł). Obciążenia wyniku finansowego brutto spadły o 22,7% do 30,2 mld zł. **Wynik finansowy netto** ukształtował się na poziomie 132,0 mld zł (zysk netto – 185,9 mld zł, strata netto – 53,9 mld zł) i był o 28,6% niższy niż rok wcześniej.

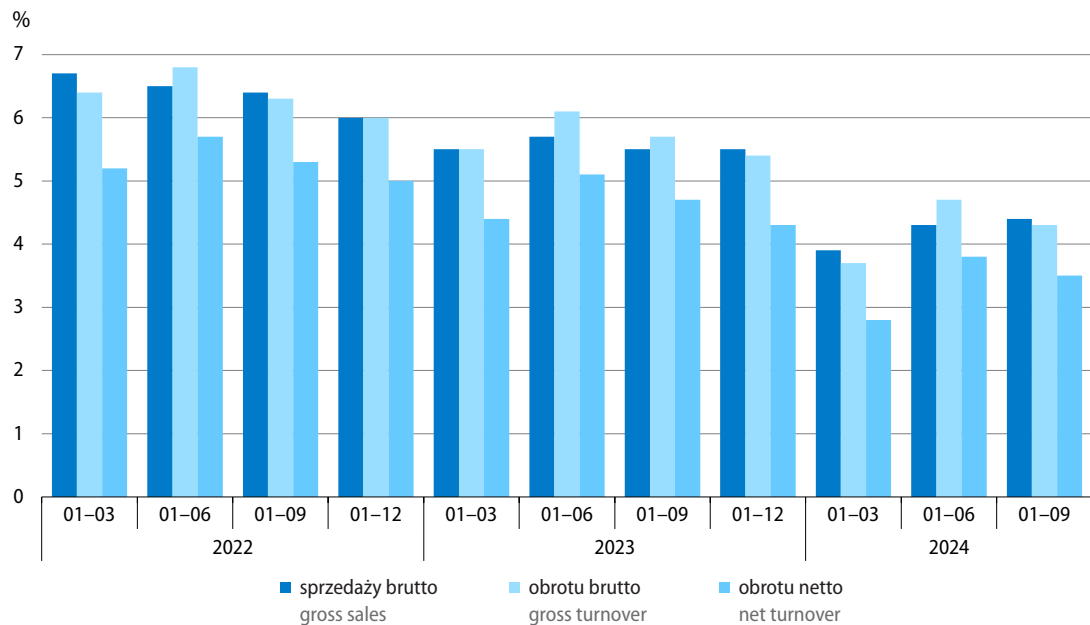
Pogorszenie wyników finansowych brutto i netto odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, budownictwie, obsłudze rynku nieruchomości oraz w przetwórstwie przemysłowym. Poprawę wyników finansowych brutto i netto odnotowano natomiast m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, informacji i komunikacji oraz w zakwaterowaniu i gastronomii.

W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku zmniejszył się udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (z 77,2% do 72,8%) oraz udział przychodów tych podmiotów w przychodach ogółem badanych przedsiębiorstw (z 81,9% do 80,1%). W przetwórstwie przemysłowym odsetek podmiotów, które osiągnęły zysk netto spadł z 77,1% do 71,2%, a udział ich przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji zmniejszył się z 80,5% do 80,3%.

Tablica 27. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
Table 27. Basic economic and financial indicators of non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	01-09 2023	01-09 2024
	w % in %	
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	94,3	95,7
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto Gross sales profitability indicator	5,5	4,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability indicator	5,7	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability indicator	4,7	3,5
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia First degree financial liquidity indicator	38,7	42,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Second degree financial liquidity indicator	107,1	106,8

Wykres 32. Wskaźniki rentowności
Chart 32. Profitability indicators

Obniżyły się **wskaźniki rentowności**: sprzedaży brutto z 5,5% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 4,4%, obrotu brutto – z 5,7% do 4,3% i obrotu netto – z 4,7% do 3,5%. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy lub większy od 0,0) z 77,3% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 72,9%. Również udział przychodów jednostek rentownych w przychodach jednostek ogółem był mniejszy niż rok wcześniej i wyniósł 80,2% (wobec 81,9% przed rokiem). Wskaźnik rentowności obrotu netto pogorszył się m.in. w górnictwie i wydobywaniu (z 9,0% do minus 10,8%), obsłudze rynku nieruchomości (z 9,4% do 6,3%), budownictwie (z 7,3% do 5,2%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (z 3,7% do 2,2%), transporcie i gospodarce magazynowej (z 5,3% do 4,4%), przetwórstwie przemysłowym (z 4,4% do 3,7%), administrowaniu i działalności wspierającej (z 6,6% do 6,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (z 10,1% do 9,9%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 5,2% do 5,0%). Poprawę wskaźnika rentowności obrotu netto notowano natomiast m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (z 6,3% do 7,9%) oraz informacji i komunikacji (z 7,7% do 8,1%).

Zwiększyła się wartość wskaźnika płynności finansowej **I stopnia** – z 38,7% przed rokiem do 42,1%, a zmniejszyła się **II stopnia** – ze 107,1% do 106,8%. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia powyżej 20% uzyskało 56,6% badanych przedsiębiorstw (wobec 56,3% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 11,7% badanych przedsiębiorstw (wobec 11,9% rok wcześniej).

Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie wyższym niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku (101,0% wobec 99,5%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, obsłudze rynku nieruchomości oraz zakwaterowaniu i gastronomii.

Tablica 28. Poziom i struktura kosztów rodzajowych
Table 28. Operating costs and their structure

Wyszczególnienie Specification	01–09 2023		01–09 2024	
	w mln zł in million PLN	struktura w % structure in %	w mln zł in million PLN	struktura w % structure in %
Koszty działalności operacyjnej według rodzaju Costs of operating activity by type	2361583,0	100,0	2335564,9	100,0
amortyzacja depreciation	104496,6	4,4	113633,2	4,9
zużycie materiałów i energii consumption of materials and energy	1097722,5	46,5	969446,5	41,5
w tym energia of which energy	86158,7	3,6	72284,6	3,1
usługi obce external services	509450,2	21,6	541730,9	23,2
podatki i opłaty taxes and fees	142678,7	6,0	141657,8	6,1
wynagrodzenia brutto gross wages and salaries	346784,7	14,7	384141,3	16,4
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia social insurance and other employee benefits	81745,8	3,5	91962,3	3,9
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych of which premium for social security insurance	61133,8	2,6	67742,1	2,9
pozostałe koszty other costs	78704,4	3,3	92993,0	4,0

Koszty działalności operacyjnej, w układzie rodzajowym, poniesione przez badane podmioty ogółem w okresie styczeń–wrzesień br. były o 1,1% niższe niż przed rokiem. W strukturze tych kosztów zmniejszył się udział kosztów zużycia materiałów i energii, a zwiększył się udział wynagrodzeń brutto, usług obcych, pozostałych kosztów rodzajowych, amortyzacji, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń oraz podatków i opłat.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem, 54,1% jednostek wykazało w okresie styczeń–wrzesień br. **sprzedaż na eksport** (wobec 54,6% rok wcześniej). Wartość sprzedaży eksportowej była o 7,0% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku. Udział sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów dla podmiotów ogółem zmniejszył się z 25,4% do 23,6%. W okresie styczeń–wrzesień br. 72,3% sprzedaży na eksport przypadało na przedsiębiorstwa, w których stanowiła ona więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (wobec 73,3% rok wcześniej).

W grupie podmiotów eksportujących zmniejszył się udział jednostek wykazujących zysk netto z 77,8% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 72,4% (w tym w sekcji przetwórstwo przemysłowe z 77,2% do 70,5%). Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe eksporterów były mniej korzystne niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku oraz słabsze od notowanych dla ogółu badanych przedsiębiorstw. Wskaźniki płynności finansowej I oraz II stopnia były niższe niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw (wyniosły odpowiednio 39,9% i 101,5%).

Spośród badanych przedsiębiorstw 92,3% (tj. 16162 jednostki) prowadziło działalność gospodarczą zarówno w 2023 r., jak i w 2024 r. (wobec odpowiednio 91,9% przed rokiem). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 98,0% przychodów netto ze sprzedaży ogółu podmiotów (wobec 94,4% rok wcześniej). Udział tej grupy przedsiębiorstw w zysku i stracie netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł w bieżącym okresie odpowiednio 97,4% i 96,5% (przed rokiem 92,8% i 93,1%). Wyniki finansowe brutto i netto odnotowane przez tę zbiorowość ukształtowały się na poziomie niższym niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku (spadki odpowiednio o 23,7% oraz o 25,1%).

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec września br. wyniosła 1787,6 mld zł i była o 6,3% niższa niż przed rokiem. Obniżyła się wartość należności krótkoterminowych (o 12,9%), zapasów (o 2,5%) oraz, nieznacznie, inwestycji krótkoterminowych (o 0,1%). Wzrosła natomiast wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 6,3%). W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział zapasów (z 27,2% do 28,3%), inwestycji krótkoterminowych (z 25,3% do 27,0%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 2,8% do 3,1%), natomiast zmniejszył się udział należności krótkoterminowych (z 44,7% do 41,6%).

W strukturze zapasów ogółem zwiększył się udział towarów (z 35,5% do 36,6%), produktów gotowych (z 14,5% do 14,8%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 14,4% do 14,7%), natomiast obniżył się udział materiałów (z 32,4% do 30,7%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, a ich udział w finansowaniu tych aktywów wyniósł 64,2% (wobec 65,4% przed rokiem).

W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku nie odnotowano istotnych zmian w sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl rotacji zapasów nie zmienił się (wyniósł 37 dni). Wydłużyły się natomiast cykle: spłaty zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług (z 39 do 40 dni) oraz rotacji należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług (z 39 do 40 dni).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec września br. wyniosły 1695,7 mld zł i były o 5,8% niższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 32,4% zobowiązań ogółem (wobec 30,7% rok wcześniej).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw ukształtowała się na poziomie 1147,1 mld zł i była o 8,0% niższa niż na koniec września ub. roku. Zmniejszyły się zobowiązania z tytułu pozostałych zobowiązań krótkoterminowych (o 33,0%), emisji dłużnych papierów wartościowych (o 20,1%) oraz z tytułu kredytów i pożyczek (o 2,1%). Zwiększyły się natomiast zobowiązania krótkoterminowe z tytułu zaliczek otrzymanych na poczet dostaw i usług (o 11,0%), wynagrodzeń (o 8,8%), a także z tytułu dostaw i usług (o 0,9%) oraz podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń (o 0,5%). Rozliczenia międzyokresowe zwiększyły się o 4,0%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw na koniec września br. wyniosły 548,6 mld zł i były o 0,6% niższe niż przed rokiem. Zmniejszyły się zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych o 11,9%. Odnotowano natomiast wzrost zobowiązań długoterminowych z tytułu pozostałych zobowiązań długoterminowych (o 2,0%) oraz kredytów i pożyczek (o 1,7%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 26. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 27. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW

TABL. 28. RELACJE EKONOMICZNE WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH

TABL. 29. LICZBA I STRUKTURA PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 30. AKTYWA OBROTOWE ORAZ ZOBOWIĄZANIA KRÓTKO- I DŁUGOTERMINOWE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 31. AKTYWA OBROTOWE I ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI

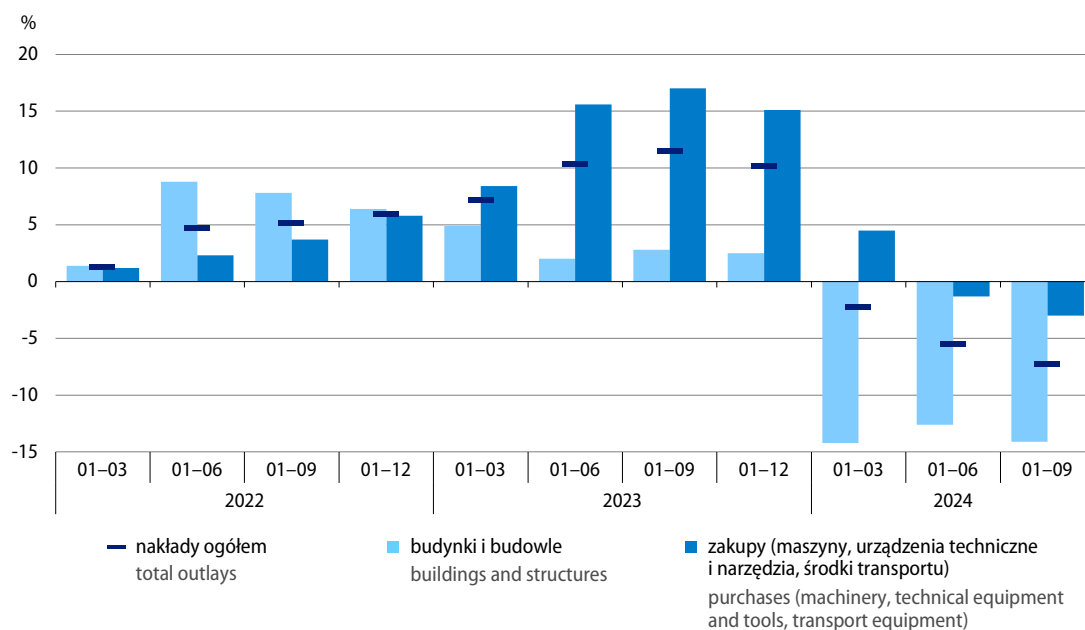
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych

Investment outlays of non-financial enterprises

W okresie styczeń–wrzesień br. nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych¹ były niższe niż przed rokiem. Bardziej zmniejszyły się nakłady na budynki i budowle niż na zakupy². Rozpoczęto mniej nowych inwestycji niż rok wcześniej, niższa była również ich wartość kosztorysowa. Obniżyły się nakłady podmiotów z kapitałem zagranicznym.

Wykres 33. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw (ceny stałe)
wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 33. Investment outlays of enterprises (constant prices)
increase/decrease compared to the corresponding period of previous year

Nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw¹ w okresie trzech kwartałów br. wyniosły 138,6 mld zł i były (w cenach stałych) o 7,5% niższe niż przed rokiem (wówczas notowano wzrost o 11,5%). Nakłady na budynki i budowle zmniejszyły się o 14,1% (wobec wzrostu przed rokiem o 2,8%). Nakłady na zakupy² spadły o 3,6% (wobec wzrostu o 17,0% rok wcześniej), w tym na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – o 4,8% (wobec wzrostu przed rokiem o 15,9%), a na środki transportu – o 0,2% (wobec wzrostu o 20,2%). Udział zakupów w nakładach ogółem był nieco większy niż rok wcześniej (wzrost o 0,3 p.proc. do 61,9%). Nakłady realizowało 80,2% badanych podmiotów (wobec 80,8% w analogicznym okresie ub. roku).

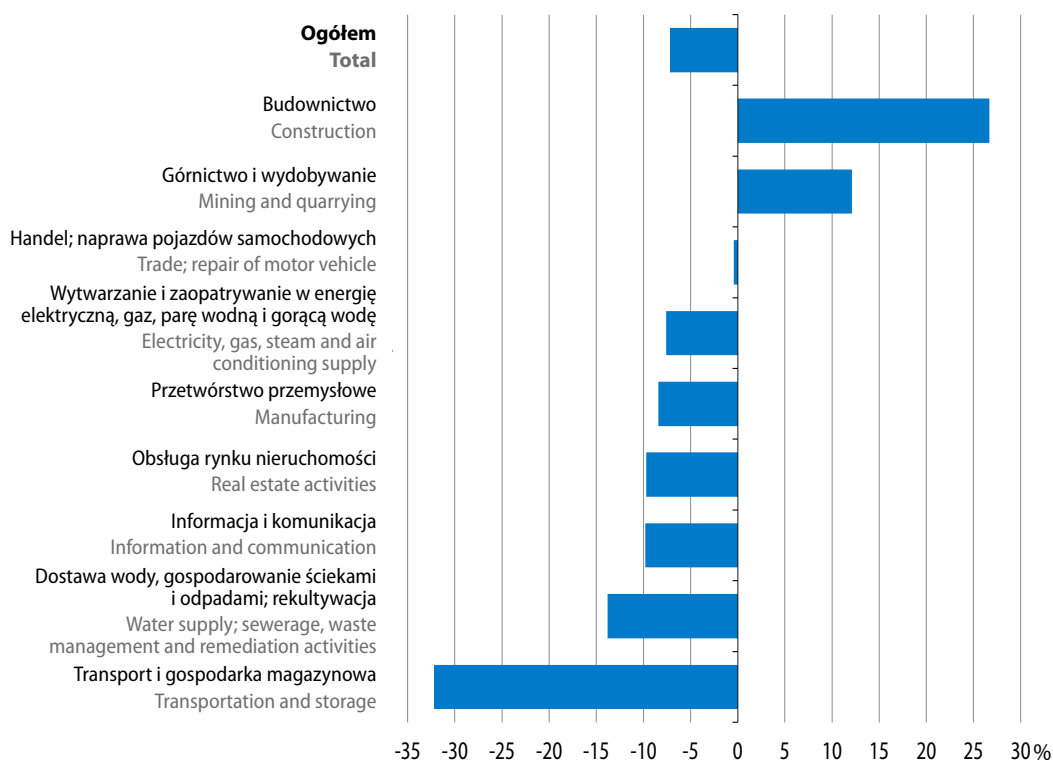
¹ Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

² Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Wykres 34. Nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w okresie styczeń–wrzesień 2024 r. (ceny bieżące)

wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 34. Investment outlays in selected sections of PKD in the period of January–September 2024 (current prices) increase/decrease compared to the corresponding period of previous year

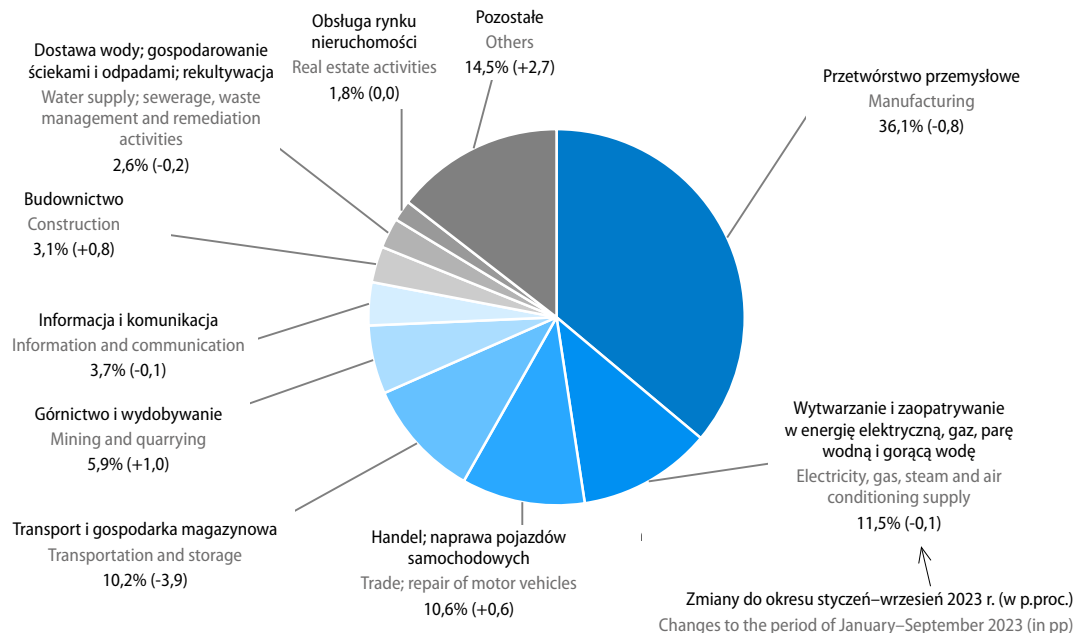

Najgłębszy spadek nakładów (w cenach bieżących) notowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 32,2% wobec wzrostu o 15,6% przed rokiem). Niższe niż rok wcześniej były również nakłady m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 13,8% wobec wzrostu przed rokiem o 3,6%), informacji i komunikacji (o 9,8% wobec spadku o 0,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 9,7% wobec wzrostu o 25,3%), przetwórstwie przemysłowym (o 8,4% wobec wzrostu o 13,5%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,6% wobec wzrostu o 46,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,4% wobec wzrostu o 6,1%). Wzrost nakładów notowano natomiast w budownictwie (o 26,7% wobec wzrostu przed rokiem o 49,9%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,3% wobec wzrostu o 11,5%), górnictwie i wydobywaniu (o 12,1% wobec wzrostu o 56,5%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,3% wobec wzrostu o 32,4%).

W większości działów przetwórstwa przemysłowego notowano spadek nakładów inwestycyjnych (w cenach bieżących). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w nakładach inwestycyjnych obniżyły się nakłady w produkcji urządzeń elektrycznych (o 29,1%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 11,5%), wyrobów z metali (o 8,4%), jak również pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,2%). Zwiększyły się natomiast nakłady w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją artykułów spożywczych (o 8,8%).

Wykres 35. Struktura nakładów inwestycyjnych w okresie styczeń–wrzesień 2024 r.

Chart 35. Structure of investment outlays in the period of January–September 2024

W **strukturze nakładów ogółem** według sekcji, w porównaniu z okresem trzech kwartałów ub. roku, zwiększył się udział nakładów poniesionych m.in. w górnictwie i wydobywaniu (z 4,9% do 5,9%), budownictwie (z 2,3% do 3,1%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (z 10,0% do 10,6%). Obniżył się natomiast ich udział m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (z 14,1% do 10,2%), przetwórstwie przemysłowym (z 36,9% do 36,1%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (z 2,8% do 2,6%).

W badanych przedsiębiorstwach spadek nakładów odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 1000 osób – o 10,4% oraz o liczbie pracujących od 250 do 1000 osób – o 3,5%, natomiast w jednostkach o liczbie pracujących od 50 do 249 osób odnotowano niewielki wzrost – o 0,2%.

Tablica 29. Struktura liczby podmiotów inwestujących oraz ponoszonych przez nie nakładów według wybranych sekcji i klas wielkości przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2024 r.

Table 29. Structure of the number of investing entities and their outlays by selected sections and size of enterprises in the period of January–September 2024

Wyszczególnienie Specification	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących Enterprises with a number of employees					
	50–249 osób 50–249 persons		250–1000 osób 250–1000 persons		powyżej 1000 osób more than 1000 persons	
	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total
	w % ogółem w danej sekcji in % of given section					
Ogółem Total	75,2	19,7	20,4	30,3	4,4	50,0
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	72,0	3,6	17,7	3,7	10,3	92,7
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	71,1	18,1	23,9	31,3	5,0	50,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	76,3	9,2	15,6	13,1	8,1	77,7
Dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	85,7	41,0	13,6	29,8	0,7	29,2
Budownictwo Construction	86,5	26,4	12,1	64,9	1,4	8,7
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych Trade; repair of motor vehicles	82,0	26,8	14,7	22,7	3,3	50,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	72,6	11,9	20,8	14,0	6,6	74,1
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	75,9	40,1	22,3	16,3	1,8	43,6
Informacja i komunikacja Information and communication	69,6	25,3	24,3	16,4	6,1	58,3
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	92,1	73,0	7,3	23,8	0,6	3,2

W okresie dziewięciu miesięcy br. **rozpoczęto** 160,4 tys. **inwestycji**, tj. o 1,3% mniej niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 4,8%). Około 69% z nich stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej (przed rokiem ok. 66%). Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji** rozpoczętych wyniosła 45,2 mld zł i była o 8,2% niższa niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku. Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 43,0% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 38,5% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku). Wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych zmniejszyła się m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, administrowaniu i działalności wspierającej, przetwórstwie przemysłowym oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji. Znacznie wzrosła natomiast wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych w górnictwie i wydobywaniu

oraz w budownictwie. Wyższa niż przed rokiem była także wartość inwestycji poniesionych m.in. w informacji i komunikacji, obsłudze rynku nieruchomości, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w transporcie i gospodarce magazynowej.

Przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym³ w okresie styczeń–wrzesień br. poniosły 38,6% ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez badane przedsiębiorstwa (wobec 39,5% przed rokiem). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były o 7,6% niższe niż rok wcześniej (wówczas notowano ich wzrost o 9,0%). Jednostki przetwórstwa przemysłowego zrealizowały 43,7% nakładów ogółem tej grupy podmiotów (przy czym ich nakłady w cenach bieżących były niższe niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku o 16,5%), administrowania i działalności wspierającej – 22,8% (przy wzroście nakładów o 16,2%), prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 15,6% (przy spadku nakładów o 10,1%), informacji i komunikacji – 6,1% (przy spadku nakładów o 9,3%).

W strukturze nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego z kapitałem zagranicznym największy był udział podmiotów zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 16,0% (przy czym nakłady tych jednostek spadły o 7,1% w skali roku), produkcją artykułów spożywczych – 13,4% (przy spadku ich nakładów o 0,1%) oraz urządzeń elektrycznych – 12,6% (przy spadku nakładów o 31,8%). Znaczny był również udział podmiotów zajmujących się produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 8,6% (przy spadku nakładów o 9,4%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – 7,0% (przy spadku nakładów o 8,9%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 41. NAKŁADY INWESTYCYJNE

TABL. 42. INWESTYCJE ROZPOCZĘTE

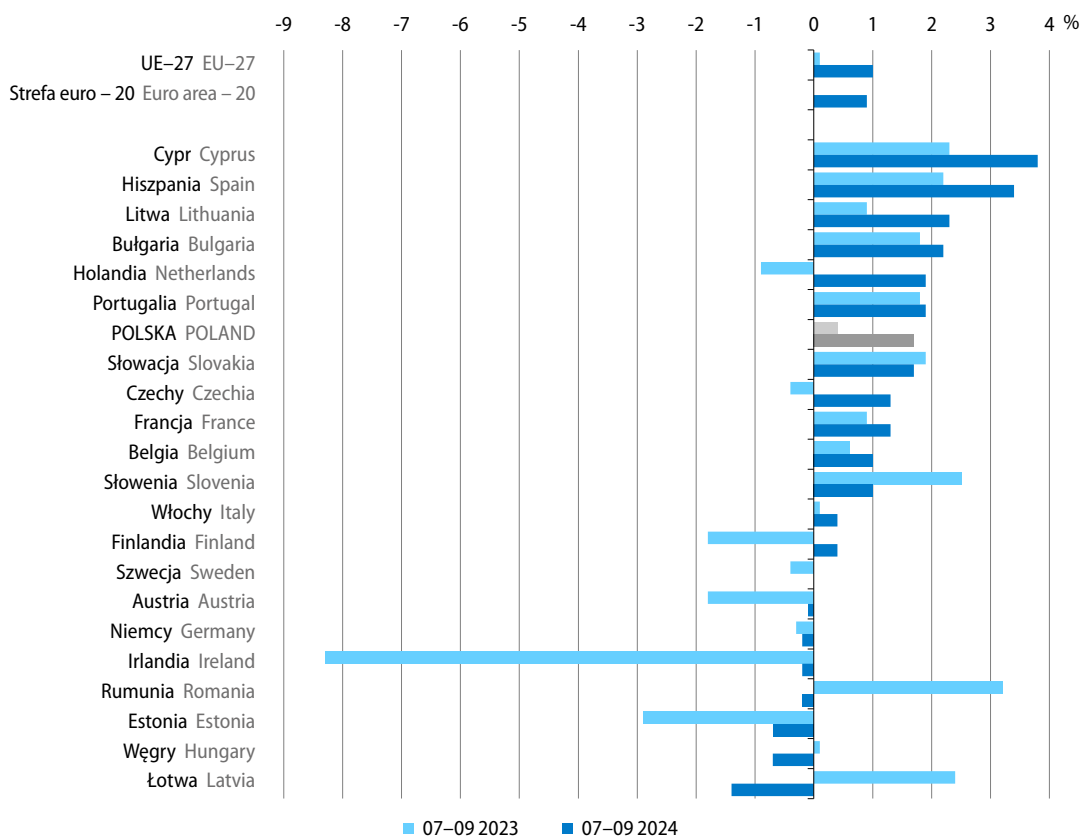
³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym stanowiącym w kapitale podstawowym powyżej 50%, prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach

Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

W 3 kwartale br. **produkt krajowy brutto**¹ w Unii Europejskiej był o 1,0% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,8% w poprzednim kwartale i o 0,1% w 3 kwartale ub. roku). Spośród krajów członkowskich UE największy wzrost produktu krajowego brutto w skali roku notowano na Cyprze (o 3,8%) oraz w Hiszpanii (o 3,4%). PKB zwiększył się również m.in. na Litwie, w Bułgarii, Holandii oraz w Portugalii (w granicach od 2,3% do 1,9%). W Polsce produkt krajowy brutto był o 1,7% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,6% w poprzednim kwartale oraz o 0,4% w 3 kwartale ub. roku). Na poziomie sprzed roku utrzymał się produkt krajowy brutto w Szwecji. Spadek PKB w skali roku notowano w siedmiu krajach członkowskich, w tym m.in. na Łotwie (o 1,4%) oraz w Estonii i na Węgrzech (po 0,7%). Wśród największych gospodarek unijnych produkt krajowy brutto zwiększył się we Francji (o 1,3%) oraz we Włoszech (o 0,4%), natomiast jego niewielki spadek obserwowano w Niemczech (o 0,2%).

Wykres 36. Produkt krajowy brutto
zmiana r/r, wyrównany sezonowo oraz dniami roboczymi
Chart 36. Gross domestic product
change y/y, seasonally and working days adjusted

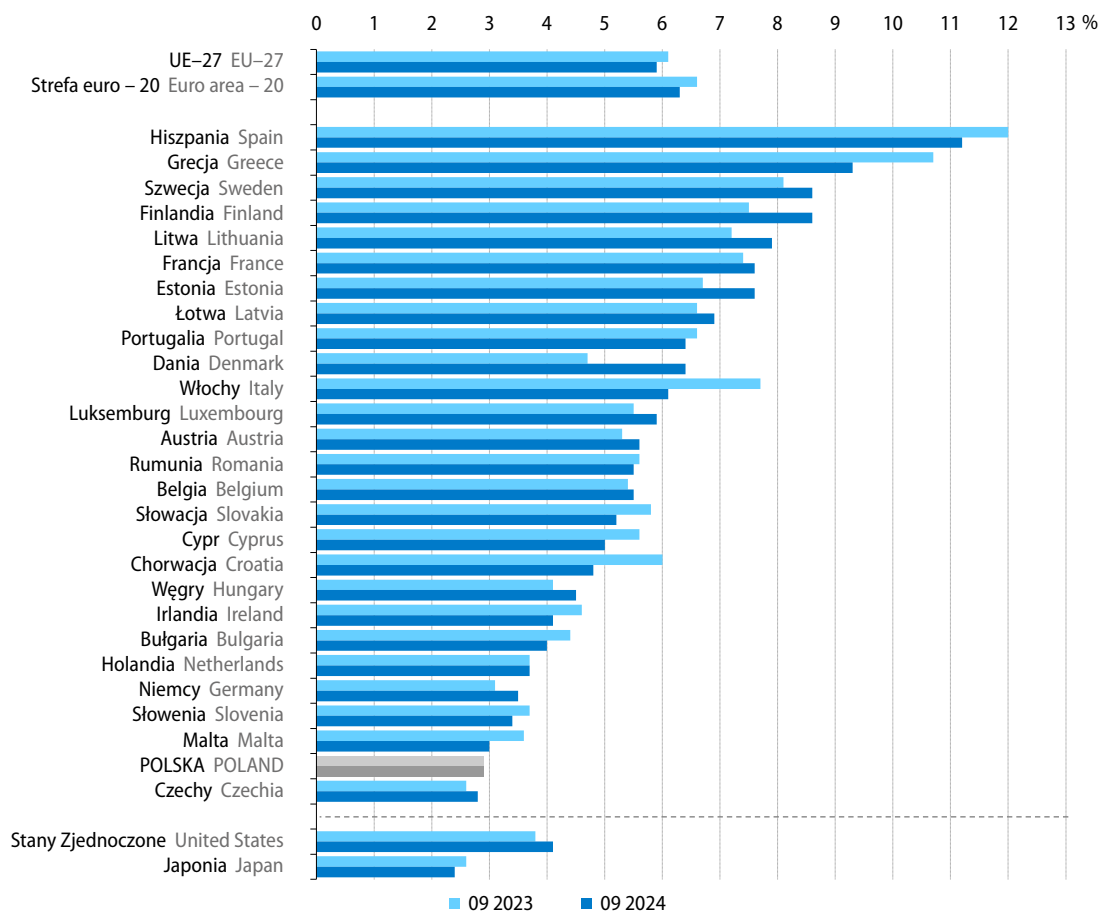
Źródło/Source: Eurostat ([namq_10_gdp](#)).

¹ Dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi; brak danych za 3 kwartał br. dla Chorwacji, Danii, Grecji, Luksemburga i Malty, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

Zharmonizowana stopa bezrobocia (dane wyrównane sezonowo) w Unii Europejskiej we wrześniu br. wyniosła 5,9%, tj. podobnie jak przed miesiącem oraz nieco mniej niż przed rokiem (o 0,2 p.proc.). Najwyższy wskaźnik bezrobocia nadal notowano w Hiszpanii (11,2%) i Grecji (9,3%). Większe natężenie bezrobocia niż przeciętnie w UE notowały również Szwecja, Finlandia, Litwa, Francja, Estonia, Łotwa, Portugalia, Dania oraz Włochy (wskaźnik w granicach 8,6%–6,1%). Najniższą stopę bezrobocia obserwowano ponownie w Czechach (2,8%), Polsce (2,9%) oraz na Maltce (3,0%). W sześciu państwach UE stopa bezrobocia spadła w porównaniu z sierpniem br. (najbardziej na Cyprze – o 0,3 p.proc. i w Grecji – o 0,2 p.proc.), a w dziewięciu – wzrosła (w największym stopniu w Danii – o 0,5 p.proc. oraz w Austrii, Finlandii i Szwecji – po 0,3 p.proc.). W pozostałych krajach (w tym w Polsce) stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed miesiąca. Mniejsze niż we wrześniu ub. roku było natężenie bezrobocia w dwunastu krajach, w tym m.in. we Włoszech (o 1,6 p.proc.), w Grecji (o 1,4 p.proc.) oraz w Chorwacji (o 1,2 p.proc.). Większe niż rok wcześniej było ono natomiast w trzynastu państwach, m.in. w Danii (o 1,7 p.proc.), Finlandii (o 1,1 p.proc.) oraz w Estonii (o 0,9 p.proc.). W Polsce bezrobocie ukształtowało się na podobnym poziomie jak przed rokiem. W Stanach Zjednoczonych we wrześniu br. stopa bezrobocia wyniosła 4,1%, tj. nieco mniej niż w poprzednim miesiącu (o 0,1 p.proc.), ale więcej niż przed rokiem (o 0,3 p.proc.). W Japonii wskaźnik bezrobocia ukształtował się na poziomie 2,4% i był nieco niższy niż w sierpniu br. oraz niż we wrześniu ub. roku (odpowiednio o 0,1 p.proc. i 0,2 p.proc.).

Wykres 37. Zharmonizowana stopa bezrobocia
wyrównana sezonowo

Chart 37. Harmonised unemployment rate
seasonally adjusted

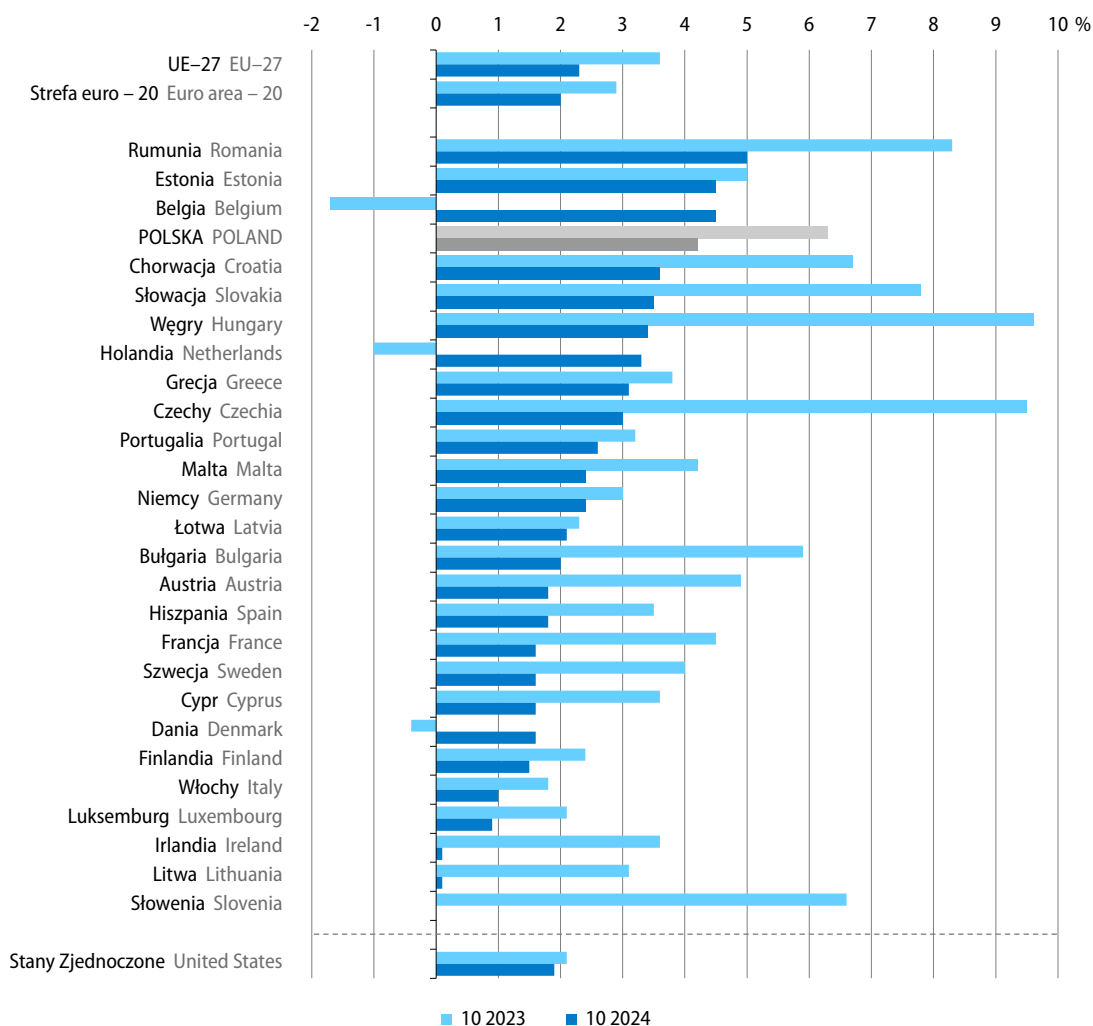

Źródło/Source: Eurostat ([une_rt_m](#)).

W październiku br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** (według HICP²) w Unii Europejskiej były o 2,3% wyższe niż rok wcześniej (we wrześniu br. towary i usługi podróżowały w UE o 2,1% w skali roku, a w październiku ub. roku o 3,6%). Szybsze niż przed miesiącem było tempo wzrostu cen w dziewiętnastu krajach UE, w tym m.in. w Estonii, a także na Słowacji, w Niemczech, Bułgarii, Chorwacji, na Łotwie i w Finlandii. Mniejszy niż przed miesiącem był natomiast wzrost cen na Litwie i w Słowenii. Największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku dotyczył Rumunii (wyniósł 5,0%), a także Belgii i Estonii (wzrost po 4,5%). W Polsce ceny towarów i usług konsumpcyjnych były przeciętnie o 4,2% wyższe niż przed rokiem (we wrześniu br. wzrost również wyniósł 4,2%, a w październiku ub. roku – 6,3%). Bardziej niż przeciętnie w UE wzrosły również ceny w dziewięciu innych krajach członkowskich (wzrost w granicach od 3,6% do 2,4%). Najmniej wzrosły ceny konsumpcyjne w Irlandii i na Litwie (po 0,1%), natomiast w Słowenii ceny utrzymały się na poziomie sprzed roku. Spośród największych gospodarek UE ceny towarów i usług konsumpcyjnych w Niemczech były wyższe niż przed rokiem o 2,4%, w Hiszpanii o 1,8%, we Francji o 1,6%, a we Włoszech – o 1,0%.

Wykres 38. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP)
zmiana r/r

Chart 38. Harmonised index of consumer prices (HICP)
change y/y

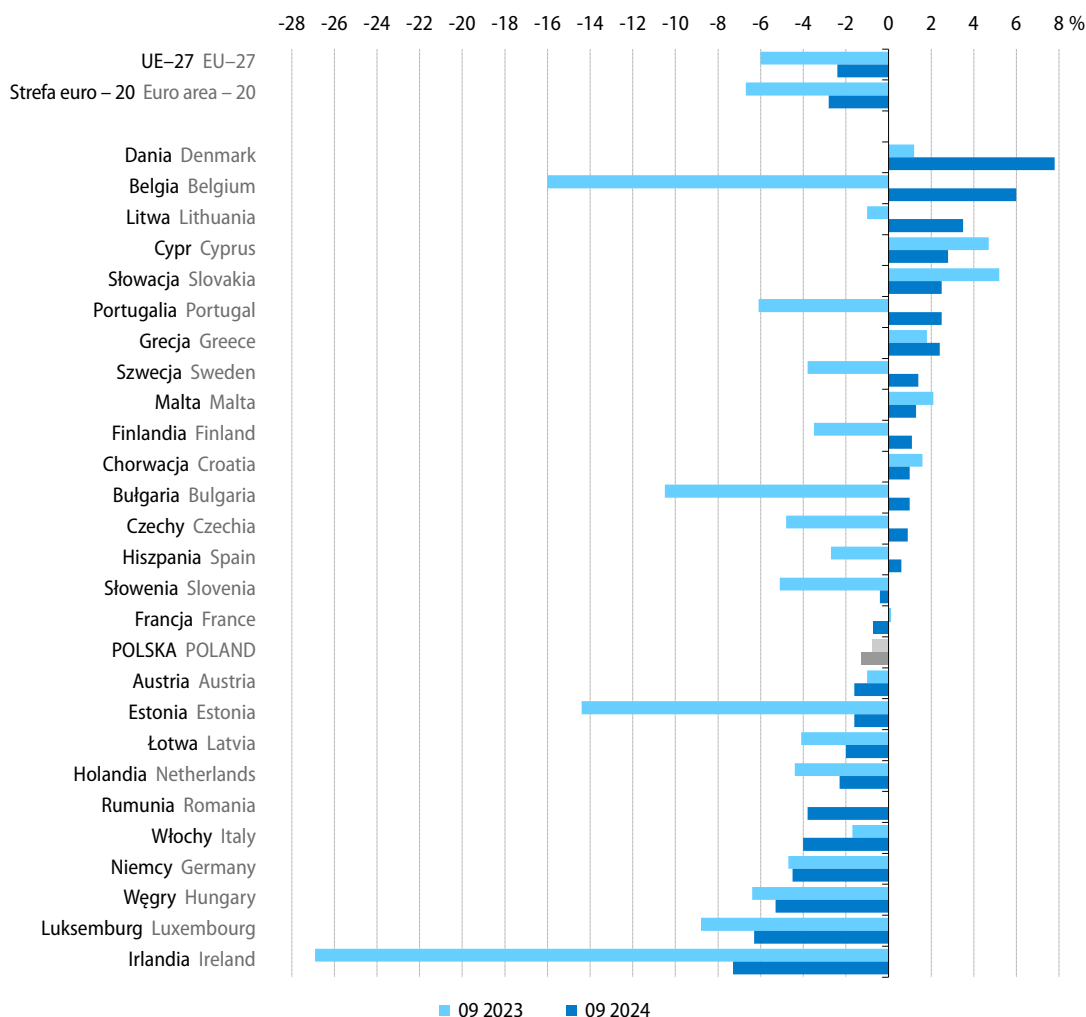
Źródło/Source: Eurostat ([prc_hicp_manr](#)).

2 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (Harmonised Index of Consumer Prices).

Produkcja przemysłowa³ w Unii Europejskiej we wrześniu br. była o 2,4% niższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 0,1% w sierpniu br. oraz spadku o 6,0% we wrześniu ub. roku). Niższa niż przed rokiem była produkcja w trzynastu krajach członkowskich, w tym najbardziej obniżyła się w Irlandii (o 7,3%), a także w Luksemburgu (o 6,3%) i na Węgrzech (o 5,3%). W pozostałych dziesięciu krajach spadek produkcji nie przekraczał 4,5%, w tym w Polsce wyniósł 1,3% (wobec spadku o 0,5% w sierpniu br. i o 0,8% we wrześniu ub. roku). W czternastu krajach UE produkcja przemysłowa była wyższa niż rok wcześniej, w tym najbardziej zwiększyła się w Danii (o 7,8%) oraz w Belgii (o 6,0%). Wzrost notowano także m.in. na Litwie, Cyprze, Słowacji, w Portugalii i Grecji (w granicach od 3,5% do 2,4%). Spośród największych gospodarek unijnych produkcja przemysłowa obniżyła się w skali roku w Niemczech (o 4,5%), we Włoszech (o 4,0%) oraz we Francji (o 0,7%), a zwiększyła się w Hiszpanii (o 0,6%).

Wykres 39. Produkcja przemysłowa
zmiana r/r, wyrównana dniami roboczymi

Chart 39. Industrial production
change y/y, adjusted by working days

Źródło/Source: Eurostat ([sts_inpr_m](#)).

³ Dotyczy górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (sekcje B–D wg NACE Rev. 2); dane wyrównane dniami roboczymi.

W okresie trzech kwartałów br. w większości krajów członkowskich UE obroty towarowe handlu zagranicznego (wyrażone w euro) były niższe niż rok wcześniej. Najgłębszy spadek **eksportu** notowano na Łotwie (o 10,7%) i na Cyprze (o 10,5%). Wartość towarów wysyłanych za granicę zmniejszyła się również m.in. w Belgii, Estonii, Luksemburgu, na Litwie, w Finlandii i Austrii (w granicach 7,0%–4,1%). Wzrost eksportu notowano natomiast w ośmiu krajach UE, w tym największy w Irlandii (o 12,1%) oraz na Malcie (o 8,7%). Wyższy niż przed rokiem był także eksport m.in. w Słowenii, Chorwacji i w Portugalii (w granicach 5,8%–2,2%). Najgłębszy spadek **importu** notowano na Cyprze (o 15,2%) oraz na Łotwie (o 14,2%). Niższa niż w okresie trzech kwartałów ub. roku była także wartość towarów sprowadzanych m.in. w Belgii, Austrii, na Litwie, Węgrzech oraz w Holandii (spadek w granicach 9,0%–6,0%). Wzrost importu notowano natomiast w siedmiu krajach członkowskich – największy w Słowenii (o 10,0%), a także m.in. w Chorwacji, na Malcie, w Rumunii i Grecji (w granicach 4,8%–2,0%). W okresie styczeń–wrzesień br. ujemne **saldo wymiany handlowej** wystąpiło w piętnastu krajach UE, w tym najgłębsze we Francji, gdzie wyniosło minus 79,4 mld EUR (wobec minus 101,2 mld EUR przed rokiem). Ujemne saldo wymiany notowano także m.in. w Hiszpanii, Grecji, Rumunii, Portugalii i w Chorwacji (od minus 29,7 mld EUR do minus 14,3 mld EUR). Najwyższym dodatnim saldem, podobnie jak rok wcześniej, charakteryzowały się natomiast Niemcy (196,4 mld EUR wobec 158,6 mld EUR). Eksport z tego kraju wyniósł 1189,0 mld EUR (tj. o 0,1% więcej niż rok wcześniej), a import 992,6 mld EUR (tj. o 3,6% mniej niż przed rokiem). W Polsce, przy spadku eksportu (o 1,3% do 260,8 mld EUR) oraz wzroście importu (o 1,0% do 257,8 mld EUR), notowano dodatnie saldo wymiany handlowej, które było trzy razy niższe niż przed rokiem (3,0 mld EUR wobec 9,0 mld EUR w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku).

Tablica 30. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
Table 30. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2023 b – 2024		01	02	03	04	05	06
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys.	a	6530	6526	6517	6524	6518	6513
	b	6516	6511	6501	6499	6488	6485
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	858	865	847	822	802	784
	b	837	845	822	797	777	762
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	5,5	5,6	5,4	5,3	5,1	5,1
	b	5,4	5,4	5,3	5,1	5,0	4,9
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych	a	6883,96	7065,56	7508,34	7430,65	7181,67	7335,20
	b	7768,35	7978,99	8408,79	8271,99	7999,69	8144,83
poprzedni miesiąc=100	a	93,9	102,6	106,3	99,0	96,6	102,1
	b	96,7	102,7	105,4	98,4	96,7	101,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	113,5	113,6	112,6	112,1	112,2	111,9
	b	112,8	112,9	112,0	111,3	111,4	111,0
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	97,5	96,1	97,2	97,9	99,5	100,5
	b	108,6	109,6	109,7	108,5	108,6	108,1
Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	94,1	92,8	102,0	103,2	104,3	105,4
	b	113,7	114,7	111,9	111,6	111,7	111,5
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	89,5	89,3	108,8	109,3	112,3	112,4
	b	122,0	123,1	110,6	109,9	109,9	109,6
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	102,5	101,2	101,1	100,7	100,0	100,0
	b	100,4	100,3	100,2	101,1	100,1	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	116,6	118,4	116,1	114,7	113,0	111,5
	b	103,7	102,8	102,0	102,4	102,5	102,6
grudzień poprzedniego roku=100	a	102,5	103,8	104,9	105,7	105,7	105,7
	b	100,4	100,7	100,9	102,0	102,1	102,2
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu ² :							
poprzedni miesiąc=100	a	102,1	99,5	99,4	98,7	98,1	99,2
	b	98,1	100,1	99,5	100,3	99,7	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	120,1	118,2	110,3	106,2	102,8	100,3
	b	89,4	90,0	90,1	91,5	93,0	94,2
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej ² :							
poprzedni miesiąc=100	a	100,4	100,6	100,5	100,7	100,9	100,9
	b	100,5	100,3	100,4	100,5	100,4	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	113,6	112,9	112,0	111,4	110,9	110,3
	b	107,8	107,5	107,3	107,1	106,6	106,0

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty. 2 W październiku 2024 r. – dane wstępne.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents. 2 In October 2024 – preliminary data.

07	08	09	10	11	12	Specification a – 2023 b – 2024
6514	6502	6496	6494	6494	6495	a Average paid employment in enterprise sector ¹ in thousands
6489	6470	6462	6458			b
782	783	776	770	773	788	a Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
765	772	770	766			b
5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,1	a Registered unemployment rate (end of period) in %
5,0	5,0	5,0	4,9			b
						Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector ¹ :
7485,12	7368,97	7379,88	7544,98	7670,19	8032,96	a in PLN
8278,63	8189,74	8140,98	8316,57			b
102,0	98,4	100,1	102,2	101,7	104,7	a previous month=100
101,6	98,9	99,4	102,2			b
110,4	111,9	110,3	112,8	111,8	109,6	a corresponding month of previous year=100
110,6	111,1	110,3	110,2			b
99,8	101,6	101,9	105,8	104,9	103,2	a Average monthly real gross wages and salaries in enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
106,1	106,6	105,3	105,2			b
						Average monthly real gross retirement and other pensions:
						from non-agricultural social security system
106,2	107,0	109,0	110,6	110,7	110,7	a corresponding month of previous year=100
109,4	109,2	108,2	108,1			b
						of farmers
112,4	113,7	116,3	118,4	118,6	118,7	a corresponding month of previous year=100
107,2	107,2	106,1	105,8			b
						Price indices of consumer goods and services:
99,8	100,0	99,6	100,3	100,7	100,1	a previous month=100
101,4	100,1	100,1	100,3			b
110,8	110,1	108,2	106,6	106,6	106,2	a corresponding month of previous year=100
104,2	104,3	104,9	105,0			b
105,5	105,5	105,1	105,3	106,1	106,2	a December of previous year=100
103,7	103,8	103,8	104,2			b
						Price indices of sold production of industry ² :
98,9	99,9	100,3	99,4	98,8	98,6	a previous month=100
99,6	99,5	99,7	100,4			b
97,9	97,1	97,3	95,8	94,9	93,1	a corresponding month of previous year=100
94,9	94,5	93,8	94,8			b
						Price indices of construction and assembly production ² :
100,7	100,7	100,7	100,6	100,5	100,3	a previous month=100
100,4	100,3	100,3	100,4			b
110,0	109,7	108,9	108,2	108,0	107,5	a corresponding month of previous year=100
105,7	105,3	105,0	104,9			b

Tablica 30. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)
Table 30. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2023 b – 2024	01	02	03	04	05	06
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):						
poprzedni miesiąc=100	a 97,0	100,4	113,8	85,8	104,7	101,4
	b 103,6	100,7	103,9	97,7	95,5	103,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 101,4	98,4	96,3	93,6	96,6	98,4
	b 102,9	103,3	94,4	107,8	98,4	100,0
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):						
poprzedni miesiąc=100	a 44,8	110,4	130,6	96,5	112,2	107,7
	b 36,9	112,1	118,8	109,1	107,1	104,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 101,8	106,2	98,2	100,9	99,1	101,5
	b 93,8	95,2	86,6	98,0	93,5	91,0
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a 19043	34918	55051	75873	93594	111860
	b 14909	31011	48286	64243	79164	95615
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):						
poprzedni miesiąc=100	a 76,8	96,4	114,0	100,1	99,0	100,9
	b 80,6	99,1	114,2	98,2	99,9	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 100,1	95,0	92,7	92,7	93,2	95,3
	b 103,2	106,1	106,1	104,1	105,0	104,4
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a 11232,3	-47,4	-12028,4	-10026,8	-20851,5	-12682,2
	b 13684,2	-7838,8	-24502,8	-39855,4	-53111,5	-69902,8
Średnie kursy walut w zł – NBP:						
100 dolarów amerykańskich	a 435,71	442,64	439,14	423,33	417,91	412,15
	b 400,11	400,83	396,58	401,06	396,75	401,27
100 euro	a 469,68	474,27	469,25	464,14	454,11	446,48
	b 436,52	432,74	430,74	430,26	428,48	431,77
100 franków szwajcarskich	a 471,70	478,67	474,09	471,02	465,49	457,77
	b 466,21	457,66	446,21	441,06	435,99	448,59
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:						
eksport	a 139306,9	137254,9	155395,0	131385,6	137603,4	136132,7
	b 125712,3	127272,7	129688,0	130051,0	122244,3	124560,0
import	a 135808,8	132287,3	148360,6	128752,2	131960,4	128195,8
	b 118982,9	123415,9	124736,2	127281,5	121394,6	123417,8
saldo	a 3498,1	4967,6	7034,4	2633,4	5643,1	7936,9
	b 6729,4	3856,8	4951,8	2769,5	849,7	1142,2

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przypadku sprzedaży detalicznej dane dotyczą przedsiębiorstw okresu, a przy podstawie analogiczny okres roku poprzedniego – ceny bieżące z analogicznego okresu roku poprzedniego. 4 Od stycznia 2024 r. – dane 1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in the case of retail sales data concern trade and non-trade enterprises. 2 The average from the corresponding period of the previous year – as constant prices for the corresponding period of the previous year base. 4 Since January 2024 –

07	08	09	10	11	12	Specification a – 2023 b – 2024	
						Sold production of industry ¹ (constant prices ²):	
92,2	101,2	108,0	104,4	100,3	90,5	a	previous month=100
97,0	95,1	108,8	110,0			b	
97,3	97,8	96,7	102,0	99,7	96,5	a	corresponding month of previous year=100
105,2	98,8	99,6	104,7			b	
						Construction and assembly production ¹ (constant prices ²):	
93,1	107,5	111,3	102,5	103,0	128,7	a	previous month=100
100,9	98,5	112,0	101,9			b	
100,9	103,4	111,3	109,7	103,8	114,0	a	corresponding month of previous year=100
98,7	90,4	91,0	90,4			b	
126785	144566	160843	181569	199957	221259	a	Dwellings completed (from the beginning of year)
114244	128830	145411	162544			b	
						Retail sales of goods ¹ (constant prices ³):	
101,9	102,8	99,7	103,2	97,2	111,0	a	previous month=100
101,9	101,1	94,3	107,8			b	
96,0	97,3	99,7	102,8	99,7	97,7	a	corresponding month of previous year=100
104,4	102,6	97,0	101,3			b	
-13090,8	-16610,5	-34694,3	-36419,5	-42643,2	-85628,6	a	State budget balance – from the beginning of year (in million PLN)
-82767,4	-88650,3	-107284,8	-129788,0			b	
						Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:	
402,73	408,88	429,74	427,58	407,87	396,72	a	100 USD
394,62	390,20	385,01	395,73			b	
444,55	445,99	459,40	451,86	440,33	433,23	a	100 EUR
428,11	429,18	427,82	431,64			b	
460,07	465,21	478,83	473,07	457,07	459,10	a	100 CHF
442,31	454,05	454,67	459,90			b	
						Foreign trade ⁴ in million PLN:	
123147,8	121303,4	134754,6	145183,5	139081,0	112844,3	a	exports
124081,5	113792,8	125326,7	.			b	
121573,4	120031,6	129667,2	139369,1	137198,5	115124,2	a	imports
126434,3	119566,7	124494,0	.			b	
1574,4	1271,8	5087,4	5814,3	1882,5	-2280,0	a	balance
-2352,8	-5773,9	832,7	.			b	

handlowych i niehandlowych. 2 Średnie ceny bieżące z 2021 r. 3 Przy podstawie okres poprzedni=100 jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z poprzedniego wstępnego.

current prices from 2021. 3 Current prices from the previous period were assumed as constant prices for the previous period=100 base, and current prices preliminary data.

Tablica 31. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 31. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonised unemployment rate ^a		
				eksport exports	import imports	saldo balance				
	2023	2024 ^d		2024		2023		09 2023	2024	
		04–06	07–09	01–09					08	09
	zmiana w % w skali roku annual change in %				w mld EUR in billion EUR		w % in %			
UE–27	0,4	0,8	1,0	.	.	.	.	6,1	5,9	5,9
Strefa euro – 20	0,4	0,6	0,9	.	.	.	.	6,6	6,3	6,3
Austria	-1,0	-1,2	-0,1	-4,1	-9,0	2,9	-5,1	5,3	5,3	5,6
Belgia	1,3	0,9	1,0	-7,0	-9,0	14,7	7,2	5,4	5,4	5,5
Bułgaria	1,9	2,1	2,2	-3,6	-0,1	-4,5	-3,4	4,4	4,0	4,0
Chorwacja	3,3	3,2	.	2,7	4,8	-14,3	-13,3	6,0	4,9	4,8
Cypr	2,6	3,5	3,8	-10,5	-15,2	-5,6	-6,8	5,6	5,3	5,0
Czechy	-0,1	0,6	1,3	1,9	-1,6	21,7	15,9	2,6	2,7	2,8
Dania	2,5	3,4	.	1,0	-0,5	8,4	7,1	4,7	5,9	6,4
Estonia	-3,0	-1,3	-0,7	-7,0	-4,7	-2,4	-2,2	6,7	7,6	7,6
Finlandia	-1,2	-1,4	0,4	-4,6	-4,6	-1,5	-1,6	7,5	8,3	8,6
Francja	0,9	1,0	1,3	-2,3	-5,9	-79,4	-101,2	7,4	7,5	7,6
Grecja	2,3	2,3	.	-1,8	2,0	-25,1	-23,2	10,7	9,5	9,3
Hiszpania	2,7	3,2	3,4	-0,2	-0,8	-29,7	-31,8	12,0	11,3	11,2
Holandia	0,1	0,6	1,9	-3,4	-6,0	76,6	63,6	3,7	3,7	3,7
Irlandia	-5,5	-4,1	-0,2	12,1	-5,8	67,5	43,9	4,6	4,1	4,1
Litwa	0,3	1,5	2,3	-6,0	-7,5	-3,1	-3,8	7,2	7,9	7,9
Luksemburg	-1,1	0,3	.	-6,5	-5,6	-5,9	-6,1	5,5	5,9	5,9
Łotwa	1,7	-0,2	-1,4	-10,7	-14,2	-2,4	-3,5	6,6	7,0	6,9
Malta	7,5	4,2	.	8,7	2,7	-3,7	-3,7	3,6	3,0	3,0
Niemcy	-0,3	-0,2	-0,2	0,1	-3,6	196,4	158,6	3,1	3,5	3,5
P o l s k a	0,1	3,6	1,7	-1,3	1,0	3,0	9,0	2,9	2,9	2,9
Portugalia	2,5	1,6	1,9	2,2	0,7	-19,7	-20,5	6,6	6,4	6,4
Rumunia	2,4	0,8	-0,2	-1,4	2,3	-23,5	-20,4	5,6	5,5	5,5
Słowacja	1,4	2,1	1,7	-3,6	-2,8	2,4	3,0	5,8	5,3	5,2
Słowenia	2,1	0,7	1,0	5,8	10,0	-1,4	0,7	3,7	3,3	3,4
Szwecja	-0,3	0,5	0,0	-0,9	-2,9	5,1	2,4	8,1	8,3	8,6
Węgry	-0,9	1,3	-0,7	-3,5	-6,5	6,5	3,3	4,1	4,4	4,5
Włochy	0,7	0,6	0,4	-0,7	-5,2	39,9	20,1	7,7	6,1	6,1

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz e 04–06 2023 r. f 01–03 2024 r. g 04–06 2024 r. h 07–09 2023 r. i 07–09 2024 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań
 Ź r ó d ł o: EUROSTAT – dane pobrano w dn. 20.11.2024 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Includes sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air
 N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat database in the Statistical Products Department
 S o u r c e: EUROSTAT – data were extracted on 20.11.2024.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa ^{bc} Industrial production ^{bc}			Produkcja w budownictwie ^b Production in construction ^b			Wyszczególnienie Specification
10 2023	2024		09 2023	2024		09 2023	2024		
	09	10		08	09		08	09	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
3,6	2,1	2,3	-6,0	0,1	-2,4	1,4	-2,7	-2,0	EU-27
2,9	1,7	2,0	-6,7	-0,1	-2,8	1,3	-2,5	-1,6	Euro area – 20
4,9	1,8	1,8	-1,0	-2,8	-1,6	-2,2	-0,8	1,3	Austria
-1,7	4,3	4,5	-16,0	4,5	6,0	0,5	-1,5	-1,8	Belgium
5,9	1,5	2,0	-10,5	-3,0	1,0	-0,5	5,0	5,2	Bulgaria
6,7	3,1	3,6	1,6	-2,1	1,0	5,6	17,7	.	Croatia
3,6	1,6	1,6	4,7	2,7	2,8	7,2 ^e	.	.	Cyprus
9,5	2,8	3,0	-4,8	1,5	0,9	0,4	0,4	-7,1	Czechia
-0,4	1,2	1,6	1,2	14,7	7,8	-0,5	-1,0	0,4	Denmark
5,0	3,2	4,5	-14,4	-6,0	-1,6	-11,5 ^e	-12,8 ^f	-4,5 ^g	Estonia
2,4	1,0	1,5	-3,5	2,3	1,1	-8,2	7,2	0,8	Finland
4,5	1,4	1,6	0,1	0,9	-0,7	-0,8	-5,3	-4,1	France
3,8	3,1	3,1	1,8	3,3	2,4	11,6 ^e	5,0 ^f	12,0 ^g	Greece
3,5	1,7	1,8	-2,7	-1,5	0,6	-0,2	-1,8	2,2	Spain
-1,0	3,3	3,3	-4,4	0,9	-2,3	2,2	2,5	-2,0	Netherlands
3,6	0,0	0,1	-26,9	16,3	-7,3	.	.	.	Ireland
3,1	0,4	0,1	-1,0	5,0	3,5	14,4 ^e	11,3 ^f	4,1 ^g	Lithuania
2,1	0,8	0,9	-8,8	-10,2	-6,3	-3,0	5,6	.	Luxembourg
2,3	1,6	2,1	-4,1	0,6	-2,0	16,0 ^h	0,5 ^g	-6,9 ⁱ	Latvia
4,2	2,1	2,4	2,1	1,5	1,3	4,8 ^e	15,2 ^f	7,9 ^g	Malta
3,0	1,8	2,4	-4,7	-2,8	-4,5	-0,1	-3,7	-4,8	Germany
6,3	4,2	4,2	-0,8	-0,5	-1,3	13,6	-7,6	-9,0	Poland
3,2	2,6	2,6	-6,1	-1,7	2,5	5,2	1,5	3,3	Portugal
8,3	4,8	5,0	0,0	-2,0	-3,8	10,0	-4,2	2,4	Romania
7,8	2,9	3,5	5,2	0,9	2,5	7,3	-11,0	-19,1	Slovakia
6,6	0,7	0,0	-5,1	6,0	-0,4	29,6	-16,7	-17,6	Slovenia
4,0	1,2	1,6	-3,8	-1,1	1,4	-9,3	-0,7	1,3	Sweden
9,6	3,0	3,4	-6,4	-4,2	-5,3	-5,7	-3,8	-8,2	Hungary
1,8	0,7	1,0	-1,7	-3,2	-4,0	8,1	-0,7	3,9	Italy

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi.

Statystycznych GUS.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e 04–06 2023. f 01–03 2024. g 04–06 2024. h 07–09 2023. i 07–09 2024. of Statistics Poland.